

LAW OF 16 JULY 2004
HOLDING
THE CODE OF PRIVATE INTERNATIONAL LAW

[English translation by: Caroline Clijmans (LLM, NYU), Assistant, Department of Private International Law, University of Ghent, Belgium and Prof. dr. Paul Torremans, Department of Private International Law, University of Ghent, Belgium and University of Nottingham, England]

CHAPTER I - GENERAL PROVISIONS

SECTION 1. - Preliminary provision

Art. 1. Referred Matter

The present statute deals with a matter as referred to in article 78 of the Constitution, with the exception of articles 5 up to 4, 23, §§1 and 2, 27§1 part 4 and §2, 31 §1, part 3, 32, 33, 36, 40, 42, 43, 59, 61, 66, 73, 77, 85, 86, 96, 97, 109, 118, 121, §4, 123, 126, §1, 134, 135, 136 and 139, 5° and 8°, that regulate a matter referred to in article 77 of the Constitution.

SECTION 2. - Subject

Art. 2. Subject

The present statute regulates in an international situation the jurisdiction of Belgian courts, the designation of the applicable law and the conditions for the effect in Belgium of foreign judgments and authentic instruments in civil and commercial matters without prejudice to the application of international treaties, the laws of the European Union or provisions of special statutes.

SECTION 3. - Determination of nationality, domicile and residence

Art. 3. Nationality

§ 1. The issue whether a natural person has the nationality of a State is governed by the law of that State.

§ 2. The references in the present statute to the nationality of a natural person, who possesses two or more nationalities, refer to:

1° the Belgian nationality, if it is one of the nationalities;

2° in the other cases, the nationality of the State with which that natural person, taking all circumstances and notably his habitual residence into account, has the closest connections.

§ 3. The references in the present statute to the nationality of a natural person, who by law or international conventions binding Belgium has the

quality of stateless person or refugee, are replaced by a reference to his habitual residence.

§ 4. The references in the present statute to the nationality of a natural person, whose nationality cannot be established, are replaced by a reference to his habitual residence.

Art. 4. Domicile and habitual residence

§ 1. For the purposes of the present statute, domicile means:

1° the place where a natural person has his main residence according to the civil register of the population, the register of foreigners or the "waiting register";

2° the place in Belgium where a body with separate legal personality has its statutory seat.

§ 2. For the purpose of the present statute, habitual residence means:

1° the place where a natural person has established his main residence, even in the absence of registration and independent of a residence or establishment permit; in order to determine this place, the circumstances of personal or professional nature that show durable connections with that place or indicate the will to create such connections are taken into account.

2° the place where a body with separate legal personality has its main establishment;

§ 3. For the purposes of the present statute the main establishment of a body with separate legal entity is determined by taking into account primarily the place of administration, as well as the center of its business and activities, and in subsidiary order the statutory seat.

SECTION 4. - Jurisdiction

Art. 5. International jurisdiction based on the domicile or habitual residence of the defendant

§ 1. Except when otherwise provided for by the present statute, the Belgian courts have jurisdiction if the defendant has his domicile or habitual residence in Belgium when the action is introduced. In the event of multiple defendants, the Belgian courts will have jurisdiction if one of them has his domicile or habitual residence in Belgium, unless the action has been introduced solely to remove a defendant from the jurisdiction of his domicile or habitual residence abroad.

§ 2. The Belgian courts have also jurisdiction to hear actions relating to the exploitation of a secondary establishment of a body with separate

legal entity, which has neither its domicile nor its habitual residence in Belgium, if the establishment is located in Belgium when the action is introduced.

Art. 6. Widening of international jurisdiction by agreement between the parties

§ 1. When parties, in a matter in which, according to Belgian law, they can freely dispose of their rights, validly agreed to confer jurisdiction on the Belgian courts or a Belgian court to hear the disputes, which have arisen or may arise in connection with a legal relationship, the latter courts or court shall have exclusive jurisdiction.

Except when otherwise provided for in the present statute, a Belgian court before which a defendant enters an appearance is competent to hear the action brought against the latter, unless the appearance has as its main purpose to contest such jurisdiction.

§ 2. In the cases described in §1, the court may however decline its jurisdiction when it appears from the combined circumstances that the dispute has no meaningful connection with Belgium.

Art. 7. Exclusion of international jurisdiction by agreement

When in a matter in which, according to Belgian law, the parties can freely dispose of their rights, the parties validly agreed to confer jurisdiction on foreign courts or on a foreign court to hear the disputes which have arisen or may arise in connection with a legal relationship; and the case is pending before a Belgian court, the latter must stay its proceedings, unless it is anticipated that the foreign judgment is not amenable to recognition and enforcement in Belgium or unless the Belgian courts have jurisdiction according to article 11. The Belgian courts must decline jurisdiction when the foreign decision can be recognized according to the present statute.

Art. 8. Actions on a warranty, intervention actions and counterclaims

A Belgian court has jurisdiction to hear an action on a warranty or an intervention action, if it has accepted its jurisdiction to hear the original action. The original action may however not be brought to remove the defendant, from the jurisdiction of the court that would normally have jurisdiction.

The court, with jurisdiction to hear an action, also has jurisdiction to hear the counterclaim arising from the fact or act on which the original action is based.

Art. 9. Related actions

Belgian courts, with jurisdiction to hear an action, also have jurisdiction to hear an action so closely related to it that it is expedient to hear and determine them together to avoid the risk of

irreconcilable judgments if the actions were heard separately.

Art. 10. Provisional, protective and executory measures

In case of urgency, Belgian courts have jurisdiction to grant provisional, executory and protective measures with respect to persons present or property located in Belgium at the time the action was introduced, even if, under the present statute the Belgian courts would not have jurisdiction to adjudicate the merits.

Art. 11. Exceptional attribution of international jurisdiction

Notwithstanding the other provisions of the present statute, the Belgian courts will exceptionally have jurisdiction when the matter presents close connections with Belgium and proceedings abroad seem impossible or when it would be unreasonable to demand that the action be brought abroad.

Art. 12. Verification of international jurisdiction

The court seized verifies its international jurisdiction of its own motion.

Art. 13. Internal jurisdiction

When Belgian courts have jurisdiction by virtue of the present statute, the territorial jurisdiction of the court will be established according to the relevant provisions of the Code of Civil Procedure and special statutes, except in the case provided for in article 23.

In the absence of a provision that determines the territorial jurisdiction of the court, the latter will be established according to the provision of the present statute regarding the international jurisdiction. If these provisions do not allow designating the court that has territorial jurisdiction, the action may be brought before the court of the district of Brussels.

Art. 14. International *lis pendens*

When an action is pending before a foreign court and it is anticipated that the foreign decision shall be amenable to recognition or enforcement in Belgium, the Belgian court that is later seized of an action between the same parties, with the same object and cause of action, may stay its proceedings until the foreign decision has been rendered. The court takes into account the requirements of due process. The court declines jurisdiction when the foreign decision can be recognized by virtue of the present statute.

SECTION 5. - Conflict of laws

Art. 15. Application of foreign law

§ 1. The judge establishes the content of the foreign law designated by the present statute. That law is applied in accordance with the interpretation given to it in the foreign country.

§ 2. The judge may require the cooperation of the parties if he cannot establish the content. When it is clear that the content of the foreign law cannot be established timely, Belgian law is applied.

Art. 16. Renvoi

Within the meaning of the present statute and unless special provisions state otherwise, the reference to the law of a State is to the legal rules of that State with the exclusion of its rules of private international law.

Art. 17. States with more than one legal system

§ 1. When the present statute refers to the law of a State with two or more legal systems, each system is considered to be the law of a State for the purposes of the designation of the applicable law.

§ 2. A reference to the law of the State of which a natural person has the nationality refers, within the sense of §1, to the legal system that is designated by the rules in force in that State, or in the absence of such rules, the legal system with which the natural person has the closest connections.

A reference to the law of a State with two or more legal systems, which are applicable to different categories of persons, relates within the meaning of §1 to the legal system that is designated by the rules in force in that State or, in the absence of such rules, to the legal system that has the closest connections with the legal relationship.

Art. 18. Evasion of the law

For the determination of the applicable law in a matter where parties may not freely dispose of their rights, facts and acts committed with the sole purpose to evade the application of the law designated by the present statute are not taken into account.

Art. 19. Exception clause

§ 1. By way of exception, the law designated by the present statute does not apply if from the combined circumstances it appears manifestly that the matter has only a very slight connection with the State of which the law was designated, but is very closely connected to another State. In such case, the law of that other State will be applied.

When applying §1 special consideration is given to the need of predictability of the applicable law and to the circumstance that the relevant legal relationship was validly established in accordance with the private international law of the States with

which the legal relationship was connected when it was created.

§ 2. Paragraph 1 does not apply if parties made a choice of law in accordance with the provisions of the present statute, or if the designation of the applicable law is based on its content.

Art. 20. Mandatory rules

The provisions of the present statute do not prejudice the application of the Belgian mandatory or public policy provisions, which, by virtue of the law or their particular purpose, are aimed to govern the international situation irrespective of the law designated by the conflict rules.

When the law of a State applies by virtue of the present statute, effect may be given to the mandatory or public policy provisions of the law of another State with which the situation has a close connection, if and in so far as, under the law of the latter State, those rules apply irrespective of the law otherwise applicable. In considering whether to give effect to these mandatory rules, regard shall be given to their nature and purpose and to the consequences of their application or their non-application.

Art. 21. Public policy exception

The application of a provision of the foreign law designated by the present statute is refused in so far as it would lead to a result that would be manifestly incompatible with public policy.

In determining this incompatibility, special consideration is given to the degree in which the situation is connected with the Belgian legal order and to the significance of the consequences produced by the application of the foreign law.

If a provision of the foreign law is not applied because of this incompatibility, another relevant provision of that law or, if required, of Belgian law applies.

SECTION 6. Effect of foreign judgments and foreign authentic instruments

Art. 22. Recognition and enforcement of foreign judgments

§ 1. A foreign judgment, which is enforceable in the State in which it was rendered, will be declared enforceable in whole or in part in Belgium, in accordance with the procedure set out in article 23.

A foreign judgment will be recognized in Belgium, in whole or in part, without there being a need for the application of the procedure set out in article 23. If the recognition issue is brought incidentally before a Belgian court, the latter has jurisdiction to hear it.

The judgment may only be recognized or declared enforceable if it does not violate the conditions of article 25.

§ 2. Any interested party, and in matters regarding the status of natural persons also the advocate-general, can in accordance with the procedure set out in article 23 request that the judgment be recognized or declared enforceable, in whole or in part, or that it be declared not recognizable or not enforceable, in whole or in part.

§ 3. For the purpose of the present statute:

1° the term judgment means any decision rendered by an authority exercising judicial power;

2° the recognition gives legal power to the foreign judgment.

Art. 23. Jurisdiction and procedure for recognition and enforcement

§ 1. Except in the cases provided for in article 121, the court of first instance has jurisdiction to hear actions for recognition and enforcement of a foreign judgment.

§ 2. Except in the case provided for in article 31, the court with territorial jurisdiction, is the court of the domicile or habitual residence of the defendant; in the absence of such domicile or habitual residence, it is the court of the place of execution.

When an action for recognition cannot be introduced before the court referred to in the first part, the plaintiff may seize the judge of its domicile or residence in Belgium. In the absence of such domicile or residence in Belgium, the plaintiff can seize the court of the district of Brussels.

§ 3. The action is introduced and treated in accordance with the procedure referred to in articles 1025 to 1034 of the Code of Civil Procedure. The petitioner has to elect domicile within the district of the court. The judge decides within a short delay.

§ 4. The foreign judgment subject or open to an ordinary recourse can be enforced provisionally. The judge may make the enforcement subject to the provision of a guarantee.

§ 5. Contrary to articles 1029 of the Code of Civil Procedure, only conservatory measures can be taken with respect to the property of the party against whom the enforcement is sought during the period provided for an appeal against the decision that allows enforcement, and until a decision with respect to the appeal is taken. The decision, which allows the enforcement, contains the permission to take these measures.

Art. 24. Documents to be submitted with a view to the recognition and enforcement

§ 1. The party that invokes the recognition of or seeks to declare a foreign judgment enforceable must produce the following documents:

1° a certified copy of the decision, which according to the law of the State where it was rendered meets the conditions required for the authenticity thereof;

2° if it concerns a decision by default, the original or a certified copy of the document establishing that the act that introduced the proceeding or the equivalent document was served or brought to the notice of the defaulting party in accordance with the law of the State where the decision was rendered;

3° any document on the basis of which it can be established that, according to the law of the State where the decision was rendered, the decision is enforceable and has been served or brought to notice.

§ 2. In the absence of the production of the documents mentioned in §1, the judge may impose a delay in which they are to be produced or accept equivalent documents or, if he believes to be sufficiently informed, grant an exemption.

Art. 25. Grounds for refusal of recognition and enforcement

§ 1. A foreign judgment shall not be recognized or declared enforceable if:

1° the result of the recognition or enforceability would be manifestly incompatible with public policy; upon determining the incompatibility with the public policy special consideration is given to the extent in which the situation is connected to the Belgian legal order and the seriousness of the consequences, which will be caused thereby.

2° the rights of the defense were violated;

3° in a matter in which parties cannot freely dispose of their rights, the judgment is only obtained to evade the application of the law designated by the present statute;

4° according to the law of the State where the judgment was rendered and without prejudice to article 23, §4, the judgment would still be subject to an ordinary recourse in the said State;

5° the judgment is irreconcilable with a Belgian judgment or an earlier foreign judgment that is amenable to recognition in Belgium;

6° the claim was brought abroad after a claim which is still pending between the same parties and with the same cause of action was brought in Belgium;

7° the Belgian courts had exclusive jurisdiction to hear the claim;

8° the jurisdiction of the foreign court was based exclusively on the presence of the defendant or the assets located in the state of such court, but without any direct relation with the dispute; or;

9° the recognition or enforceability would be contrary to the grounds for refusal provided for in articles 39, 57, 72, 95, 115 and 121.

§ 2. Under no circumstances will the foreign judgment be reviewed on the merits.

Art. 26. Foreign judgments as evidence

§ 1. A foreign judgment is evidence in Belgium of the findings of fact made by the judge if it meets the conditions required for the authenticity of judgments according to the law of the State where it was rendered.

The findings of fact made by the foreign judge are not taken into account to the extent that they would produce an effect manifestly incompatible with the public policy.

§ 2. Evidence to the contrary relating to facts established by the foreign judge can be brought by any legal means.

Art. 27. Recognition and executory force of foreign authentic instruments

§ 1. A foreign authentic instrument is recognized by any authority in Belgium without the need for any procedure if the validity is established in accordance with the law applicable by virtue of the present statute and more specifically with due regard of articles 18 and 21.

The instrument must satisfy the conditions necessary to establish authenticity under the law of the State where it was drawn up.

To the extent that is required, article 24 is applicable.

In the event that the authority refuses to recognize the validity of the instrument, an appeal may be lodged before the court of first instance without prejudice to article 121, in accordance with the procedure set out in article 23.

§ 2. A foreign authentic instrument which has executory force in the State where the instrument was drawn up, will be declared enforceable in Belgium by the court of first instance, without prejudice to article 121 in accordance with the procedure set out in article 23 and after verification of the conditions provided for in §1.

§ 3. A judicial settlement, which has been approved by a foreign judge and is enforceable in the State where the settlement was approved, can be declared enforceable under the same conditions as authentic instruments.

Art. 28. Foreign authentic instruments as evidence

§ 1. A foreign authentic instrument is evidence in Belgium of the finding of facts made by the authority that has drawn up the instrument, if the authentic instrument cumulatively satisfies:

1° the conditions required by the present statute for the form of the instruments;

2° the conditions required, by the law of the State where the instrument was drawn up, for the authenticity thereof.

The finding of facts made by the foreign authority is not taken into account to the extent that they would produce an effect manifestly incompatible with the public policy.

§ 2. Evidence to the contrary relating to facts established by the foreign authority can be brought by any legal means.

Art. 29. Factual effect of foreign judgments and authentic instruments

In Belgium consideration is given to the existence of a foreign judgment or authentic instrument without verification of the conditions required for recognition, enforcement or its value as evidence.

Art. 30. Legalization

§ 1. In order to be produced in Belgium a foreign judgment or authentic instrument has to be legalized in its entirety or as an excerpt, in original or copy.

The legalization confirms only the authenticity of the signature, the capacity in which the signatory acted and, as the case may be, the identity of the seal or stamp on the document.

§ 2. The legalization is done:

1° by a Belgian diplomatic or consular agent who is accredited in the State where the judgment is rendered or where the instrument has been drawn up;

2° in the absence thereof, by a diplomatic or consular agent of a foreign State who looks after the Belgian interests in that State;

3° in the absence thereof, by the Minister of Foreign Affairs.

§ 3. The King determines the specific rules of the legalization.

Art. 31. Mention and transcription of foreign judgments and authentic instruments with respect to status and capacity

§ 1. A foreign authentic instrument regarding the civil status can only be mentioned on the side of the instrument of civil status or be transcribed in the civil register or serve as basis of inscription in the population register, foreigners' register or a 'waiting register' after verification of the conditions set out in article 27, §1.

The mention or transcription of a foreign judgment can only take place after investigation of the conditions set out in articles 24 and 25 and, as the case may be, in articles 39, 57 and 72.

In the event that the keeper refuses to proceed to the mention or transcription, an appeal may be lodged before the court of first instance of the district

where the register is kept, in accordance with the procedure set out in article 23.

§ 2. The keeper of the instrument or register is charged with this investigation.

The Minister of Justice can draft guidelines with a view to the uniform application of the conditions referred to in §1.

In case of doubt upon determining the conditions referred to in §1, the keeper of the instrument or register can submit the instrument or judgment to the advocate-general for advice. If required, the advocate-general proceeds with an additional investigation.

§ 3. The King can open and organize a new register for the judgments and instruments that meet the conditions referred to in §1, when they relate to a Belgian citizen or a foreigner who resides in Belgium.

CHAPTER II - NATURAL PERSONS

SECTION 1. - Status, capacity, parental authority and protection of the incapable

Art. 32. International jurisdiction with respect to status and capacity

In addition to the cases provided for in the general provisions of the present statute and except in matters where the present statute provides otherwise, the Belgian courts have jurisdiction to hear actions regarding the status or capacity of a person, if:

1° this person has his habitual residence in Belgium when the action is introduced; or

2° this person is Belgian when the action is introduced.

Art. 33. International jurisdiction with respect to parental authority, guardianship and protection of incapable persons

The Belgian courts have jurisdiction to hear actions regarding the parental authority or guardianship, the establishment of incapacity of an adult as well as the protection of incapable persons in the cases provided for by the general provisions of the present statute and article 32.

In addition to the cases provided for by the general provisions of the present statute and article 32, the Belgian courts have jurisdiction to hear actions regarding the administration of the assets of incapable persons if the action concerns assets located in Belgium.

The Belgian courts also have jurisdiction to hear actions regarding the exercise of the parental authority and the right to personal contact of the parents with children that are less than 18 years old,

when they are seized with an action in annulment of the marriage, divorce or legal separation.

In urgent cases, the Belgian courts also have jurisdiction to take all measures required by the situation vis-à-vis a person who is present in Belgium.

Art. 34. Law applicable to status and capacity

§ 1. Except in matters where the present statute provides otherwise, the law of the State whose nationality that person has governs the status and capacity of a natural person.

Belgian law governs the capacity if the foreign law leads to the application of Belgian law.

The capacity acquired according to the law that is applicable by virtue of part 1 and 2 will not be lost as a result of a change in nationality.

§ 2. Incapacities concerning a specific legal relationship are governed by the law applicable to that legal relationship.

Art. 35. Law applicable to parental authority, guardianship and protection of incapable persons

§ 1. The parental authority and guardianship, the establishment of the incapacity of an adult and the protection of incapable persons or their assets are governed by the law of the State on the territory of which the person has his habitual residence when the facts giving rise to the determination of the parental authority, the guardianship, or the approval of protective measures occur. In case of change of the habitual residence, the determination of the parental authority or the guardianship to the advantage of a person who does not carry the responsibility yet, is governed by the law of the State of the new habitual residence.

The exercise of the parental authority or the guardianship is governed by the law of the State on the territory of which the child has its habitual residence when the exercise is invoked.

§ 2. In the event that the law designated by §1 does not provide the possibility to safeguard the protection required by the person or the assets, the protection is governed by the law of the State of which the person has the nationality.

Belgian law applies if it turns out to be materially or legally impossible to take the measures provided for by the applicable foreign law.

SECTION 2. - Surname and names

Art. 36. International jurisdiction with respect to surname and names

In addition to the cases provided for in the general provisions of the present statute, the Belgian courts have jurisdiction to hear actions to determine the surname and names of a natural person, if that

natural person has the Belgian nationality or has his habitual residence in Belgium when the action is introduced.

The Belgian authorities also have jurisdiction to hear actions to change the names or surname of a natural person if the latter has the Belgian nationality when the action is introduced.

Art. 37. Law applicable to the determination of surname and names

The determination of the surname and names of a natural person is governed by the law of the State of which that person has the nationality.

The consequences of a change in nationality on the surname and names of a natural person are governed by the law of the State of the new nationality.

Art. 38. Law applicable to the change of surname and names

The change of surname or names of a natural person by voluntary act or by operation of law is governed by the law of the State of that person's nationality at the time the change is made.

When the law of the State of the nationality of one of the spouses permits him to choose a name on the occasion of the marriage, the officer of the civil service mentions this name on the marriage deed.

Art. 39. Determination or change of surname and names in foreign countries

A foreign judgment or administrative decision regarding the determination or change of the names or surname of a natural person will not be recognized in Belgium if, in addition to the existence of a ground for refusal provided for in article 25:

1° in case of voluntary change, the natural person was Belgian at the time of the change, unless the name received is in conformity with the rules regarding the determination of the name applicable in the member state of the European Union of which the natural person also has the nationality; or
2° the determination of the surname or names is not in conformity with Belgian law while the natural person was Belgian at the time of the determination; or

3° in the other cases, the determination or the change is not recognized by the State of which the natural person has the nationality.

SECTION 3. - Absence

Art. 40. International jurisdiction with respect to absence

In addition to the cases provided for in the general provisions of the present statute, article 5 excluded, the Belgian courts have jurisdiction to hear actions

to establish the absence or to determine the effects thereof, if:

1° the person who disappeared was a natural person who had the Belgian nationality or had his habitual residence in Belgium when he disappeared; or

2° the claim relates to assets of the absentee that are located in Belgium when the action is introduced.

Art. 41. Law applicable to absence

The absence is governed by the law of the State of which the natural person had the nationality when he disappeared.

The provisional administration of the assets of the absentee is governed by the law of the State on the territory of which the natural person had his habitual residence upon his disappearance or, if that law does not provide for such possibility, by Belgian law.

CHAPTER III - MARRIAGE AND MATRIMONIAL CAUSES

SECTION 1. - International jurisdiction

Art. 42. International jurisdiction with respect to marriage and matrimonial causes

In addition to the cases provided for in the general provisions of the present statute, Belgian courts have jurisdiction to hear actions regarding the marriage or its effects, matrimonial property, divorce or legal separation, if:

1° in case of a joint application, either spouse was habitually resident in Belgium when the application was introduced;

2° not more than twelve months before the application was introduced, the last joint habitual residence of the spouses was in Belgium;

3° the spouse who introduces the application was habitually resident in Belgium since at least 12 months when the application was introduced;

4° both spouses had the Belgian nationality when the application was introduced.

Art. 43. Expansion of the jurisdiction with respect to marriage and divorce

The Belgian courts also have jurisdiction to hear any action:

1° to convert a legal separation rendered in Belgium into a divorce or to review a judgment with respect to the effects of the marriage, divorce or legal separation rendered in Belgium;

2° introduced by the advocate-general with respect to the validity of the marriage, if the latter was celebrated in Belgium or if one of the spouses has

the Belgian nationality or is habitually resident in Belgium when the action was introduced.

Art. 44. Jurisdiction of the Belgian authorities to celebrate the marriage

The marriage can be celebrated in Belgium if one of the prospective spouses has the Belgian nationality or has his domicile in Belgium or has since more than three months his habitual residence in Belgium when the marriage is celebrated.

SECTION 2. - Law applicable to the promise of marriage

Art. 45. Law applicable to the promise of marriage

The promise of marriage is governed:

- 1° by the law of the State where both prospective spouses are habitually resident at the time of the promise of marriage;
- 2° in the absence of habitual residence on the territory of the same State, by the law of the State of which both prospective spouses have the nationality at the time of the promise of marriage;
- 3° in other cases, by Belgian law.

SECTION 3. - Law applicable to the marriage

Art. 46. Law applicable to the valid celebration of marriage

Subject to article 47, the conditions regarding the validity of the marriage are governed, for each spouse, by the law of the State of the spouse's nationality when the marriage is celebrated.

A provision of the law designated by part 1, which prohibits the marriage between to natural persons of the same sex, is not applicable if one of the natural persons has the nationality of a State of which the law allows such marriage or has his habitual residence on the territory of such State.

Art. 47. Law applicable to the formal validity of the marriage

§ 1. The formalities regarding the celebration of the marriage are governed by the law of the State on the territory of which the marriage is celebrated.

§ 2. That law determines if and according to which specific rules:

- 1° that State requires a declaration and publicity in advance of the marriage;
- 2° that State requires the determination and registration of the deed of marriage;
- 3° a marriage celebrated before a religious authority has legal effect;
- 4° a marriage can take place by proxy.

Art. 48. Law applicable to the effects of the marriage

§ 1. Subject to articles 49 up to 54, the effects of the marriage are governed:

- 1° by the law of the State on the territory of which both spouses have their habitual residence at the time the effects are invoked or if the invoked effect affects a legal act at the time the act took place;
- 2° in the absence of a habitual residence on the territory of the same State, by the law of the State of which both spouses have the nationality at the time the effects are invoked or if the invoked effect affects a legal act at the time the act took place;
- 3° in the other cases, by Belgian law.

§ 2. The law designated in §1 determines notably:

- 1° the duties of cohabitation and fidelity;
- 2° the contribution of the spouses to the charges of the marriage;
- 3° the receipt of revenues by each spouse and their disposition;
- 4° the admissibility of contracts and gifts between spouses and their revocation;
- 5° the specific rules under which one spouse may represent the other;
- 6° the validity of an act of one spouse that may be detrimental to the family's interests, vis-à-vis the other spouse, the modes of reparation of its harmful effects.

§ 3. Contrary to paragraphs 1 and 2, the law of the State on the territory of which the immovable property that serves as principal family residence is located governs the exercise of the rights by one spouse with respect to that good or to the chattels furnishing it.

SECTION 4. - Law applicable to the matrimonial property regime

Art. 49. Choice of law applicable to the matrimonial property regime

§1. The matrimonial property regime is governed by the law chosen by the spouses.

§ 2. The spouses can only designate one of the following legal systems:

- 1° the law of the State on the territory of which they will establish their first habitual residence after the celebration of the marriage;
- 2° the law of the State on the territory of which one of the spouses has his habitual residence at the time of the choice;
- 3° the law of the State of one spouse's nationality at the time of the choice.

Art. 50. Specific rules regarding the choice of law

§ 1. The choice of law may be made before the marriage celebration or in the course of the marriage. It may modify a previous choice.

§ 2. The choice must be in accordance with article 52, part 1. It shall relate to all the goods of the spouses.

§ 3. The change of applicable law resulting from a choice by the spouses will only have effect for the future. The spouses may depart from this rule by agreement without adversely affecting third parties' rights.

Art. 51. Applicable law in the absence of choice of law

In the absence of a choice of law of the spouses, the matrimonial property regime is governed by:

1° the law of the State on the territory of which both spouses establish their first habitual residence after the celebration of the marriage;

2° in the absence of a habitual residence on the territory of a same State, by the law of the State of which both spouses have the nationality at the time of the celebration of the marriage;

3° in the other cases, by the law of the State on the territory of which the marriage was celebrated.

Art. 52. Law applicable to the formal validity of the choice of matrimonial property regime

The choice of the matrimonial property regime is valid as to the form if it satisfies the requirements of the law applicable to the matrimonial regime at the time a choice was made or the law of the State of the place where the choice was made. The choice has to be at least expressed in written form, dated and signed by both spouses.

The modification of the matrimonial property regime has to be made in accordance with formal requirements of the law of the State of the place where the modification is made.

Art. 53. Scope of the law applicable to the matrimonial property regime

§ 1. Without prejudice to article 52, the law applicable to the matrimonial property regime determines notably:

1° the validity of the consent to the choice of law;

2° the admissibility and validity of the marital agreement;

3° the possibility and the scope of the choice of a matrimonial property regime;

4° if and to which extent the spouses can change the matrimonial property regime, and whether the new regime has retroactive effect or whether the spouses can give it such effect;

5° the composition of the properties and the attribution of the administration powers;

6° the dissolution and the liquidation of the matrimonial property regime, as well as the distribution rules.

§ 2. The manner of composition and attribution of the shares are governed by the law of the State on the territory of which the assets are located during the distribution.

Art. 54. Protection of third parties

§ 1. The law applicable to the matrimonial property regime governs the question whether or not the matrimonial property regime is opposable to third parties.

However, if at the time a debt is created, the spouse and his third-party creditor have their habitual residence on the territory of the same State, the law of that State will be applicable, unless:

1° the publicity or registration requirements under the law applicable to the matrimonial property were fulfilled; or

2° the third party either knew, at the time the debt was created, the matrimonial property regime or was unaware of it solely through his own negligence, or

3° the publicity rules in relation to rights in property required under the law of the State on whose territory the immovable property is located were fulfilled.

§ 2. The law applicable to the matrimonial property regime determines if and to which extent a debt contracted by one of the spouses for the needs of the household or the education of the children engages the other.

However, if at the time a debt is created, the spouse and his third-party creditor have their habitual residence on the territory of the same State, the law of that State will apply.

SECTION 5. - Law applicable to divorce and legal separation

Art. 55. Law applicable to divorce and legal separation

§ 1. Divorce and legal separation are governed:

1° by the law of the State where both spouses have their habitual residence when the action is introduced;

2° in the absence of a habitual residence on the territory of one State, by the law of the State on the territory of which the last joint habitual residence of the spouses was located if one of them has his habitual residence on the territory of that State when the action is introduced;

3° in the absence of the habitual residence of one of the spouses on the territory of the State where the last joint habitual residence was located, by the law of the State of which both

spouses have the nationality when the action is introduced;

4° in other cases, by Belgian law.

§ 2. The spouses may however choose the law, which will apply to the divorce or the legal separation.

They can only designate one of the following laws:

1° the law of the State of both spouses' nationality when the action is introduced;

2° Belgian law.

The choice has to be expressed at the time of the first appearance in court.

§ 3. The application of the law designated by virtue of §1 will be excluded to the extent that that law ignores the institution of divorce. In that case, the law determined by the subordinate criterion provided for in §1 is applied.

Art. 56. Scope of the law applicable to divorce and legal separation

The law applicable to divorce and legal separation determines notably:

1° the admissibility of legal separation;

2° the grounds of and conditions for divorce and legal separation or, in case of a joint application, the conditions with respect to consent, including the manner in which the latter should be expressed;

3° the obligation of the spouses to enter into an agreement with respect to the measures regarding the person, maintenance and property of the spouses and regarding the children for which they are responsible;

4° the dissolution of the matrimonial bond, or in case of legal separation, the extent of the relaxation of such bond.

Art. 57. Foreign divorce based on the will of the husband

§ 1. A foreign deed establishing the intent of the husband to dissolve the marriage without the wife having the same right cannot be recognized in Belgium.

§ 2. Such deed can however be recognized in Belgium after verifying whether the following cumulative conditions are satisfied:

1° the deed has been sanctioned by a judge in the State of origin,

2° neither of the spouses had at the time of the certification the nationality of a State of which the law does not know this manner of dissolution of the marriage;

3° neither of the spouses had at the time of the certification their habitual residence in a State of which the law does not know this manner of dissolution of the marriage;

4° the wife has accepted the dissolution in an unambiguous manner and without any coercion

5° none of the grounds of refusal provided for in article 25 prohibits the recognition.

CHAPTER IV - THE RELATIONSHIP OF CO-HABITATION

Art. 58. The concept of a relationship of “co-habitation”

For the purposes of the present statute, the term “relationship of co-habitation” refers to a situation of co-habitation that requires registration with a public authority and that does not create a bond equal to marriage.

Art. 59. International jurisdiction with respect of the relationship of co-habitation

Article 42 applies by analogy to any action regarding the relationship of co-habitation.

The registration of the conclusion of the relationship of co-habitation can only take place in Belgium if parties have at the time of the conclusion their joint habitual residence in Belgium.

The registration of the termination of the relationship of co-habitation can only take place in Belgium if the creation of the relationship has been registered in Belgium.

Art. 60. Law applicable to the relationship of co-habitation

The relationship of co-habitation is governed by the law of the State on the territory of which the relationship was first registered.

This law determines in especially the conditions of establishment of the relationship, the effects of the relationship for the assets of parties as well as the causes and conditions for termination of the relationship.

Article 54 applies by analogy. In the event that the relationship of co-habitation does not exist in the designated law, the law of the State on the territory of which the relationship is registered applies.

CHAPTER V - FILIATION

SECTION.1. - Filiation by birth

Art. 61. International jurisdiction with respect to filiation

In addition to the cases provided for in the general provisions of the present statute, the Belgian courts have jurisdiction to hear any action regarding the establishment or contestation of parentage, if:

1° the child has his habitual residence in Belgium when the action is introduced;

2° the person whose parenthood is invoked or contested has his habitual residence in Belgium when the action is introduced; or

3° the child and the person whose parenthood is invoked or contested have the Belgian nationality when the action is introduced.

Art. 62. Law applicable to filiation

§ 1. The establishment or the contestation of the parenthood of a person are governed by the law of the State of the person's nationality upon the birth of the child or, if the establishment results from a voluntary act, at the time such act is carried out.

If the law applicable by virtue of this article does not require such consent, the requirements and conditions for the consent of the child as well as the manner in which such consent is expressed are governed by the law of the State on the territory of which the child has his habitual residence at the time of the consent.

§ 2. If the bond of filiation is validly established according to the law applicable by virtue of the present statute vis-à-vis various persons of the same sex, the law applicable to the filiation that results from the operation of the law on its own, will determine the consequence of a voluntary act of recognition. In case of a conflict between various filiations that result by operation of law from the law, the law of the State with which the case has the closest connections amongst all designated legal regimes will apply.

If various persons according to the law applicable by virtue of the present statute validly legitimate the child, the law applicable to the first recognition determines how a later recognition affects the first.

Art. 63. Scope of the law applicable to filiation

The law applicable by virtue of article 62 determines notably:

1° who is authorized to establish or contest the filiation;

2° the burden of proof and the elements to be proven regarding the filiation, as well as the evaluation of the evidence;

3° the conditions and consequences of the possession of status;

4° the term for introducing the action.

Art. 64. Law applicable to the formal validity of the recognition

The declaration of acknowledgment is drawn up in accordance with the formal requirements prescribed by the law that by virtue of article 62, §1, part 1 is applicable to the filiation or by the law of the State on the territory of which the deed is drawn up.

Art. 65. Jurisdiction in relation to declarations acknowledging natural children

Declarations acknowledging natural children can be drawn up in Belgium, if:

1° the person who recognizes has the Belgian nationality or has its domicile or habitual residence in Belgium at the time the declaration is drawn up;

2° the child is born in Belgium; or

3° the child has its habitual residence in Belgium at the time the declaration is drawn up.

SECTION 2. - Filiation by adoption

Art. 66. International jurisdiction with respect to adoption

Contrary to the general provisions of the present statute, the Belgian courts have only jurisdiction to make an adoption order if the adopter, one of the adopters or the adoptee is Belgian or has its habitual residence in Belgium at the time the action is introduced.

The Belgian courts have jurisdiction to pronounce the conversion of an adoption that does not lead to the termination of the existing bond of filiation into a full adoption under the conditions as set out in part one, or if the adoption has been established in Belgium.

The Belgian courts have jurisdiction to revoke the adoption if the conditions referred to in part 1 are fulfilled or if the adoption order has been made in Belgium.

The Belgian courts have jurisdiction to pronounce the revision of the adoption under the conditions referred to in part 1 if the adoption is established in Belgium or if the judgment determining the adoption is recognized or declared enforceable in Belgium.

Art. 67. Law applicable to the conditions for adoption

Without prejudice to the application of article 357 of the Civil Code, the establishment of the filiation by adoption is governed by the law of the State whose nationality the adopter or both adopters have at that time.

If the adopters do not have the nationality of one State, the establishment of the filiation by adoption is governed by the law of the State on the territory of which both have their habitual residence at that time, or in the absence of a habitual residence in the same State, by Belgian law.

However, the judge applies Belgian law if he considers the application of the foreign law clearly harmful to the higher interest of the adoptee and if the adoptee or the adopters have clear narrow links with Belgium.

Art. 68. Law applicable to the consent of the adoptee

Without prejudice to the application of article 358 of the Civil Code, the consent of the adoptee and his parents or legal representatives, as well as the manner in which the consent is expressed, are governed by the law of the State on the territory of which the adoptee has his habitual residence at the time immediately preceding the transfer for adoption, or in the absence of such transfer, at the time of the adoption.

However Belgian law governs the consent of the adoptee if the law applicable by virtue of §1 does not provide for the necessity of such consent or ignores the institution of adoption.

Art. 69. Law applicable to the way in which an adoption is carried out

Belgian law governs the way in which an adoption is carried out in Belgium.

If a deed of adoption is drawn up abroad in accordance with the law of the State where it was drawn up and such law prescribes judicial proceedings, the proceedings can be initiated in Belgium under the procedure provided for by Belgian law.

Art. 70. Nature of the relation created by adoption

The law applicable by virtue of article 67 determines the nature of the bond created by the adoption and whether the adoptee ceases to be part of his original family.

Art. 71. Law applicable to the conversion, revocation and revision of the adoption

§ 1. Without prejudice to the application of article 359-2 of the Civil Code, the conversion of the adoption is governed by the law applicable by virtue of article 67 up to 69.

§ 2. The revocation of an adoption is governed by the law applicable by virtue of article 67 up to 69. The contact points are evaluated taking into account the extent that they have taken shape at the time of the establishment of the adoption.

§ 3. The revision of an adoption is governed by Belgian law.

Art. 72. Recognition of adoptions established abroad

Contrary to the provisions of the present statute, a foreign judgment or administrative decision holding the establishment, the conversion, the revocation or revision of an adoption will not be recognized in Belgium if the provisions of articles 365-1 up to 366-3 of the Civil Code are not taking into account and if a decision as referred to in article 367-1 of

the same Code is not registered in accordance with article 367-2 of that Code.

CHAPTER VI - MAINTENANCE OBLIGATIONS

Art. 73. International jurisdiction in respect of maintenance obligations

§ 1. In addition to the cases provided for in the general provisions of the present statute, Belgian courts have jurisdiction to hear actions regarding a maintenance obligation, if:

1° the maintenance creditor has his habitual residence in Belgium when the action is introduced; or

2° the maintenance creditor and debtor are Belgian when the action is introduced.

§ 2. If it concerns a claim that is accessory to an application regarding the status of the persons, the Belgian court that has jurisdiction to hear such application, will also have jurisdiction to hear the maintenance claim.

Art. 74. Law applicable to the maintenance obligation

§ 1. The maintenance obligation is governed by the law of the State on the territory of which the maintenance creditor has his habitual residence at the time the maintenance obligation is invoked.

The maintenance obligation is however governed by the law of the State of the maintenance creditor and debtor's nationality at the time the maintenance obligation is invoked, if the debtor of the maintenance has his habitual residence in the territory of that State at that time.

§ 2. If the law designated by §1 does not grant the creditor a right to maintenance; the maintenance obligation between spouses or vis-à-vis a minor is governed by the law of the State of which the maintenance creditor and debtor have the nationality at the time the obligation is invoked. If that law does not grant any maintenance right Belgian law shall apply.

Art. 75. Agreement in respect of maintenance

§ 1. Agreements relating to maintenance resulting from parenthood, marriage or filiation will, by the choice of the parties, be governed by the law of the State of which at the time of the choice one of them is a national or on the territory of which one of them has its habitual residence at that time.

§ 2. In the absence of a choice of law, the agreement will be governed by the law of the State on the territory of which the maintenance creditor has its habitual residence at the conclusion of the agreement.

The agreement will however be governed by the law of the State of the maintenance creditor and debtor's nationality at the conclusion of the agreement if at that time the maintenance debtor has his habitual residence on the territory of that State.

§ 3. The agreement will be valid as to the form if it meets the requirements of the law that is applicable by virtue of paragraphs 1 and 2 or if it meets the requirements of the law of the State on the territory of which the agreement was concluded.

Art. 76. Scope of the law applicable to the maintenance obligation

§ 1. The law applicable to the maintenance obligation determines, notably:

- 1° to which extent and from whom the maintenance creditor can claim maintenance;
- 2° who can lodge a claim for maintenance and within which delay this must be done;
- 3° if and under which circumstances the maintenance can be modified;
- 4° the causes of the extinction of the right to maintenance;
- 5° the limits of the duty of the maintenance debtor if the person who gave maintenance to the maintenance creditor, claims repayment.

§ 2. The subrogation in the rights of the creditor by a third party that compensated him, is governed by the law applicable to the obligation of the third party to compensate the creditor, without prejudice to §1, 5°.

CHAPTER VII - SUCCESSION

Art. 77. International jurisdiction with respect to succession

In addition to the cases provided for in the general provisions of the present statute, excluding article 5, the Belgian courts have jurisdiction to hear actions regarding succession if:

- 1° the deceased had his habitual residence in Belgium at the time of his death, or
- 2° the claim relates to assets that are located in Belgium when the action is introduced.

Art. 78. Law applicable to succession

§ 1. Succession is governed by the law of the State on the territory of which the deceased had his habitual residence at the time of his death.

§ 2. Succession to immovable property is governed by the law of the State on the territory of which the immovable is located.

However if foreign law refers to the law of the State on the territory of which the deceased had his habitual residence at the time of his death, the latter will be applied.

Art. 79. Choice of the law applicable to succession

A person may designate the law applicable to his entire estate.

The choice will only have effect if that person upon the designation or at the time of his death had the nationality of the State concerned or had its habitual residence on the territory of that State. Such designation cannot result in depriving an heir of the reserved part, which is guaranteed by the law applicable in accordance with article 78.

The designation and revocation thereof must be expressed in a declaration taking the form of a will.

Art. 80. Scope of the law applicable to succession

§ 1. The law applicable to the succession determines notably:

- 1° the elements causing an estate's declaration and the time of its declaration;
- 2° the title to the inheritance of heirs and legatees, including the rights of surviving spouse, as well as other rights against the estate as a result of the estate's declaration;
- 3° the State's title to the inheritance;
- 4° the causes of exclusion and unworthiness to inherit;
- 5° the validity as to the content of wills;
- 6° the available part, the reserved part and other restrictions on the freedom to make a will;
- 7° the nature and scope of the rights of the heirs and legatees, as well as the charges imposed by the deceased;
- 8° the conditions and effects of the acceptance or rejection without prejudice to §2;
- 9° the special causes of incapacity to dispose or accept;
- 10° the contribution and reduction of gifts as well as the taking into account thereof upon the calculation of the accruing portion.

§ 2. The acceptance or rejection of the inheritance takes place according to the manner determined by the law of the State on the territory of which the relevant asset is located at the time of death, if that law requires special formalities. The movable assets are deemed to be located at the habitual residence of the deceased at the time of death.

Art. 81. Specific rules regarding distribution

The manner of the composition and attribution of the shares is governed by the law of the State on the territory of which the assets are located upon the distribution.

Art. 82. Administration and transmission of the succession

§ 1. The administration and transfer of the inheritance is governed by the law that is applicable to the succession by virtue of articles 78 and 79.

Contrary to part 1, the administration and transfer of an asset is governed by the law of the State on the territory of which the asset is located, if the intervention of the authorities of that State are required by the latter law.

§ 2. The competences of a person who is authorized according to § 1 to administrate the inheritance do not prejudice the competences by virtue of a judgment given or recognized in Belgium.

Art. 83. Formal validity of a will

The form of wills and revocation thereof is governed by the law applicable by virtue of the Convention regarding the conflicts of law with respect to the form of wills concluded in The Hague on 5 October, 1961.

The application of this Convention is extended to other wills.

Art. 84. Interpretation of the will

The interpretation of a will and the revocation thereof is governed by the law that the testator designated in accordance with article 79. The choice has to be express or has to appear unambiguously from the will or the revocation thereof.

In the absence of a choice, the interpretation is governed by the law of the State with which the will or revocation has the closest connections. The legal act is presumed to have the closest connections with the State on the territory of which the testator has his habitual residence at the date of the will or revocation, until proof of the contrary is brought.

CHAPTER VIII - GOODS

SECTION 1. - International jurisdiction

Art. 85. International jurisdiction with respect to rights in rem

In addition to the cases provided for in the general provisions of the present statute, the Belgian courts have jurisdiction to hear actions regarding rights in rem in respect of an asset, if the asset is located in Belgium or is deemed to be located there by virtue of article 87,§2 when the action is introduced or in case of an action regarding rights in a receivable, if the debtor has his domicile or habitual residence in Belgium when the action is introduced.

Art. 86. International jurisdiction with respect to intellectual property.

In addition to the cases provided for in the general provisions of the present statute, the Belgian courts have jurisdiction to hear actions regarding the protection of intellectual property rights, if the action relates to a protection limited to the Belgian territory.

Contrary to the general provisions of the present statute, the Belgian courts only have jurisdiction to hear actions regarding the registration and validity of the intellectual property rights that involve a deposit or registration, if the deposit and registration is applied for, has taken place or is considered to have taken place in the sense of an international convention in Belgium.

SECTION 2. - Applicable law

Art. 87. Law applicable to rights in rem

§ 1. The rights in rem in respect of an asset are governed by the law of the State on the territory of which the asset is located when they are invoked.

The acquisition and loss of these rights is governed by the law of the State on the territory of which the assets are located when the actions or facts that are invoked as basis of the acquisition or the loss occur.

§ 2. If the asset referred to §1 consists of a patrimony formed by a whole of assets with a special purpose, like a business concern, it is deemed to be located on the territory of the State with which the patrimony has the closest connections.

§.3. The creation of rights in rem in respect of a receivable as well as the effects of the transfer of the receivable on such rights is governed by the law of the State on territory of which the party that created the rights or that has transferred the rights had his habitual residence at the time of creation or transfer.

The effects of conventional subrogation on rights in rem is governed by the law of the State on the territory of which the party who subrogated has his habitual residence at the time of the transfer.

Art. 88. Law applicable to goods in transit

The rights in and the titles to goods in transit are governed by the law of the State of destination.

Art. 89. Law applicable to means of transportation

The rights in an aircraft, vessel, boat or other means of transportation which is registered in a public register are governed by the law of the State on the territory of which the registration took place.

Art. 90. Law applicable to cultural property

If an item, which a State considers as being included in its cultural heritage, has left the territory of that State in a way, which is considered to be illegitimate at the time of the exportation by the law of that State, the revindication by the State is governed by the law of that State, as it is applicable at that time, or at the choice of the latter, by the law of the State on the territory of which the item is located at the time of revindication.

Nevertheless, if the law of the State that considers the item part of its cultural heritage does not grant any protection to the possessor in good faith, the latter may invoke the protection, that is attributed to him by the law of the State on the territory of which the item is located at the time of revindication.

Art. 91. Law applicable to negotiable instruments

§ 1. The rights in a negotiable instrument, for which registration in a register is required by law, are governed by the law of the State on the territory of which the register in which the registration on the individual accounts of the holders of instruments appears, is located.

The register is presumed, except if proven otherwise, to be located in the place of the main establishment of the person that holds the individual accounts.

§ 2. The rights in an instrument which is not subject to registration as referred to in §1, are governed by the law of the State on the territory of which the security is located when they are invoked.

The acquisition and the loss of these rights are governed by the law of the State on the territory of which the instrument is located when the actions or facts that are invoked as basis of the acquisition or loss of those rights occur.

§ 3. The law of the State on the territory of which the instrument has been issued determines whether the instrument represents an asset or a movable value as well as whether the instrument is negotiable and which rights are linked to it.

Art. 92. Law applicable to stolen goods

The revindication of a stolen good is governed, at the choice of the original owner, by the law of the State on the territory of which the good was located upon its disappearance or by the law of the State on the territory of which the good is located at the time of revindication.

Nevertheless, if the law of the State on the territory of which the good was located upon its disappearance does not grant any protection to the possessor in good faith, the latter may invoke the protection, that is attributed to him by the law of the

State on the territory of which the property is located at the time of revindication.

Art. 93. Law applicable to intellectual property

Intellectual property rights are governed by the law of the State for the territory of which the protection of the intellectual property is sought.

Nevertheless, the determination of the original owner of the industrial property right is governed by the law of the State with which the intellectual activity has the closest connections. If the activity takes place within a framework of contractual relations, that State is presumed to be the State of which the law applies to these contractual relations, until proof to the contrary is brought.

Art. 94. Scope of application of the law applicable to the regime of goods

§ 1. The law applicable by virtue of this section determines notably:

- 1° whether an asset is movable or immovable;
- 2° the existence, nature, content and scope of the rights in rem that can affect an asset, as well as of intellectual property rights;
- 3° the holders of such rights;
- 4° the possibility to dispose of such rights;
- 5° the manner of constitution, modification, transfer and extinction of those rights;
- 6° the effects of the rights in property vis-à-vis third parties;

§ 2. With a view to the realization of an asset from a debtor, the law applicable by virtue of this section also establishes the existence of a right of priority and the hierarchy, as well as the distribution of the proceeds of the realization without prejudice to article 119.

SECTION 3. - Effects of foreign judgments

Art. 95. Effect of judgments with respect to intellectual property rights

In addition to the grounds for refusal provided for in article 25, foreign judgments regarding the registration or validity of intellectual property rights which require a deposit or registration are not recognized in Belgium if the deposit or registration was requested or done or had to be done in Belgium according to an international convention.

CHAPTER IX - OBLIGATIONS

SECTION 1. - International jurisdiction

Art. 96. International jurisdiction regarding contractual and non contractual obligations

In addition to the cases provided for in the general provisions of the present statute, the Belgian courts have jurisdiction to hear actions with respect to obligations regarding:

- 1° a contractual obligation,
 - a) if the latter came into existence in Belgium; or
 - b) if the latter is or has to be executed in Belgium.
- 2° an obligation resulting from a tort,
 - a) if, the fact giving rise to the obligation occurred or is likely to occur entirely or partially in Belgium; or
 - b) if and to the extent that the damage occurred or is likely to occur in Belgium.
- 3° a quasi-contractual obligation, if the fact from which the obligation results took place in Belgium.

Art. 97. International jurisdiction with respect to consumer relationships and individual employment relationships

§ 1. In addition to the cases provided for in article 96 of the present statute, Belgian courts have jurisdiction to hear actions regarding an obligation referred to in article 96, brought by a natural person who acted with a purpose other than his professional activity, namely as consumer, against a party that has supplied or had to supply a good or service within the framework of its professional activities, if:

- 1° the consumer completed the actions required to execute or conclude the agreement in Belgium and had his habitual residence in Belgium at that time;
 - 2° the good or service is supplied or should have been supplied to a consumer who had his habitual residence in Belgium upon placing the order, if the order was preceded by an offer or by publicity in Belgium.
- § 2. With respect to the individual labor relationship the contractual obligation is performed in Belgium in the sense of article 96 if the employee habitually carries out his duties in Belgium at the time of the dispute.
- § 3. An agreement that attributes international jurisdiction will only produce effects vis-à-vis the employee or consumer if entered into after the dispute has arisen.

SECTION 2. - Applicable law

Art. 98. The law applicable to the contractual obligations

§ 1. The law applicable to contractual obligations is determined by the Convention on the law applicable to contractual obligations concluded in Rome on 19 June 1980.

Except in the cases otherwise provided for by law, the contractual obligations who are excluded from the scope of application of that Convention are governed by the law that is applicable by virtue of the articles 3 until 14 thereof.

§ 2. The law applicable to bills of exchange and promissory notes is determined by the Convention for the settlement of certain conflicts of laws in connection with bills of exchange and promissory notes concluded in Geneva on 7 June 1930.

§ 3. The law applicable to checks is determined by the Convention for the settlement of certain conflicts of laws in connection with checks concluded in Geneva on 19 March 1931.

Art. 99. The law applicable to obligations resulting from a tort

§ 1. Obligations resulting from a tort are governed:

- 1° by the law of the State on the territory of which the liable and the injured person have their habitual residence at the time that the tort occurs;
- 2° in the absence of a habitual residence on the territory of the same State, by the law of the State on the territory of which the fact giving rise to the damage and the damage itself occurred in their entirety or are likely to occur;
- 3° in all other cases, by the law of the State with which the relevant obligation has the closest connections.

§ 2. Obligations resulting from a tort are nevertheless governed:

- 1° in the event of defamation or violation of privacy or personality rights, at the choice of the plaintiff, by the law of the State on the territory of which the act leading to the damage or the damage occurred or is likely to occur, unless the person liable proves that he could not have foreseen the damage to occur in that State;
- 2° in the event of unfair competition or unfair trade practices, by the law of the State on the territory of which the damage occurred or is likely to occur;
- 3° in the event of damage to assets or persons as a result of pollution of the environment, by the law of the State on the territory of which the damage occurred or is likely to occur;

4° in the event of product liability of the producer, the importer or the supplier, by the law of the State on the territory of which the injured person has his habitual residence at the time that the damage occurs;

5° in the event of a road traffic accident, by the law applicable by virtue of the Convention on the law applicable to road traffic accidents concluded in The Hague on 4 May 1971.

Art. 100. Accessory attachment

Contrary to article 99, obligations resulting from a tort, which have a close connection with an existing legal relationship between parties, are governed by the law, which is applicable to that relationship.

Art. 101. Choice of law applicable to the obligations resulting from a tort

Parties may, after the dispute has arisen, choose which law will be applicable to the obligations resulting from the tort, without prejudice to the Convention on the law applicable to road traffic accident concluded in The Hague on 4 May 1971. The choice has to be express and may not prejudice the rights of third parties.

Art. 102. Taking into account the safety and conduct rules

Notwithstanding the law applicable to an obligation resulting from a tort, consideration has to be given to the safety and conduct rules, which are in force at the place and time of the tort upon determining the liability.

Art. 103. Scope of application of the law applicable to the obligations resulting from a tort

The law applicable to obligations resulting from a tort determines notably:

- 1° the conditions for and the scope of the liability;
- 2° the liability for acts of third persons, objects or animals;
- 3° the grounds for exclusion of liability, as well as for limitation and division of liability;
- 4° the existence and nature of the damage which is taken into account for compensation;
- 5° the measures which the judge can take to prevent or stop the damage from occurring;
- 6° the specific rules regarding and the size of the compensation;
- 7° the persons that are entitled to compensation of the damage they incurred;
- 8° the extent to which the right to compensation of the injured person to compensation can be exercised by his heirs;
- 9° the limitation and time bar based on the expiration of a time period, including the date of

commencement, expiration and suspension of the time period;

10° the burden of proof and the legal presumptions.

Art. 104. Law applicable to the quasi-contractual obligations

§ 1. The law of the State with which they have the closest connections governs quasi-contractual obligations. Except if proven otherwise, the obligation is presumed to have the closest connections with the law of the State on the territory of which the fact that results in the obligations has occurred. The obligation which results from the payment of someone else's debt is however presumed to have its closest connections with the law of the State of which the law governs the debt, until proof to the contrary is brought.

Upon assessing the closest connections, existing and envisaged relations between parties can be taken into account.

§ 2. Parties may, after the dispute has arisen, choose which law will apply to the relevant quasi-contractual relation. The choice has to be express and may not prejudice the rights of third parties.

Art. 105. Law applicable to the obligations resulting from a unilateral expression of will

Obligations resulting from a unilateral expression of will are governed by the law chosen by the person who commits himself. In the absence of such choice, they will be governed by the law of the State on the territory of which that person has its habitual residence at the time he entered into the obligation.

Art. 106. Law applicable to the direct action against the insurer

The law applicable by virtue of articles 98 to 105 determines whether the person who suffers damage has a direct action against the insurer of the person liable.

If the law, applicable by virtue of part 1, ignores the action the latter can still be instituted if it is available under the law applicable to the relevant insurance contract.

Art. 107. Law applicable to subrogation

The subrogation in the rights of the creditor by a third party that has compensated the latter is governed by the law applicable to the obligation of the third party to compensate the creditor.

Part 1 is also applicable if different persons are bound by the same non-contractual obligation and the creditor is compensated by one of them.

Art. 108. Law applicable to the effects vis-à-vis third parties of a representation

The question whether an intermediary can represent the person for which he pretends to act vis-à-vis third parties is governed by the law of the State on the territory of which the intermediary acts. Except if proven otherwise, the latter is presumed to be the State on which he has his habitual residence.

CHAPTER X. - BODIES WITH SEPARATE LEGAL PERSONALITY

Art. 109. International jurisdiction with respect to bodies with separate legal personality

Contrary to the general provisions of the present statute, Belgian courts only have jurisdiction to hear actions regarding the validity, the functioning and the dissolution or liquidation of a body with separate legal personality, if the main establishment or statutory seat of this body with separate legal personality is located in Belgium when the action is introduced.

Art. 110. Law applicable to bodies with separate legal personality

Bodies with separate legal personality are governed by the law of the State on the territory of which they had their main establishment since the time of the incorporation.

If the foreign law refers to the law of the State under which the body with separate legal personality has been created, the latter will apply.

Art. 111. Scope of application of the law applicable to bodies with separate legal personality

§ 1. The law applicable to bodies with separate legal personality determines notably:

- 1° the existence and legal nature of the body with separate legal personality;
- 2° the name or the corporate purpose;
- 3° the incorporation, dissolution and liquidation;
- 4° the legal capacity of the body with separate legal personality;
- 5° the composition, powers and functioning of its organs;
- 6° the internal relations between shareholders or members, as well as the relation between the body with separate legal personality and its shareholders or members;
- 7° the acquisition or loss of the capacity of shareholder or member;
- 8° the rights and obligations related to the profit shares or shares and their exercise;
- 9° the liability for a violation of the provisions of company law or the articles of incorporation;

10° the extent to which the body with separate legal personality is held vis-à-vis third parties to pay the debt contracted by its organs.

§ 2. A body with separate legal personality can however not invoke the incapacity based on limitations in the power of representation by virtue of the applicable law vis-à-vis a third party, if such incapacity is unknown in the law of the State on the territory of which it acted and the third party at that time did not know or should not have known the incapacity.

Art. 112. Transfer of the main establishment

The transfer of the main establishment of a body with separate legal personality from one State to another can only take place without interruption of its incorporation and legal personality, if done with due regard for the conditions under which the law of these States permits it.

If a body with separate legal personality transfers its main establishment to the territory of another State, the law of that other State will apply as of the transfer.

Art. 113. Merger

The merger of bodies with separate legal personality is governed for each of them by the law of the State, which applied to the body with separate legal personality before the merger.

Art. 114. Claims resulting from a public issue

Claims resulting from a public issue of titles are governed, at the choice of the security holder, by the law applicable to the body with separate legal personality or by the law of the State on the territory of which the public issue took place.

Art. 115. Effect of foreign judgments

In addition to the existence of refusal grounds provided for in article 25, a foreign judgment in respect of the validity, the functioning, the dissolution or liquidation of a body with separate legal personality will not be recognized in Belgium if the main establishment of that body with separate legal personality was established in Belgium at the time the claim was brought abroad.

CHAPTER XI - COLLECTIVE INSOLVENCY PROCEEDINGS

Art. 116. Scope of application

This chapter applies to collective proceedings, that entail the divestment of the debtor.

Art. 117. Definitions

In this chapter:

1° “insolvency proceeding” shall mean the collective proceedings referred to in article 116.

2° “principal proceeding” shall mean an insolvency proceeding of which the effects concern the entirety of the assets of the debtor;

3° “territorial insolvency proceeding” shall mean the insolvency proceeding with effects that only concern assets of the debtor that are located on the territory of the State where the proceedings are opened;

4° “insolvency regulation” shall mean Council Regulation 1346/2000/EC of 29 May 2000 on insolvency proceedings;

5° “liquidator” shall mean any person or body that is appointed on the basis of a foreign decision, to administer or liquidate assets of which the debtor has been divested; or in absence of such person the debtor himself;

Art. 118. International jurisdiction with respect to insolvency

§ 1. Contrary to the general provisions of the present statute, Belgian courts only have jurisdiction to open insolvency proceedings in the cases provided for by article 3 of the insolvency regulation.

In the other cases, they have however jurisdiction:

1° to open a principal proceeding: if the main establishment or statutory seat of the body with separate legal entity is located in Belgium, or if the domicile of a natural person is located in Belgium;

2° to open territorial proceedings: if the debtor has an establishment in Belgium.

§ 2. If a Belgian court has declared itself competent to open insolvency proceedings, on the basis of the insolvency regulation or on the basis of §1, the court will also have jurisdiction to hear disputes which directly result thereof.

§ 3. The recognition in Belgium of a foreign judgment which opens a principal proceeding does not affect the competence of the Belgian court to open a territorial proceeding.

Art. 119. Law applicable to collective insolvency proceedings

§ 1. The insolvency proceeding opened on the basis of article 118, §1 second part and the effects thereof are governed by Belgian law.

Belgian law shall determine the conditions for the opening of those proceedings, their conduct and their closure. It shall determine in particular the legal issues mentioned under article 4§2 (a) up to (m) of the insolvency regulation.

§ 2. Contrary to §1, but without prejudice to the application of the law designated by virtue of §1 on the actions in nullity, avoidance or non-enforceability of actions which are disadvantageous

for all creditors, the effects of the opening of the insolvency proceedings:

1° on the rights in rem of third parties in respect of assets belonging to the debtor and which are located within the territory of another State, are governed by the law applicable to those rights in rem;

2° on the rights of a creditor to demand set-off of his claim against the claim of the debtor, are governed by the law applicable to the insolvent debtor's claim;

3° on the reservation of title of the seller of an asset that at the time of the opening of the proceedings is located within the territory of another State, are governed by the law applicable to the rights in rem on the asset.

§.3. Contrary to §1, the effects of the opening of the insolvency proceeding on:

1° a contract conferring the right to acquire or make use of immovable property are governed by the law applicable to the contract;

2° the rights and obligations of the parties to a payment or settlement system or to a financial market, are governed by the law applicable to that system or market;

3° employment contracts and relationships are governed by the law applicable to the employment contract;

4° the rights of the debtor in immovable property, a ship, or an aircraft, that is subject to registration in a public register, are governed by the law applicable to those rights.

§ 4. Contrary to §1:

1° where the person who benefited from an act detrimental to all creditors provides proof that the said act is subject to the law of an other state and that such law does not allow any means of challenging that act in the relevant case, the actions in nullity, avoidance or non-enforceability of that act are governed by the law of that State;

2° where by an act concluded after the opening of the insolvency proceedings, the debtor disposes, for consideration, of an immovable asset, or ship or an aircraft subject to registration in a public register, or securities whose existence presupposes registration in a register laid down by law; the validity of that act against the third-party purchaser, is governed by the law of the State within the territory of which the immovable asset is located or the register is kept.

3° the effects of an opening of an insolvency proceeding on a lawsuit pending concerning an asset or a right of which the debtor has been divested are governed by the law of the State in which that lawsuit is pending.

Art. 120. Duty to inform and cooperate

The liquidator of principal proceedings or territorial proceedings opened by a court having jurisdiction on the basis of article 118§1 part 2 is duty bound to cooperate and communicate information with the liquidators of foreign insolvency proceedings concerning the debtor. This duty applies only if the law of the State where the proceedings were opened, provides on a reciprocal basis for an equivalent co-operation and communication duty in respect of the relevant proceedings.

The duties, described in the preceding part, are to be fulfilled in as far as the costs of registration, publicity and co-operation are not unreasonable, taking into account the assets of the estate, even if the law of the foreign State would legally require some local measures.

If the liquidation of the estate of territorial proceedings offers the possibility to satisfy all admitted claims in full, the liquidator appointed in this proceeding will transfer the balance immediately to the liquidator of the principal proceedings, on condition of a reciprocal co-operation and communication duty in the relevant proceedings.

Art. 121. Effect of foreign insolvency judgments

§ 1. A foreign judgment concerning the opening, the conduct or the closure of insolvency proceedings, which is not rendered on the basis of the insolvency regulation, will be recognized or declared enforceable in Belgium in accordance with article 22:

1° as a judgment in principal proceedings, if the judgment was given by a judge in a State where the debtor had its main establishment at the time when the action was introduced

2° as a judgment in territorial proceedings, if the judgment was given by a judge in a State where the debtor had another establishment than its main establishment at the time when the action was introduced; in this event the recognition and enforcement of the judgment may only relate to assets located in the territory of the State where the proceedings were opened.

§ 2. A foreign judgment referred to in §1 may not produce any effect in Belgium that is contrary to the rights of parties according to the rules laid down in article 119, §2 to §4.

§ 3. The recognition entails that the liquidator may exercise all powers conferred on him by the foreign judgment. He may in particular in his capacity of liquidator of foreign principal proceedings request territorial proceedings or temporary and conservative measures in Belgium.

§ 4. Contrary to article 23, the commercial court has jurisdiction to hear actions based on §1.

The commercial courts has also jurisdiction to hear actions for the recognition or enforcement of foreign judgments which were given on the basis of the insolvency regulation.

However, these derogations do not apply to judgments regarding collective debt arrangements of a person that is not a tradesman in the sense of Belgian law.

CHAPTER XII - TRUSTS

Art. 122. Characteristics of the trust

For the purposes of the present statute, the term “trust” means a legal relationship created by an act of the settlor or by a judicial decision, by which assets are placed under the control of a trustee in order to be administrated in the interest of the beneficiary or for a certain purpose. This legal relationship presents the following characteristics:

1° the assets of the trust form a separate estate and are not part of the estate of the trustee;

2° the title to the assets of the trust is drafted in the name of the trustee or the name of another person on behalf of the trustee;

3° the trustee has the authority and the duty, in respect of which he has to justify himself, to manage, administer or dispose of the goods in accordance with the provisions of the trust and the special duties imposed by law on the trustee.

Art. 123. International jurisdiction with respect to trusts

§ 1. In addition to the cases provided for by the general provisions of the present statute, the Belgian courts have jurisdiction to hear actions regarding the relations between the settlor, the trustee or the beneficiary of the trust, if:

1° the trust is administrated in Belgium;

2° the claim concerns assets located in Belgium at the time when the action is introduced;

§2. If in the trust deed jurisdiction is attributed to Belgian or foreign courts, or to one of them, articles 6 and 7 apply by analogy.

Art. 124. Law applicable to the trust

§ 1. The trust is governed by the law chosen by the settlor. The choice has to be made expressly or it has to be implied by the provisions of the deed of incorporation of the trust, the written document out of which the existence of the trust appears or by the circumstances of the case. The settlor can designate the applicable law for the entire trust or only for a part thereof.

If, except for the choice of law, all meaningful elements of the trust are connected with a State, the law of which does not know the institution of the trust, the choice will not have any effect.

§ 2. In the absence of choice of law in accordance with § 1 or if the chosen law does not consider the trust to be valid, the trust will be governed by the law of the State on the territory of which the trustee had his habitual residence at the time of the incorporation.

§ 3. The choice cannot result in the fact that an heir loses its reserved part in the inheritance, which is guaranteed by the law applicable by virtue of article 78.

Art. 125. Scope of application of the law applicable to the trust

§ 1. The law applicable to the trust determines notably:

- 1° the incorporation of the trust and its modalities;
- 2° the interpretation of the trust;
- 3° the administration of the trust as well as the rights and obligations which result thereof;
- 4° the consequences of the trust;
- 5° the termination of the trust.

§ 2. The law applicable does not determine the validity of the deeds of acquisition or transfer of rights in rem in relation to the assets of the trust nor the transfer of the rights in rem in relation to those assets or the protection of the third-party acquirers of those assets. The rights and obligations of a third party who possesses an asset of the trust remain governed by the law applicable by virtue of chapter VIII.

CHAPTER XIII - FINAL PROVISIONS

SECTION 1. - Transitional provisions

Art. 126. International jurisdiction and effect of foreign judgments and authentic instruments

§ 1. The articles regarding the international jurisdiction of the courts are applicable to actions introduced after the present statute enters into force. The articles regarding the international jurisdiction of authorities are applicable to instruments drawn up after the present statute enters into force.

§ 2. The articles regarding the effect of the foreign judgments and foreign authentic instruments are applicable to judgments and instruments rendered or drawn up after the present statute enters into force.

A decision or instrument rendered or drawn up before the present statute enters into force can however have effect in Belgium if it satisfies the conditions of the present statute.

Contrary to part 2, a marriage between persons of the same sex may produce effects in Belgium as of 1 June 2003, if the marriage satisfies the conditions of the present statute.

Art. 127. Conflict of laws

§ 1. The present law determines the law applicable to the legal acts and facts, which take place after the present statute enters into force.

The present statute determines the law applicable to the consequences, which after the present statute enters into force result from a legal act or fact which took place before it entered into force; the consequences of an act or fact referred to in articles 98, 99, 104 and 105 excluded.

§ 2. A choice of law made by parties before the present statute enters into force is valid if it satisfies the conditions of the present statute.

§ 3. Article 46, part 2, applies to any marriage concluded as of 1 June 2003.

§ 4. Articles 55 and 56 are applicable to claims brought after the present statute enters into force.

§ 5. Articles 62 and 64 are applicable to claims brought after the present statute enters into force. However, they do not affect the filiation established prior to such date.

§ 6. Articles 67 and 69 are applicable to instruments drawn up after the present statute enters into force.

§ 7. Article 90 applies to the item that has unlawfully left the territory of the State after the present statute enters into force.

§ 8. Articles 124 and 125 are applicable to instruments drawn up before the present statute enters into force. However, they do not affect the instruments validly drawn up prior to such date.

SECTION 2. - Modifying provisions

Art. 128. Transcription of foreign instruments of civil status regarding Belgians

Article 48 of the Civil Code, abolished by the law of 15 December 1949, is restored in the following version:

“Art. 48. -§1. Each Belgian, or its legal representative, may request that an instrument with respect to civil status drawn up in a foreign country in respect of him be transcribed in the civil register of the local authority of his domicile or of his first establishment upon returning to the Kingdom. Of this transcription mention is made in the side of the current registers, according to the date of the fact to which the instrument relates.

In the absence of a domicile or residence in Belgium, the transcription of an instrument referred to in the previous part can be done in the registers of the civil status of the local authority of the last domicile in Belgium of the relevant person or of one of his ascendants or of the local authority of his place of birth or in the

absence hereof, in the registers of the civil status of Brussels.

§2. The advocate-general may request that an instrument of the civil status regarding a Belgian draw up in a foreign country is transcribed in the registers of civil status in accordance with §1.”

Art. 129 Evidence presented when the intention to marry is declared

Article 64,§1, 5° of the same Code, reinstated by the law of 4 May 1999, is completed as follows:

“ as well as, as the case may be, evidence of the habitual residence in Belgium since more than three months”.

Art. 130. Mentioning of the choice of the law applicable to the matrimonial property regime

In Article 76,10° of the same Code, introduced by the law of 16 December 1851 and replaced by the law of 14 July 1976, the following words are added after the words “the matrimonial property regime of the spouses” :

“ and, in international cases, the possible choice of the national law that will be applicable to the matrimonial property regime made by the spouses”.

Art. 131 Scope of the law on adoption

In article 359-3 of the same Code, introduced by the law of 24 April 2003, the words “the rules of international private law and” are deleted.

Art. 132. Choice of the matrimonial property regime when one of the spouses is Belgian

In article 1389 of the same Code, modified by the law of 14 July 1976, the words “ or, if one of them is Belgian, to a foreign legislation” are deleted.

Art. 133. Changing the matrimonial property regime abroad

To article 1395 of the same Code, modified by the laws of 14 July 1976 and 9 July 1998, the following paragraph is added:

“§6. A foreign instrument changing the matrimonial property regime can, if it fulfils the conditions required for its recognition in Belgium, be mentioned on the side of the instrument drawn up by a notary public and be added to that instrument. This formality is effected with a view to the publication of the change and has not as effect that it can be opposed to third parties.”

Art. 134. Jurisdiction of the court of first instance

Article 570 of the Code of Civil Procedure is replaced by the following provision:

“Article. 570. – The court of first instance hears actions referred to in articles 23,§ 1, 27 and 31 of the law of [...] holding the Code of Private International Law regardless the value of the dispute.

Contrary to part 1 the commercial court renders judgments on the actions referred to in article 121 of that same law.”

Art. 135. Territorial jurisdiction regarding bankruptcy

Article 631, §1 part 2 of the same Code, modified by the laws of 8 August 1997 and 4 September 2002, is replaced by the following provision:

“ The commercial court that has jurisdiction to declare a territorial or secondary bankruptcy by application of article 3,§2 or §3 of Council Regulation 1346/2000/EC of 29 May 2000 on insolvency proceedings, is the court that is located in the district in which the debtor has the said establishment. If there are several establishments, the court, which is first seized, has jurisdiction.”

Art. 136. Territorial jurisdiction regarding the collective debt arrangement

In article 1675/2 part one of the same Code the words «with domicile in Belgium» are deleted.

Art. 137. Recognition of foreign companies

In article 58 of the Companies Code, introduced by the law of 7 May 1999, the words “real seat” are replaced by the words “main establishment”.

Article 138. Territorial bankruptcy of the debtor

In article 3 of the law of 8 August 1997 on bankruptcy, amended by the law of 4 September 2002, the following modifications are made:

A. The first part is replaced as follows:

“§1. If territorial insolvency proceedings are opened by virtue of article 3,§2 of Council Regulation 1346/200/EC on insolvency proceedings or by virtue of article 118, §1 part 2, 2° of the Law of ... holding the Code of Private International Law, the status of bankruptcy of the establishment is determined independently from the debtor’s status of the trader and the status of his establishment abroad.

If territorial insolvency proceedings are opened by virtue of article 3,§3 of Council Regulation 1346/200/EC on insolvency proceedings or by virtue of article 118, §1 part 2, 2° of said law, as a result of the recognition of a foreign judgment

to open principal proceedings, the declaration of bankruptcy takes place without verifying the status of the debtor in any way.”

B. The second part becomes §2.

SECTION 3. - Abolished provisions

Art. 139. Provisions that are abolished

The following provisions are abolished:

- 1° the articles 3, 15 and 47 of the Civil Code;
- 2° article 170 of the Civil Code, modified by the laws of 12 July 1931, 1 March 2000, and 13 February 2003;
- 3° article 170ter of the Civil Code inserted by the law of 12 July 1931;
- 4° article 171 of the Civil Code, replaced by the law of 12 July 1931 and modified by the law of 13 February 2003;
- 5° articles 359-5 of the Civil Code, modified by the law of 24 April 2003;
- 6° article 912 of the Civil Code, modified by the law of 15 December 1980;
- 7° article 999 of the Civil Code, modified by the laws of 15 December 1949 and 29 July 1971;
- 8° the articles 586, 2° and 3°, 635, 636 and 638 of the Code of Civil Procedure;
- 9° the law of 27 June 1960, on the admissibility of the divorce if at least one of the spouses is a foreigner;
- 10° Article 56 of the law of 7 May 1999 holding the Companies Code;

11° article 145 of the law of 2 August 2002 regarding the supervision on the financial sector and financial services;

12° article 24, §1 of the law of 24 April 2003 reforming the adoption.

SECTION 4. - Entry into force

Art. 140. Entry into force

The present statute enters into force the first day of the third month following the month during which publication in the Belgian Official Journal took place.

Chapter V, section 2, article 131 and 139, 5° and 12° will not enter into force before the entry into force of the law of 24 April 2003 reforming the adoption.

Chapter I is only applicable on adoption or the revocation of adoption as of the date of the entry into force of Chapter V, section 2. Article 15 of the Civil Code and the articles 635, 636 and 638 of the Code of Civil Procedure remain in force until the same date in as far as they relate to adoption or revocation of adoption.

- O -

WETTEN, DECRETEN, ORDONNANTIES EN VERORDENINGEN LOIS, DECRETS, ORDONNANCES ET REGLEMENTS

FEDERALE OVERHEIDSDIENST JUSTITIE

N. 2004 — 2935 [C — 2004/09511]

16 JULI 2004. — Wet houdende het Wetboek
van internationaal privaatrecht (1)

ALBERT II, Koning der Belgen,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen, Onze Groet.

De Kamers hebben aangenomen en Wij bekrachtigen hetgeen volgt :

HOOFDSTUK I. — Algemene bepalingen

Afdeling 1. — Voorafgaande bepaling

Bedoelde aangelegenheid

Artikel 1. Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet, met uitzondering van de artikelen 5 tot 14, 23, §§ 1 en 2, 27, § 1, vierde lid en § 2, 31, § 1, derde lid, 32, 33, 36, 40, 42, 43, 59, 61, 66, 73, 77, 85, 86, 96, 97, 109, 118, 121, § 4, 123, 126, § 1, 134, 135, 136 en 139, 5° en 8°, die een aangelegenheid regelen als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet.

Afdeling 2. — Onderwerp

Onderwerp

Art. 2. Onder voorbehoud van de toepassing van internationale verdragen, van het recht van de Europese Unie of van bepalingen in bijzondere wetten, regelt deze wet voor internationale gevallen de bevoegdheid van de Belgische rechters, de aanwijzing van het toepasselijk recht en de voorwaarden voor de uitwerking in België van buitenlandse rechterlijke beslissingen en authentieke akten in burgerlijke zaken en in handelszaken.

Afdeling 3. — Vaststelling van de nationaliteit, de woonplaats en de verblijfplaats

Nationaliteit

Art. 3. § 1. De vaststelling of een natuurlijke persoon de nationaliteit van een Staat heeft, wordt beheerst door het recht van de betrokken Staat.

§ 2. De verwijzingen in deze wet naar de nationaliteit van een natuurlijke persoon die twee of meer nationaliteiten heeft, beoogt :

1° de Belgische nationaliteit, indien zij een van die nationaliteiten is;

2° in de andere gevallen, de nationaliteit van de Staat waarmee die persoon, alle omstandigheden in acht genomen, de nauwste banden heeft, inzonderheid rekening houdend met zijn gewone verblijfplaats.

§ 3. De verwijzingen in deze wet naar de nationaliteit van een natuurlijke persoon die krachtens de wet of internationale verdragen die België binden de hoedanigheid van staatloze of vluchteling heeft, worden vervangen door een verwijzing naar de gewone verblijfplaats.

§ 4. De verwijzingen in deze wet naar de nationaliteit van een natuurlijke persoon van wie de nationaliteit onmogelijk kan worden vastgesteld, worden vervangen door een verwijzing naar de gewone verblijfplaats.

Woonplaats en gewone verblijfplaats

Art. 4. § 1. Voor de toepassing van deze wet wordt onder woonplaats verstaan :

1° de plaats waar een natuurlijke persoon volgens de bevolkingsregisters, de vreemdelingenregisters of het wachtregister in België zijn hoofdverblijf heeft;

2° de plaats waar een rechtspersoon in België zijn statutaire zetel heeft.

§ 2. Voor de toepassing van deze wet wordt onder gewone verblijfplaats verstaan :

1° de plaats waar een natuurlijke persoon zich hoofdzakelijk heeft gevestigd, zelfs bij afwezigheid van registratie en onafhankelijk van een verblijfs- of vestigingsvergunning; om deze plaats te bepalen, wordt met name rekening gehouden met omstandigheden van persoonlijke of professionele aard die duurzame banden met die plaats aantonen of wijzen op de wil om die banden te scheppen;

2° de plaats waar een rechtspersoon zijn voornaamste vestiging heeft.

SERVICE PUBLIC FEDERAL JUSTICE

F. 2004 — 2935 [C — 2004/09511]

16 JUILLET 2004. — Loi
portant le Code de droit international privé (1)

ALBERT II, Roi des Belges,

A tous, présents et à venir, Salut.

Les Chambres ont adopté et Nous sanctionnons ce qui suit :

CHAPITRE Ier. — Dispositions générales

Section 1re. — Disposition préliminaire

Matière visée

Article 1er. La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution, à l'exception des articles 5 à 14, 23, §§ 1er et 2, 27, § 1er, alinéa 4, et § 2, 31, § 1er, alinéa 3, 32, 33, 36, 40, 42, 43, 59, 61, 66, 73, 77, 85, 86, 96, 97, 109, 118, 121, § 4, 123, 126, § 1er, 134, 135, 136 et 139, 5° et 8°, qui règlent une matière visée à l'article 77 de la Constitution.

Section 2. — Objet

Objet

Art. 2. Sous réserve de l'application des traités internationaux, du droit de l'Union européenne ou de dispositions contenues dans des lois particulières, la présente loi régit, dans une situation internationale, la compétence des juridictions belges, la détermination du droit applicable et les conditions de l'efficacité en Belgique des décisions judiciaires et actes authentiques étrangers en matière civile et commerciale.

Section 3. — Détermination de la nationalité, du domicile et de la résidence

Nationalité

Art. 3. § 1er. La question de savoir si une personne physique a la nationalité d'un Etat est régie par le droit de cet Etat.

§ 2. Toute référence faite par la présente loi à la nationalité d'une personne physique qui a deux ou plusieurs nationalités vise :

1° la nationalité belge si celle-ci figure parmi ses nationalités;

2° dans les autres cas, la nationalité de l'Etat avec lequel, d'après l'ensemble des circonstances, cette personne possède les liens les plus étroits, en tenant compte, notamment, de la résidence habituelle.

§ 3. Toute référence faite par la présente loi à la nationalité d'une personne physique qui a la qualité d'apatride ou de réfugié en vertu de la loi ou de traités internationaux liant la Belgique, est remplacée par une référence à la résidence habituelle.

§ 4. Toute référence faite par la présente loi à la nationalité d'une personne physique dont il est impossible d'établir la nationalité est remplacée par une référence à la résidence habituelle.

Domicile et résidence habituelle

Art. 4. § 1er. Pour l'application de la présente loi, le domicile se comprend comme :

1° le lieu où une personne physique est inscrite à titre principal, en Belgique, sur les registres de la population, sur les registres des étrangers ou sur le registre d'attente;

2° le lieu où une personne morale a en Belgique son siège statutaire.

§ 2. Pour l'application de la présente loi, la résidence habituelle se comprend comme :

1° le lieu où une personne physique s'est établie à titre principal, même en l'absence de tout enregistrement et indépendamment d'une autorisation de séjourner ou de s'établir; pour déterminer ce lieu, il est tenu compte, en particulier, de circonstances de nature personnelle ou professionnelle qui révèlent des liens durables avec ce lieu ou la volonté de nouer de tels liens;

2° le lieu où une personne morale a son établissement principal.

§ 3. Voor de toepassing van deze wet wordt de voornaamste vestiging van een rechtspersoon bepaald door in het bijzonder rekening te houden met zijn bestuurscentrum, evenals met zijn zaken- of activiteitscentrum, en in bijkomende orde met zijn statutaire zetel.

Afdeling 4. — Rechterlijke bevoegdheid

Internationale bevoegdheid gebaseerd op de woonplaats of verblijfplaats van de verweerder

Art. 5. § 1. Behalve in de gevallen waar deze wet anders bepaalt, zijn de Belgische rechters bevoegd indien de verweerder bij de inleiding van de vordering zijn woonplaats of gewone verblijfplaats in België heeft.

Indien er verschillende verweerders zijn, zijn de Belgische rechters bevoegd indien een van hen zijn woonplaats of gewone verblijfplaats in België heeft, tenzij de vordering slechts werd ingesteld om een gedaagde te onttrekken aan de rechter van zijn woonplaats of zijn gewone verblijfplaats in het buitenland.

§ 2. De Belgische rechters zijn eveneens bevoegd om kennis te nemen van de vorderingen betreffende de exploitatie van de nevenvestiging van een rechtspersoon die geen woonplaats, noch gewone verblijfplaats heeft in België, indien deze vestiging zich in België bevindt bij de instelling van de vordering.

Uitbreiding van de internationale bevoegdheid door wilskeuze

Art. 6. § 1. Wanneer de partijen, in een aangelegenheid waarin zij vrij over hun rechten kunnen beschikken uit hoofde van Belgisch recht, rechtsgeldig zijn overeengekomen om de Belgische rechters of een Belgische rechter bevoegd te maken om kennis te nemen van bestaande of toekomstige geschillen die uit een rechtsverhouding voortvloeien, zijn deze exclusief bevoegd.

Behalve in de gevallen waar deze wet anders bepaalt, is de Belgische rechter voor wie de verweerder verschijnt, bevoegd om kennis te nemen van de tegen hem ingestelde vordering tenzij de verschijning tot voornaamste doel heeft de bevoegdheid te betwisten.

§ 2. In de gevallen beschreven in § 1, kan de rechter evenwel zijn bevoegdheid weigeren wanneer uit het geheel van de omstandigheden blijkt dat het geschil geen enkele betekenisvolle band met België heeft.

Uitsluiting van de internationale bevoegdheid door wilskeuze

Art. 7. Wanneer de partijen, in een aangelegenheid waarin zij vrij over hun rechten kunnen beschikken uit hoofde van Belgisch recht, rechtsgeldig zijn overeengekomen om buitenlandse rechters of een buitenlandse rechter bevoegd te maken om kennis te nemen van bestaande of toekomstige geschillen die uit een rechtsverhouding voortvloeien en wanneer de zaak aanhangig is gemaakt voor een Belgische rechter, moet deze zijn uitspraak uitstellen, tenzij kan worden voorzien dat de buitenlandse beslissing in België niet zal kunnen worden erkend of ten uitvoer gelegd of tenzij de Belgische rechters bevoegd zijn krachtens artikel 11. Hij verklaart zich onbevoegd wanneer de buitenlandse beslissing kan erkend worden krachtens deze wet.

Vordering tot vrijwaring of tot tussenkomst en tegenvordering

Art. 8. Een Belgische rechter bevoegd om kennis te nemen van een vordering, is eveneens bevoegd om kennis te nemen :

1° van een vordering tot vrijwaring of tot tussenkomst, tenzij deze slechts is ingesteld om de gedaagde te onttrekken aan de normaal bevoegde rechter;

2° van een tegenvordering voortvloeiend uit het feit of uit de handeling waarop de oorspronkelijke vordering is gegrond.

Internationale samenhang

Art. 9. Wanneer de Belgische rechters bevoegd zijn om kennis te nemen van een vordering, zijn zij eveneens bevoegd om kennis te nemen van een vordering die zo nauw ermee verbonden is dat het wenselijk is om ze samen te behandelen en te berechten, teneinde te voorkomen dat de beslissingen onverenigbaar zouden zijn wanneer de vorderingen afzonderlijk worden berecht.

Voorlopige en bewarende maatregelen en uitvoeringsmaatregelen

Art. 10. In dringende gevallen zijn de Belgische rechters ook bevoegd om voorlopige of bewarende maatregelen en uitvoeringsmaatregelen te bevelen betreffende personen of goederen die zich in België bevinden bij de instelling van de vordering, zelfs indien de Belgische rechters krachtens deze wet niet bevoegd zijn om van de zaak zelf kennis te nemen.

§ 3. Pour l'application de la présente loi, l'établissement principal d'une personne morale se détermine en tenant compte, en particulier, du centre de direction, ainsi que du centre des affaires ou des activités et, subsidiairement, du siège statutaire.

Section 4. — Compétence judiciaire

Compétence internationale fondée sur le domicile ou la résidence habituelle du défendeur

Art. 5. § 1er. Hormis les cas où la présente loi en dispose autrement, les juridictions belges sont compétentes si le défendeur est domicilié ou a sa résidence habituelle en Belgique lors de l'introduction de la demande.

S'il y a plusieurs défendeurs, les juridictions belges sont compétentes si l'un d'eux est domicilié ou a sa résidence habituelle en Belgique, à moins que la demande n'ait été formée que pour traduire un défendeur hors de la juridiction de son domicile ou de sa résidence habituelle à l'étranger.

§ 2. Les juridictions belges sont également compétentes pour connaître de toute demande concernant l'exploitation de l'établissement secondaire d'une personne morale n'ayant ni domicile ni résidence habituelle en Belgique, lorsque cet établissement est situé en Belgique lors de l'introduction de la demande.

Prorogation volontaire de compétence internationale

Art. 6. § 1er. Lorsque les parties, en une matière où elles disposent librement de leurs droits en vertu du droit belge, sont convenues valablement, pour connaître des différends nés ou à naître à l'occasion d'un rapport de droit, de la compétence des juridictions belges ou de l'une d'elles, celles-ci sont seules compétentes.

Hormis les cas où la présente loi en dispose autrement, le juge belge devant lequel le défendeur comparait est compétent pour connaître de la demande formée contre lui, sauf si la comparution a pour objet principal de contester la compétence.

§ 2. Dans les cas prévus au § 1er, le juge peut toutefois décliner sa compétence lorsqu'il résulte de l'ensemble des circonstances que le litige ne présente aucun lien significatif avec la Belgique.

Dérogation volontaire à la compétence internationale

Art. 7. Lorsque les parties, en une matière où elles disposent librement de leurs droits en vertu du droit belge, sont convenues valablement, pour connaître des différends nés ou à naître à l'occasion d'un rapport de droit, de la compétence des juridictions d'un Etat étranger ou de l'une d'elles et qu'un juge belge est saisi, celui-ci doit surseoir à statuer, sauf s'il est prévisible que la décision étrangère ne pourra pas être reconnue ou exécutée en Belgique ou si les juridictions belges sont compétentes en vertu de l'article 11. Il se dessaisit lorsque la décision étrangère est susceptible d'être reconnue en vertu de la présente loi.

Demande en garantie ou en intervention et demande reconventionnelle

Art. 8. Une juridiction belge compétente pour connaître d'une demande l'est également pour connaître :

1° d'une demande en garantie ou en intervention, à moins que celle-ci n'ait été formée que pour traduire hors de la juridiction normalement compétente celui qui a été appelé;

2° d'une demande reconventionnelle dérivant du fait ou de l'acte sur lequel est fondée la demande originaire.

Connexité internationale

Art. 9. Lorsque les juridictions belges sont compétentes pour connaître d'une demande, elles le sont également pour connaître d'une demande qui y est liée par un rapport si étroit qu'il y a intérêt à instruire et à juger celles-ci en même temps afin d'éviter des solutions qui pourraient être inconciliables si les causes étaient jugées séparément.

Mesures provisoires et conservatoires et mesures d'exécution

Art. 10. Dans les cas d'urgence, les juridictions belges sont également compétentes pour prendre des mesures provisoires ou conservatoires et des mesures d'exécution concernant des personnes ou des biens se trouvant en Belgique lors de l'introduction de la demande, même si, en vertu de la présente loi, les juridictions belges ne sont pas compétentes pour connaître du fond.

Uitzonderlijke toekenning van internationale bevoegdheid

Art. 11. Onverminderd de andere bepalingen van deze wet zijn de Belgische rechters uitzonderlijk bevoegd wanneer de zaak nauwe banden met België heeft en een procedure in het buitenland onmogelijk blijkt of het onredelijk zou zijn te eisen dat de vordering in het buitenland wordt ingesteld.

Onderzoek van internationale bevoegdheid

Art. 12. De rechter bij wie de zaak aanhangig is gemaakt, onderzoekt ambtshalve zijn internationale bevoegdheid.

Interne bevoegdheid

Art. 13. Wanneer de Belgische rechters bevoegd zijn uit hoofde van deze wet, worden de volstreekte bevoegdheid en de territoriale bevoegdheid vastgesteld volgens de relevante bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek of van bijzondere wetten, behalve in het geval voorzien in artikel 23.

Evenwel wordt, bij gebreke van een bepaling die de territoriale bevoegdheid vestigt, deze vastgesteld volgens de bepalingen van deze wet betreffende de internationale bevoegdheid. Indien ook die bepalingen niet toelaten om de territoriale bevoegdheid vast te stellen, mag de vordering voor de rechter van het arrondissement Brussel aanhangig worden gemaakt.

Internationale aanhangigheid

Art. 14. Wanneer een vordering aanhangig is voor een buitenlandse rechter en kan worden voorzien dat de buitenlandse beslissing in België zal kunnen worden erkend of ten uitvoer gelegd, kan de Belgische rechter voor wie een vordering tussen dezelfde partijen met hetzelfde onderwerp en dezelfde oorzaak het laatst aanhangig is gemaakt, zijn uitspraak uitstellen tot de buitenlandse beslissing is gewezen. Hij houdt rekening met de vereisten van een goede rechtsbedeling. Hij verklaart zich onbevoegd wanneer de buitenlandse beslissing erkend kan worden krachtens deze wet.

Afdeling 5. — Conflictenrecht

Toepassing van buitenlands recht

Art. 15. § 1. De inhoud van het door deze wet aangewezen buitenlands recht wordt door de rechter vastgesteld.

Het buitenlands recht wordt toegepast volgens de in het buitenland gevolgde interpretatie.

§ 2. Wanneer de rechter die inhoud niet kan vaststellen, kan hij een beroep doen op de hulp van de partijen.

Wanneer het kennelijk onmogelijk is de inhoud van buitenlands recht tijdig vast te stellen, wordt Belgisch recht toegepast.

Herverwijzing

Art. 16. In de zin van deze wet en behoudens bijzondere bepalingen worden onder het recht van een Staat de rechtsregels van die Staat verstaan met uitsluiting van de regels van het internationaal privaatrecht.

Staten met meer dan één rechtsstelsel

Art. 17. § 1. Wanneer deze wet verwijst naar het recht van een Staat die twee of meer rechtsstelsels bezit, wordt voor de bepaling van het toepasselijk recht elk stelsel als het recht van een Staat beschouwd.

§ 2. Een verwijzing naar het recht van de Staat waarvan een natuurlijke persoon de nationaliteit bezit, heeft in de zin van § 1 betrekking op het rechtsstelsel dat door de in die Staat van kracht zijnde regels wordt aangewezen of, bij gebreke van dergelijke regels, op het rechtsstelsel waarmee die persoon de nauwste banden heeft.

Een verwijzing naar het recht van een Staat die twee of meer rechtsstelsels bezit die toepasselijk zijn op verschillende categorieën van personen, heeft in de zin van § 1 betrekking op het rechtsstelsel dat door de in die Staat van kracht zijnde regels wordt aangewezen of, bij gebreke van dergelijke regels, op het rechtsstelsel waarmee de rechtsverhouding de nauwste banden heeft.

Wetsontduiking

Art. 18. Voor de bepaling van het toepasselijk recht in een aangelegenheid waarin partijen niet vrij over hun rechten kunnen beschikken, wordt geen rekening gehouden met feiten en handelingen gesteld met het enkele doel te ontsnappen aan de toepassing van het door deze wet aangewezen recht.

Attribution exceptionnelle de compétence internationale

Art. 11. Nonobstant les autres dispositions de la présente loi, les juridictions belges sont exceptionnellement compétentes lorsque la cause présente des liens étroits avec la Belgique et qu'une procédure à l'étranger se révèle impossible ou qu'on ne peut raisonnablement exiger que la demande soit formée à l'étranger.

Vérification de la compétence internationale

Art. 12. Le juge saisi vérifie d'office sa compétence internationale.

Compétence interne

Art. 13. Lorsque les juridictions belges sont compétentes en vertu de la présente loi, la compétence d'attribution et la compétence territoriale sont déterminées par les dispositions pertinentes du Code judiciaire ou de lois particulières, sauf dans le cas prévu à l'article 23.

Toutefois, à défaut de dispositions susceptibles de fonder la compétence territoriale, celle-ci est déterminée par les dispositions de la présente loi concernant la compétence internationale. Lorsque ces dispositions ne permettent pas de déterminer la compétence territoriale, la demande peut être portée devant le juge de l'arrondissement de Bruxelles.

Litispendance internationale

Art. 14. Lorsqu'une demande est pendante devant une juridiction étrangère et qu'il est prévisible que la décision étrangère sera susceptible de reconnaissance ou d'exécution en Belgique, le juge belge saisi en second lieu d'une demande entre les mêmes parties ayant le même objet et la même cause, peut surseoir à statuer jusqu'au prononcé de la décision étrangère. Il tient compte des exigences d'une bonne administration de la justice. Il se dessaisit lorsque la décision étrangère est susceptible d'être reconnue en vertu de la présente loi.

Section 5. — Conflits de lois

Application du droit étranger

Art. 15. § 1er. Le contenu du droit étranger désigné par la présente loi est établi par le juge.

Le droit étranger est appliqué selon l'interprétation reçue à l'étranger.

§ 2. Lorsque le juge ne peut pas établir ce contenu, il peut requérir la collaboration des parties.

Lorsqu'il est manifestement impossible d'établir le contenu du droit étranger en temps utile, il est fait application du droit belge.

Renvoi

Art. 16. Au sens de la présente loi et sous réserve de dispositions particulières, le droit d'un Etat s'entend des règles de droit de cet Etat à l'exclusion des règles de droit international privé.

Système plurilégislatif

Art. 17. § 1er. Lorsque la présente loi désigne le droit d'un Etat comprenant deux ou plusieurs systèmes de droit, chacun d'eux est considéré comme le droit d'un Etat aux fins de la détermination du droit applicable.

§ 2. Une référence faite au droit de l'Etat dont une personne physique a la nationalité vise, au sens du § 1er, le système désigné par les règles en vigueur dans cet Etat ou, à défaut de telles règles, le système avec lequel cette personne a les liens les plus étroits.

Une référence faite au droit d'un Etat comprenant deux ou plusieurs systèmes de droit applicables à des catégories différentes de personnes vise, au sens du § 1er, le système désigné par les règles en vigueur dans cet Etat ou, à défaut de telles règles, le système avec lequel le rapport juridique a les liens les plus étroits.

Fraude à la loi

Art. 18. Pour la détermination du droit applicable en une matière où les personnes ne disposent pas librement de leurs droits, il n'est pas tenu compte des faits et des actes constitués dans le seul but d'échapper à l'application du droit désigné par la présente loi.

Uitzonderingsclausule

Art. 19. § 1. Het door deze wet aangewezen recht is uitzonderlijk niet van toepassing wanneer uit het geheel van de omstandigheden kennelijk blijkt dat het geval slechts een zeer zwakke band heeft met de Staat waarvan het recht is aangewezen maar zeer nauw is verbonden met een andere Staat. In dit geval wordt het recht van deze andere Staat toegepast.

Bij de toepassing van het eerste lid wordt inzonderheid rekening gehouden met :

- de nood aan voorspelbaarheid van het toepasselijk recht, en
- de omstandigheid dat de betrokken rechtsverhouding geldig tot stand kwam volgens de regels van internationaal privaatrecht van Staten waarmee die rechtsverhouding verbonden was bij haar totstandkoming.

§ 2. Paragraaf 1 is niet van toepassing in geval van rechtskeuze door de partijen overeenkomstig de bepalingen van deze wet, of in geval de aanwijzing van het toepasselijk recht steunt op de inhoud ervan.

Voorrangsregels

Art. 20. De bepalingen van deze wet doen geen afbreuk aan de toepassing van de dwingende bepalingen of bepalingen van openbare orde van Belgisch recht die erop gericht zijn een internationale situatie te regelen ongeacht het door de verwijzingsregels aangewezen recht, krachtens de wet of wegens hun kennelijke strekking.

Bij de toepassing, krachtens deze wet, van het recht van een Staat kan aan de dwingende bepalingen of bepalingen van openbare orde van het recht van een andere Staat waarmee het geval nauw is verbonden, gevolg worden toegekend indien en voor zover die bepalingen, volgens het recht van die andere Staat, toepasselijk zijn ongeacht het door de verwijzingsregels aangewezen recht. Bij de beslissing of die bepalingen moeten worden toegepast, wordt rekening gehouden met de aard en strekking ervan, alsmede met de gevolgen die uit de toepassing of niet-toepassing ervan zouden voortvloeien.

Openbare orde-exceptione

Art. 21. De toepassing van een bepaling uit het door deze wet aangewezen buitenlands recht wordt geweigerd voor zover zij tot een resultaat zou leiden dat kennelijk onverenigbaar is met de openbare orde.

Bij de beoordeling van deze onverenigbaarheid wordt inzonderheid rekening gehouden met de mate waarin het geval met de Belgische rechtsorde is verbonden en met de ernst van de gevolgen die de toepassing van dat buitenlands recht zou meebrengen.

Wanneer een bepaling van buitenlands recht niet wordt toegepast wegens deze onverenigbaarheid, wordt een andere relevante bepaling van dat recht of, indien nodig, van Belgisch recht toegepast.

Afdeling 6. — Uitwerking

van buitenlandse rechterlijke beslissingen en authentieke akten

Erkenning en uitvoerbaarverklaring
van buitenlandse rechterlijke beslissingen

Art. 22. § 1. Een buitenlandse rechterlijke beslissing die uitvoerbaar is in de Staat waar zij werd gewezen, wordt in België geheel of gedeeltelijk uitvoerbaar verklaard overeenkomstig de procedure bedoeld in artikel 23.

Een buitenlandse rechterlijke beslissing wordt in België geheel of gedeeltelijk erkend zonder dat hiervoor de procedure bedoeld in artikel 23 moet worden gevolgd.

Indien de erkenning incidenteel wordt aangevoerd voor een Belgische rechter, is deze bevoegd daarvan kennis te nemen.

De beslissing mag alleen erkend of uitvoerbaar verklaard worden indien zij de voorwaarden gesteld in artikel 25 niet schendt.

§ 2. Elke persoon die een belang heeft en, in zaken die de staat van personen betreffen, eveneens het openbaar ministerie, kan overeenkomstig de procedure bedoeld in artikel 23 doen vaststellen dat de beslissing al dan niet, geheel of gedeeltelijk, moet worden erkend of uitvoerbaar verklaard.

§ 3. In de zin van deze wet :

1° betekent het begrip rechterlijke beslissing de beslissingen die worden gewezen door een instantie die een rechtsmacht uitoefent;

2° verleent de erkenning rechtskracht aan de buitenlandse beslissing.

Clause d'exception

Art. 19. § 1er. Le droit désigné par la présente loi n'est exceptionnellement pas applicable lorsqu'il apparaît manifestement qu'en raison de l'ensemble des circonstances, la situation n'a qu'un lien très faible avec l'Etat dont le droit est désigné, alors qu'elle présente des liens très étroits avec un autre Etat. Dans ce cas, il est fait application du droit de cet autre Etat.

Lors de l'application de l'alinéa 1er, il est tenu compte notamment :

- du besoin de prévisibilité du droit applicable, et
- de la circonstance que la relation en cause a été établie régulièrement selon les règles de droit international privé des Etats avec lesquels cette relation présentait des liens au moment de son établissement.

§ 2. Le § 1er n'est pas applicable en cas de choix du droit applicable par les parties conformément aux dispositions de la présente loi, ou lorsque la désignation du droit applicable repose sur le contenu de celui-ci.

Règles spéciales d'applicabilité

Art. 20. Les dispositions de la présente loi ne portent pas atteinte à l'application des règles impératives ou d'ordre public du droit belge qui entendent régir une situation internationale quel que soit le droit désigné par les règles de conflit de lois, en vertu de la loi ou en raison de leur but manifeste.

Lors de l'application, en vertu de la présente loi, du droit d'un Etat, il peut être donné effet aux dispositions impératives ou d'ordre public du droit d'un autre Etat avec lequel la situation présente un lien étroit, si et dans la mesure où, selon le droit de ce dernier Etat, ces dispositions sont applicables quel que soit le droit désigné par les règles de conflit de lois. Pour décider si effet doit être donné à ces dispositions, il est tenu compte de leur nature et de leur objet ainsi que des conséquences qui découleraient de leur application ou de leur non-application.

Exception d'ordre public

Art. 21. L'application d'une disposition du droit étranger désigné par la présente loi est écartée dans la mesure où elle produirait un effet manifestement incompatible avec l'ordre public.

Cette incompatibilité s'apprécie en tenant compte, notamment, de l'intensité du rattachement de la situation avec l'ordre juridique belge et de la gravité de l'effet que produirait l'application de ce droit étranger.

Lorsqu'une disposition du droit étranger n'est pas appliquée en raison de cette incompatibilité, une autre disposition pertinente de ce droit ou, au besoin, du droit belge, est appliquée.

Section 6. — Efficacité des décisions judiciaires
et des actes authentiques étrangersReconnaissance et déclaration de la force exécutoire
des décisions judiciaires étrangères

Art. 22. § 1er. Une décision judiciaire étrangère exécutoire dans l'Etat où elle a été rendue est déclarée exécutoire en Belgique, en tout ou en partie, conformément à la procédure visée à l'article 23.

Une décision judiciaire étrangère est reconnue en Belgique, en tout ou en partie, sans qu'il faille recourir à la procédure visée à l'article 23.

Si la reconnaissance est invoquée de façon incidente devant une juridiction belge, celle-ci est compétente pour en connaître.

La décision ne peut être reconnue ou déclarée exécutoire que si elle ne contrevient pas aux conditions de l'article 25.

§ 2. Toute personne qui y a intérêt ainsi que, en matière d'état d'une personne, le ministère public, peut faire constater, conformément à la procédure visée à l'article 23, que la décision doit être reconnue ou déclarée exécutoire, en tout ou en partie, ou ne peut l'être.

§ 3. Au sens de la présente loi :

1° le terme décision judiciaire vise toute décision rendue par une autorité exerçant un pouvoir de juridiction;

2° la reconnaissance établit pour droit ce qui a été décidé à l'étranger.

Bevoegdheid en procedure voor de erkenning
of de uitvoerbaarverklaring

Art. 23. § 1. De rechtbank van eerste aanleg is bevoegd, behalve in de gevallen bedoeld in artikel 121, om kennis te nemen van vorderingen tot erkenning of uitvoerbaarverklaring van een buitenlandse rechterlijke beslissing.

§ 2. Behalve voor het geval bedoeld in artikel 31, is de territoriaal bevoegde rechtbank die van de woonplaats of van de gewone verblijfplaats van de verweerder; bij gebreke van woon- of verblijfplaats in België, is dit de rechtbank van de plaats van de uitvoering.

Wanneer de vordering tot erkenning niet kan worden ingeleid voor de rechtbank bedoeld in het eerste lid, mag de verzoeker de zaak brengen voor de rechtbank van zijn woonplaats of zijn gewone verblijfplaats; bij gebreke van woonplaats of verblijfplaats in België mag hij de zaak brengen voor de rechtbank van het arrondissement Brussel.

§ 3. De vordering wordt ingesteld en behandeld volgens de procedure bedoeld in de artikelen 1025 tot 1034 van het Gerechtelijk Wetboek. De verzoeker moet woonplaats kiezen in het rechtsgebied van de rechtbank. De rechter moet op korte termijn uitspraak doen.

§ 4. De buitenlandse rechterlijke beslissing waartegen een gewoon rechtsmiddel is aangewend of die daarvoor vatbaar is, kan voorlopig ten uitvoer worden gelegd. De rechter kan de tenuitvoerlegging afhankelijk maken van een zekerheidsstelling.

§ 5. In afwijking van artikel 1029 van het Gerechtelijk Wetboek kunnen, tijdens de termijn waarbinnen beroep kan worden ingesteld tegen beslissingen die tenuitvoerlegging toestaan en tot over dat beroep uitspraak is gedaan, alleen bewarende maatregelen worden genomen op de goederen van de partij tegen wie tenuitvoerlegging wordt gevorderd. De beslissing die tenuitvoerlegging toestaat, houdt de toelating in om die maatregelen te nemen.

Stukken over te leggen
met het oog op de erkenning of de uitvoerbaarverklaring

Art. 24. § 1. De partij die een beroep doet op de erkenning van een buitenlandse rechterlijke beslissing, of de uitvoerbaarverklaring ervan vordert, moet de volgende stukken overleggen :

1° een uitgifte van de beslissing die volgens het recht van de Staat waar zij is gewezen, voldoet aan de voorwaarden nodig voor de echtheid ervan;

2° in geval van een verstekbeslissing, het origineel of een voor eensluidend verklaard afschrift van het document waaruit blijkt dat het stuk dat het geding heeft ingeleid of een gelijkwaardig stuk volgens het recht van de Staat waar de beslissing is gewezen aan de niet verschenen partij is betekend of ter kennis gebracht;

3° enig document op grond waarvan kan worden vastgesteld dat de beslissing, volgens het recht van de Staat waar zij is gewezen, uitvoerbaar is en betekend of ter kennis gebracht is.

§ 2. Bij gebreke van overlegging van de in § 1 vermelde documenten kan de rechter een termijn voor de overlegging ervan bepalen, of gelijkwaardige documenten aanvaarden of, indien hij zich voldoende voorgelicht acht, van overlegging vrijstellen.

Gronden voor weigering van de erkenning
of de uitvoerbaarverklaring

Art. 25. § 1. Een buitenlandse rechterlijke beslissing wordt niet erkend of uitvoerbaar verklaard indien :

1° het gevolg van de erkenning of van de uitvoerbaarverklaring kennelijk onverenigbaar zou zijn met de openbare orde; bij de beoordeling van deze onverenigbaarheid wordt inzonderheid rekening gehouden met de mate waarin het geval met de Belgische rechtsorde is verbonden en met de ernst van de gevolgen die aldus worden veroorzaakt;

2° de rechten van de verdediging zijn geschonden;

3° de beslissing alleen is verkregen om te ontsnappen aan de toepassing van het door deze wet aangewezen recht, in een aangelegenheid waarin partijen niet vrij over hun rechten kunnen beschikken;

4° zij, onverminderd artikel 23, § 4, overeenkomstig het recht van de Staat waar zij werd gewezen, nog vatbaar is voor een gewoon rechtsmiddel;

5° zij onverenigbaar is met een in België gewezen beslissing of met een voordien in het buitenland gewezen beslissing die in België kan worden erkend;

6° de vordering in het buitenland werd ingesteld na het instellen in België van een vordering die nog steeds aanhangig is tussen dezelfde partijen en met hetzelfde onderwerp;

Compétence et procédure pour la reconnaissance
ou la déclaration de la force exécutoire

Art. 23. § 1er. Hormis les cas visés à l'article 121, le tribunal de première instance est compétent pour connaître d'une demande concernant la reconnaissance ou la déclaration de la force exécutoire d'une décision judiciaire étrangère.

§ 2. Hormis le cas visé à l'article 31, le tribunal territorialement compétent est celui du domicile ou de la résidence habituelle du défendeur; à défaut de domicile ou de résidence en Belgique, ce tribunal est celui du lieu d'exécution.

Lorsque la demande concernant la reconnaissance d'une décision ne peut être portée devant un tribunal désigné à l'alinéa 1er, le demandeur peut saisir le juge du lieu de son domicile ou de sa résidence habituelle; à défaut de domicile ou de résidence en Belgique, il peut saisir le tribunal de l'arrondissement de Bruxelles.

§ 3. La demande est introduite et instruite conformément à la procédure visée aux articles 1025 à 1034 du Code judiciaire. Le requérant doit faire élection de domicile dans le ressort du tribunal. Le juge statue à bref délai.

§ 4. La décision judiciaire étrangère pouvant faire ou faisant l'objet d'un recours ordinaire peut donner lieu à des mesures d'exécution provisoires. Le juge peut subordonner celles-ci à la constitution d'une garantie.

§ 5. Par dérogation à l'article 1029 du Code judiciaire, durant le délai prévu pour un recours contre une décision autorisant l'exécution et jusqu'à ce qu'il ait été statué sur ce dernier, il ne peut être procédé qu'à des mesures conservatoires sur les biens de la partie contre laquelle l'exécution est demandée. La décision qui autorise l'exécution emporte l'autorisation de procéder à ces mesures.

Pièces à produire pour la reconnaissance
ou la déclaration de la force exécutoire

Art. 24. § 1er. La partie qui invoque la reconnaissance ou demande la déclaration de la force exécutoire d'une décision judiciaire étrangère doit produire :

1° une expédition de la décision, réunissant les conditions nécessaires à son authenticité selon le droit de l'Etat dans lequel elle a été rendue;

2° s'il s'agit d'une décision par défaut, l'original ou une copie certifiée conforme du document établissant que l'acte introductif d'instance ou un acte équivalent a été signifié ou notifié à la partie défaillante selon le droit de l'Etat dans lequel la décision a été rendue;

3° tout document de nature à établir que, selon le droit de l'Etat dans lequel la décision a été rendue, celle-ci est exécutoire et a été signifiée ou notifiée.

§ 2. A défaut de production des documents mentionnés au § 1er, le juge peut impartir un délai pour les produire ou accepter des documents équivalents ou, s'il s'estime suffisamment éclairé, en dispenser.

Motifs de refus de la reconnaissance ou de la déclaration
de la force exécutoire

Art. 25. § 1er. Une décision judiciaire étrangère n'est ni reconnue ni déclarée exécutoire si :

1° l'effet de la reconnaissance ou de la déclaration de la force exécutoire serait manifestement incompatible avec l'ordre public; cette incompatibilité s'apprécie en tenant compte, notamment, de l'intensité du rattachement de la situation avec l'ordre juridique belge et de la gravité de l'effet ainsi produit;

2° les droits de la défense ont été violés;

3° la décision a été obtenue, en une matière où les personnes ne disposent pas librement de leurs droits, dans le seul but d'échapper à l'application du droit désigné par la présente loi;

4° sans préjudice de l'article 23, § 4, elle peut encore faire l'objet d'un recours ordinaire selon le droit de l'Etat dans lequel elle a été rendue;

5° elle est inconciliable avec une décision rendue en Belgique ou avec une décision rendue antérieurement à l'étranger et susceptible d'être reconnue en Belgique;

6° la demande a été introduite à l'étranger après l'introduction en Belgique d'une demande, encore pendante, entre les mêmes parties et sur le même objet;

7° de Belgische rechters exclusief bevoegd waren om kennis te nemen van de vordering;

8° de bevoegdheid van de buitenlandse rechter uitsluitend gegrond was op de aanwezigheid van de verweerder of van goederen zonder rechtstreeks verband met het geschil in de Staat waartoe die rechter behoort;

9° de erkenning of de uitvoerbaarverklaring in strijd zou zijn met de weigeringsgronden bedoeld in de artikelen 39, 57, 72, 95, 115 en 121.

§ 2. In geen geval mag de buitenlandse rechterlijke beslissing ten gronde worden herzien.

Bewijskracht van buitenlandse rechterlijke beslissingen

Art. 26. § 1. Een buitenlandse rechterlijke beslissing strekt in België tot bewijs van de vaststellingen gedaan door de rechter indien zij voldoet aan de voorwaarden nodig voor de echtheid ervan volgens het recht van de Staat waar zij is gewezen.

De vaststellingen gedaan door de buitenlandse rechter worden niet in aanmerking genomen voorzover zij een gevolg zouden hebben dat kennelijk onverenigbaar is met de openbare orde.

§ 2. Het tegenbewijs van de feiten vastgesteld door de buitenlandse rechter mag met alle bewijsmiddelen worden aangebracht.

Erkenning en uitvoerbare kracht van buitenlandse authentieke akten

Art. 27. § 1. Een buitenlandse authentieke akte wordt in België door alle overheden erkend zonder dat een beroep moet worden gedaan op enige procedure indien haar rechtsgeldigheid wordt vastgesteld overeenkomstig het krachtens deze wet toepasselijk recht, en meer bepaald met inachtneming van de artikelen 18 en 21.

De akte moet voldoen aan de voorwaarden die volgens het recht van de Staat waar zij is opgesteld, nodig zijn voor haar echtheid.

Artikel 24 is, voorzover nodig, van toepassing.

Ingeval de overheid weigert de geldigheid van de akte te erkennen, kan beroep worden ingesteld bij de rechtbank van eerste aanleg, onverminderd artikel 121, overeenkomstig de procedure bedoeld in artikel 23.

§ 2. Een buitenlandse authentieke akte die uitvoerbaar is in de Staat waarin zij is opgesteld, wordt in België uitvoerbaar verklaard door de rechtbank van eerste aanleg, onverminderd artikel 121, overeenkomstig de procedure bedoeld in artikel 23 en na onderzoek van de voorwaarden bedoeld in § 1.

§ 3. Een gerechtelijke schikking aangegaan voor een buitenlandse rechter, die uitvoerbaar is in de Staat waar zij tot stand is gekomen, kan in België onder dezelfde voorwaarden als een authentieke akte uitvoerbaar verklaard worden.

Bewijskracht van buitenlandse authentieke akten

Art. 28. § 1. Een buitenlandse authentieke akte strekt in België tot bewijs van de feiten vastgesteld door de buitenlandse overheid die de akte heeft opgesteld, indien zij tegelijk voldoet :

1° aan de voorwaarden die deze wet stelt aan de vorm van de akten; en

2° aan de voorwaarden voor de echtheid ervan volgens het recht van de Staat waar zij is opgesteld.

De vaststellingen gedaan door de buitenlandse overheid worden niet in aanmerking genomen voorzover zij een gevolg zouden hebben dat kennelijk onverenigbaar is met de openbare orde.

§ 2. Het tegenbewijs van de feiten vastgesteld door de buitenlandse overheid mag met alle bewijsmiddelen worden aangebracht.

Feitelijk gevolg van buitenlandse rechterlijke beslissingen en authentieke akten

Art. 29. Met het bestaan van een buitenlandse rechterlijke beslissing of van een buitenlandse authentieke akte kan in België rekening worden gehouden zonder onderzoek van de voorwaarden nodig voor de erkenning, de uitvoerbaarverklaring of de bewijskracht ervan.

Legalisatie

Art. 30. § 1. Een buitenlandse rechterlijke beslissing of authentieke akte moet worden gelegaliseerd om in België geheel of bij uittreksel, in origineel of bij afschrift, te worden voorgelegd.

De legalisatie bevestigt slechts de echtheid van de handtekening, de hoedanigheid waarin de ondertekenaar van het stuk heeft gehandeld en, in voorkomend geval, de identiteit van het zegel of de stempel op het stuk.

7° les juridictions belges étaient seules compétentes pour connaître de la demande;

8° la compétence de la juridiction étrangère était fondée uniquement sur la présence du défendeur ou de biens sans relation directe avec le litige dans l'Etat dont relève cette juridiction; ou

9° la reconnaissance ou la déclaration de la force exécutoire se heurte à l'un des motifs de refus visés aux articles 39, 57, 72, 95, 115 et 121.

§ 2. En aucun cas, la décision judiciaire étrangère ne peut faire l'objet d'une révision au fond.

Force probante des décisions judiciaires étrangères

Art. 26. § 1er. Une décision judiciaire étrangère fait foi en Belgique des constatations faites par le juge si elle satisfait aux conditions nécessaires à son authenticité selon le droit de l'Etat dans lequel elle a été rendue.

Les constatations faites par le juge étranger sont écartées dans la mesure où elles produiraient un effet manifestement incompatible avec l'ordre public.

§ 2. La preuve contraire des faits constatés par le juge étranger peut être apportée par toutes voies de droit.

Reconnaissance et force exécutoire des actes authentiques étrangers

Art. 27. § 1er. Un acte authentique étranger est reconnu en Belgique par toute autorité sans qu'il faille recourir à aucune procédure si sa validité est établie conformément au droit applicable en vertu de la présente loi, en tenant spécialement compte des articles 18 et 21.

L'acte doit réunir les conditions nécessaires à son authenticité selon le droit de l'Etat dans lequel il a été établi.

L'article 24 est, pour autant que de besoin, applicable.

Lorsque l'autorité refuse de reconnaître la validité de l'acte, un recours peut être introduit devant le tribunal de première instance, sans préjudice de l'article 121, conformément à la procédure visée à l'article 23.

§ 2. Un acte authentique étranger, s'il est exécutoire dans l'Etat où il a été établi, est déclaré exécutoire en Belgique par le tribunal de première instance, sans préjudice de l'article 121, conformément à la procédure visée à l'article 23 et après vérification des conditions visées au § 1er.

§ 3. Une transaction passée devant un juge étranger, si elle est exécutoire dans l'Etat où elle a été conclue, peut être déclarée exécutoire en Belgique aux mêmes conditions qu'un acte authentique.

Force probante des actes authentiques étrangers

Art. 28. § 1er. Un acte authentique étranger fait foi en Belgique des faits constatés par l'autorité étrangère qui l'a établi, s'il satisfait à la fois :

1° aux conditions de la présente loi régissant la forme des actes; et

2° aux conditions nécessaires à son authenticité selon le droit de l'Etat dans lequel il a été établi.

Les constatations faites par l'autorité étrangère sont écartées dans la mesure où elles produiraient un effet manifestement incompatible avec l'ordre public.

§ 2. La preuve contraire des faits constatés par l'autorité étrangère peut être apportée par toutes voies de droit.

Effet de fait des décisions judiciaires et des actes authentiques étrangers

Art. 29. Il peut être tenu compte en Belgique de l'existence d'une décision judiciaire étrangère ou d'un acte authentique étranger, sans vérification des conditions nécessaires à sa reconnaissance, à la déclaration de sa force exécutoire ou à sa force probante.

Légalisation

Art. 30. § 1er. Une décision judiciaire étrangère ou un acte authentique étranger doit être légalisé pour être produit en Belgique en intégralité ou en extrait, en original ou en copie.

La légalisation n'atteste que la véracité de la signature, la qualité en laquelle le signataire de l'acte a agi et, le cas échéant, l'identité du sceau ou timbre dont l'acte est revêtu.

§ 2. De legalisatie wordt gedaan :

1° door een Belgische diplomatieke of consulaire ambtenaar die geaccrediteerd is in de Staat waar de beslissing is gewezen of de akte is opgesteld;

2° bij gebreke hiervan, door een diplomatieke of consulaire ambtenaar van de buitenlandse Staat die de belangen van België in die Staat behartigt;

3° bij gebreke hiervan, door de Minister van Buitenlandse Zaken.

§ 3. De Koning bepaalt de nadere regels van de legalisatie.

Vermelding en overschrijving
van buitenlandse rechterlijke beslissingen
en authentieke akten inzake staat en bekwaamheid

Art. 31. § 1. Een buitenlandse authentieke akte betreffende de burgerlijke stand kan slechts worden vermeld op de kant van een akte van de burgerlijke stand, worden overgeschreven in een register van de burgerlijke stand of als basis dienen voor de inschrijving in een bevolkingsregister, een vreemdelingenregister of een wachtregister, na onderzoek van de voorwaarden bedoeld in artikel 27, § 1.

De vermelding of overschrijving van een buitenlandse rechterlijke beslissing kan slechts plaatsvinden na onderzoek van de voorwaarden bedoeld in de artikelen 24 en 25 en, naargelang van het geval, in de artikelen 39, 57 en 72.

Ingeval de bewaarder weigert over te gaan tot de vermelding of tot de overschrijving, kan beroep worden ingesteld bij de rechtbank van eerste aanleg van het arrondissement waarin het register wordt gehouden, overeenkomstig de procedure bedoeld in artikel 23.

§ 2. Dit onderzoek gebeurt door de bewaarder van de akte of van het register.

De Minister van Justitie kan richtlijnen opstellen die de eenvormige toepassing waarborgen van de voorwaarden bedoeld in § 1.

De bewaarder van de akte of van het register kan bij ernstige twijfel bij de beoordeling van de voorwaarden bedoeld in § 1, de akte of de beslissing voor advies verzenden aan het openbaar ministerie dat, indien nodig, aanvullend onderzoek verricht.

§ 3. De Koning kan een register aanleggen en zijn werking regelen, voor beslissingen en akten die voldoen aan de voorwaarden bedoeld in § 1, wanneer zij betrekking hebben op een Belg of op een vreemdeling die in België verblijft.

HOOFDSTUK II. — *Natuurlijke personen*

*Afdeling 1. — Staat, bekwaamheid,
ouderlijk gezag en bescherming van onbekwamen*

Internationale bevoegdheid inzake staat en bekwaamheid

Art. 32. Behalve in aangelegenheden waar deze wet anders bepaalt, zijn de Belgische rechters bevoegd om kennis te nemen van de vorderingen betreffende de staat of de bekwaamheid van een persoon, naast de gevallen voorzien in de algemene bepalingen van deze wet, indien :

1° die persoon bij de instelling van de vordering zijn gewone verblijfplaats in België heeft; of

2° die persoon bij de instelling van de vordering Belg is.

Internationale bevoegdheid inzake ouderlijk gezag,
voogdij en bescherming van onbekwamen

Art. 33. De Belgische rechters zijn bevoegd om kennis te nemen van de vorderingen betreffende het ouderlijk gezag of de voogdij, de vaststelling van de onbekwaamheid van een volwassene of de bescherming van een onbekwame persoon, in de gevallen voorzien in de algemene bepalingen van deze wet en in artikel 32.

De Belgische rechters zijn bevoegd om kennis te nemen van de vorderingen betreffende het beheer van de goederen van een onbekwame persoon, naast de gevallen voorzien in de algemene bepalingen van deze wet en in artikel 32, indien de vordering goederen betreft die in België gelegen zijn.

De Belgische rechters zijn eveneens bevoegd om kennis te nemen van de vorderingen betreffende de uitoefening van het ouderlijk gezag en van het recht op persoonlijk contact van ouders met hun kinderen die minder dan volle achttien jaar oud zijn, wanneer een vordering tot nietigverklaring van het huwelijk, tot echtscheiding of tot scheiding van tafel en bed bij hen aanhangig wordt gemaakt.

In dringende gevallen zijn de Belgische rechters eveneens bevoegd om, ten aanzien van een persoon die zich in België bevindt, alle maatregelen te nemen die de situatie vereist.

§ 2. La légalisation est faite :

1° par un agent diplomatique ou consulaire belge accrédité dans l'Etat où la décision ou l'acte a été rendu ou établi;

2° à défaut, par un agent diplomatique ou consulaire de l'Etat étranger qui représente les intérêts de la Belgique dans cet Etat;

3° à défaut, par le Ministre des Affaires étrangères.

§ 3. Le Roi détermine les modalités de la légalisation.

Mention et transcription des décisions judiciaires
et des actes authentiques étrangers
en matière d'état et de capacité

Art. 31. § 1er. Un acte authentique étranger concernant l'état civil ne peut faire l'objet d'une mention en marge d'un acte de l'état civil ou être transcrit dans un registre de l'état civil ou servir de base à une inscription dans un registre de la population, un registre des étrangers ou un registre d'attente qu'après vérification des conditions visées à l'article 27, § 1er.

La mention ou la transcription d'une décision judiciaire étrangère ne peut avoir lieu qu'après vérification des conditions visées aux articles 24 et 25 et, selon les cas, aux articles 39, 57 et 72.

Lorsque le dépositaire refuse de procéder à la mention ou à la transcription, un recours peut être introduit devant le tribunal de première instance de l'arrondissement dans lequel le registre est tenu, conformément à la procédure visée à l'article 23.

§ 2. La vérification est réalisée par le dépositaire de l'acte ou du registre.

Le Ministre de la Justice peut établir des directives visant à assurer une application uniforme des conditions visées au § 1er.

Le dépositaire de l'acte ou du registre peut, en cas de doute sérieux lors de l'appréciation des conditions visées au § 1er, transmettre l'acte ou la décision pour avis au ministère public qui procède si nécessaire à des vérifications complémentaires.

§ 3. Le Roi peut créer et fixer les modalités de la tenue d'un registre des décisions et des actes qui satisfont aux conditions visées au § 1er, lorsqu'ils concernent un Belge ou un étranger résidant en Belgique.

CHAPITRE II. — *Personnes physiques*

*Section 1re. — Etat, capacité, autorité parentale
et protection de l'incapable*

Compétence internationale en matière d'état et de capacité

Art. 32. Hormis les matières où la présente loi en dispose autrement, les juridictions belges sont compétentes pour connaître de toute demande concernant l'état ou la capacité d'une personne, outre dans les cas prévus par les dispositions générales de la présente loi, si :

1° cette personne a sa résidence habituelle en Belgique lors de l'introduction de la demande; ou

2° cette personne est belge lors de l'introduction de la demande.

Compétence internationale en matière d'autorité parentale,
de tutelle et de protection de l'incapable

Art. 33. Les juridictions belges sont compétentes pour connaître de toute demande concernant l'autorité parentale ou la tutelle, la détermination de l'incapacité d'un adulte ou la protection de la personne d'un incapable, dans les cas prévus par les dispositions générales de la présente loi et à l'article 32.

Les juridictions belges sont compétentes pour connaître de toute demande concernant l'administration des biens d'un incapable, outre dans les cas prévus par les dispositions générales de la présente loi et à l'article 32, si la demande porte sur des biens situés en Belgique.

Les juridictions belges sont également compétentes pour connaître de toute demande concernant l'exercice de l'autorité parentale et du droit aux relations personnelles des parents avec leurs enfants âgés de moins de dix-huit ans accomplis, lorsqu'elles sont saisies d'une demande en nullité de mariage, de divorce ou de séparation de corps.

Dans les cas d'urgence, les juridictions belges sont également compétentes pour prendre, à l'égard d'une personne se trouvant en Belgique, les mesures que requiert la situation.

Recht toepasselijk inzake staat en bekwaamheid

Art. 34. § 1. Behalve in aangelegenheden waar deze wet anders bepaalt, worden de staat en de bekwaamheid van een persoon beheerst door het recht van de Staat waarvan hij de nationaliteit heeft.

De bekwaamheid wordt evenwel beheerst door het Belgisch recht indien het buitenlands recht tot de toepassing van dit recht leidt.

De bekwaamheid verworven volgens het recht dat krachtens het eerste en het tweede lid van toepassing is, wordt niet verloren ten gevolge van een nationaliteitsverandering.

§ 2. Onbekwaamheden betreffende een bepaalde rechtsverhouding worden beheerst door het recht toepasselijk op die verhouding.

Recht toepasselijk inzake ouderlijk gezag, voogdij en bescherming van onbekwamen

Art. 35. § 1. Het ouderlijk gezag en de voogdij, de vaststelling van de onbekwaamheid van een volwassene en de bescherming van een onbekwame persoon of diens goederen worden beheerst door het recht van de Staat op wiens grondgebied die persoon zijn gewone verblijfplaats heeft op het tijdstip van de feiten die aanleiding geven tot de bepaling van het ouderlijk gezag, tot het openvallen van de voogdij of tot de goedkeuring van beschermingsmaatregelen. In geval van wijziging van de gewone verblijfplaats wordt de vaststelling van het ouderlijk gezag of van de voogdij in hoofde van een persoon die deze verantwoordelijkheid nog niet draagt, beheerst door het recht van de Staat van de nieuwe gewone verblijfplaats.

De uitoefening van het ouderlijk gezag of van de voogdij wordt beheerst door het recht van de Staat op wiens grondgebied het kind zijn gewone verblijfplaats heeft op het tijdstip waarop die uitoefening wordt aangevoerd.

§ 2. Ingeval het in § 1 aangewezen recht niet de mogelijkheid biedt de bescherming te waarborgen die de persoon of diens goederen vereisen, wordt de bescherming beheerst door het recht van de Staat waarvan de persoon de nationaliteit heeft.

Het Belgisch recht is van toepassing indien het materieel of juridisch onmogelijk blijkt om de maatregelen te nemen waarin het toepasselijk buitenlands recht voorziet.

Afdeling 2. — Naam en voornamen

Internationale bevoegdheid inzake naam en voornamen

Art. 36. De Belgische rechters zijn bevoegd om kennis te nemen van de vorderingen tot vaststelling van de naam of de voornamen van een persoon, naast de gevallen voorzien in de algemene bepalingen van deze wet, indien die persoon bij de instelling van de vordering Belg is of zijn gewone verblijfplaats in België heeft.

De Belgische overheden zijn eveneens bevoegd om kennis te nemen van vorderingen tot verandering van de naam of de voornamen van een persoon indien deze bij de instelling van de vordering Belg is.

Recht toepasselijk op de vaststelling van de naam en de voornamen

Art. 37. De vaststelling van de naam en de voornamen van een persoon wordt beheerst door het recht van de Staat waarvan die persoon de nationaliteit heeft.

De gevolgen van een nationaliteitsverandering op de naam en de voornamen van een persoon worden beheerst door het recht van de Staat van zijn nieuwe nationaliteit.

Recht toepasselijk op de verandering van naam of voornamen

Art. 38. De vrijwillige of uit de wet voortvloeiende verandering van naam of voornamen van een persoon wordt beheerst door het recht van de Staat waarvan die persoon op het tijdstip van de verandering de nationaliteit heeft.

Wanneer het recht van de Staat waarvan een van de echtgenoten de nationaliteit heeft, hem toestaat om ter gelegenheid van het huwelijk een naam te kiezen, vermeldt de ambtenaar van de burgerlijke stand deze naam in de akte van huwelijk.

Droit applicable en matière d'état et de capacité

Art. 34. § 1er. Hormis les matières où la présente loi en dispose autrement, l'état et la capacité d'une personne sont régis par le droit de l'Etat dont celle-ci a la nationalité.

Toutefois, la capacité est régie par le droit belge si le droit étranger conduit à l'application de ce droit.

La capacité acquise conformément au droit applicable en vertu des alinéas 1er et 2 ne se perd pas par l'effet d'un changement de nationalité.

§ 2. Les incapacités propres à un rapport juridique sont régies par le droit applicable à ce rapport.

Droit applicable en matière d'autorité parentale, de tutelle et de protection de l'incapable

Art. 35. § 1er. L'autorité parentale et la tutelle, ainsi que la détermination de l'incapacité d'un adulte et la protection de la personne ou des biens d'un incapable sont régies par le droit de l'Etat sur le territoire duquel cette personne a sa résidence habituelle au moment des faits donnant lieu à la détermination de l'autorité parentale, à l'ouverture de la tutelle ou à l'adoption des mesures de protection. En cas de changement de la résidence habituelle, la détermination de l'autorité parentale ou de la tutelle dans le chef d'une personne qui n'est pas déjà investie de cette responsabilité est régie par le droit de l'Etat de la nouvelle résidence habituelle.

L'exercice de l'autorité parentale ou de la tutelle est régi par le droit de l'Etat sur le territoire duquel l'enfant a sa résidence habituelle au moment où cet exercice est invoqué.

§ 2. Si le droit désigné au § 1er ne permet pas d'assurer la protection que requièrent la personne ou ses biens, il est fait application du droit de l'Etat dont la personne a la nationalité.

Le droit belge est applicable lorsqu'il s'avère impossible, matériellement ou juridiquement, de prendre les mesures prévues par le droit étranger applicable.

Section 2. — Nom et prénoms

Compétence internationale en matière de nom et de prénoms

Art. 36. Les juridictions belges sont compétentes pour connaître de toute demande tendant à déterminer le nom ou les prénoms d'une personne, outre dans les cas prévus par les dispositions générales de la présente loi, si cette personne est belge ou a sa résidence habituelle en Belgique lors de l'introduction de la demande.

Les autorités belges sont également compétentes pour connaître de toute demande tendant à changer le nom ou les prénoms d'une personne si celle-ci est belge lors de l'introduction de la demande.

Droit applicable à la détermination du nom et des prénoms

Art. 37. La détermination du nom et des prénoms d'une personne est régie par le droit de l'Etat dont cette personne a la nationalité.

L'effet d'un changement de nationalité sur le nom et les prénoms d'une personne est régi par le droit de l'Etat de sa nouvelle nationalité.

Droit applicable au changement de nom ou de prénoms

Art. 38. Le changement de nom ou de prénoms d'une personne, par acte volontaire ou par effet de la loi, est régi par le droit de l'Etat dont celle-ci a la nationalité au moment du changement.

Lorsque le droit de l'Etat dont l'un des époux a la nationalité lui permet de choisir un nom à l'occasion du mariage, l'officier de l'état civil mentionne ce nom dans l'acte de mariage.

Vaststelling of verandering van naam of voornamen
in het buitenland

Art. 39. Een buitenlandse rechterlijke of administratieve beslissing betreffende de vaststelling of de verandering van naam of voornamen van een persoon, wordt in België niet erkend, ingeval naast het bestaan van een weigeringsgrond bedoeld in artikel 25 :

1° deze persoon in geval van vrijwillige verandering op het tijdstip van de verandering Belg was, tenzij de verkregen naam overeenstemt met de regels betreffende de vaststelling van de naam, van toepassing in de lid-Staat van de Europese Unie waarvan de persoon eveneens de nationaliteit bezit; of

2° de vaststelling van de naam of voornamen niet overeenstemt met het Belgisch recht indien deze persoon Belg was op het tijdstip van de vaststelling; of

3° in de andere gevallen, deze vaststelling of deze verandering niet erkend wordt in de Staat waarvan deze persoon de nationaliteit bezit.

Afdeling 3. — Afwezigheid

Internationale bevoegdheid inzake afwezigheid

Art. 40. De Belgische rechters zijn bevoegd om kennis te nemen van de vorderingen tot vaststelling van afwezigheid of tot bepaling van de gevolgen ervan, naast de gevallen voorzien in de algemene bepalingen van deze wet met uitsluiting van artikel 5, indien :

1° de verdwenen persoon bij zijn verdwijning Belg was of zijn gewone verblijfplaats in België had; of

2° de vordering betrekking heeft op goederen van de afwezige die zich bij de instelling van de vordering in België bevinden.

Recht toepasselijk op de afwezigheid

Art. 41. De afwezigheid wordt beheerst door het recht van de Staat waarvan de persoon bij zijn verdwijning de nationaliteit had.

Het voorlopig beheer van de goederen van de afwezige wordt beheerst door het recht van de Staat op wiens grondgebied de persoon zijn gewone verblijfplaats had bij zijn verdwijning of, indien dit recht niet in die mogelijkheid voorziet, door het Belgisch recht.

HOOFDSTUK III. — *De huwelijksrelatie*

Afdeling 1. — Internationale bevoegdheid

Internationale bevoegdheid inzake de huwelijksrelatie

Art. 42. De Belgische rechters zijn bevoegd om kennis te nemen van de vorderingen betreffende het huwelijk of zijn gevolgen, het huwelijksvermogensrecht, de echtscheiding of de scheiding van tafel en bed, naast de gevallen voorzien in de algemene bepalingen van deze wet, indien :

1° in geval van gezamenlijke vordering, een van de echtgenoten bij de instelling van de vordering zijn gewone verblijfplaats in België heeft;

2° de laatste gemeenschappelijke gewone verblijfplaats van de echtgenoten zich in België bevond, niet meer dan twaalf maanden voorafgaand aan de instelling van de vordering;

3° de echtgenoot die de vordering instelt, bij haar instelling sedert ten minste twaalf maanden zijn gewone verblijfplaats in België heeft; of

4° beide echtgenoten bij de instelling van de vordering Belg zijn.

Uitbreiding van de bevoegdheid
inzake huwelijk en echtscheiding

Art. 43. De Belgische rechters zijn eveneens bevoegd om kennis te nemen van de vorderingen :

1° tot omzetting in echtscheiding van een in België uitgesproken scheiding van tafel en bed of tot herziening van een in België gewezen beslissing betreffende de gevolgen van het huwelijk, van de echtscheiding of van de scheiding van tafel en bed;

Détermination ou changement de nom ou de prénoms
intervenu à l'étranger

Art. 39. Une décision judiciaire ou administrative étrangère concernant la détermination ou le changement de nom ou de prénoms d'une personne n'est pas reconnue en Belgique si, outre l'existence d'un motif de refus visé à l'article 25 :

1° en cas de changement par acte volontaire, cette personne était belge lors du changement, à moins que le nom obtenu soit conforme aux règles relatives à la détermination du nom applicables dans l'Etat membre de l'Union européenne dont la personne possède également la nationalité; ou

2° ou la détermination du nom ou des prénoms n'est pas conforme au droit belge lorsque cette personne était belge lors de cette détermination; ou

3° dans les autres cas, cette détermination ou ce changement n'est pas reconnu dans l'Etat dont cette personne a la nationalité.

Section 3. — Absence

Compétence internationale en matière d'absence

Art. 40. Les juridictions belges sont compétentes pour connaître de toute demande de constat d'absence ou de détermination de ses effets, outre dans les cas prévus par les dispositions générales de la présente loi à l'exclusion de l'article 5, si :

1° la personne disparue était belge ou avait sa résidence habituelle en Belgique lors de sa disparition; ou

2° cette demande concerne des biens de l'absent situés en Belgique lors de l'introduction de la demande.

Droit applicable en matière d'absence

Art. 41. L'absence est régie par le droit de l'Etat dont la personne avait la nationalité lors de sa disparition.

L'administration provisoire des biens de l'absent est régie par le droit de l'Etat sur le territoire duquel la personne résidait habituellement lors de sa disparition ou, lorsque ce droit ne permet pas de l'organiser, par le droit belge.

CHAPITRE III. — *Relations matrimoniales*

Section 1re. — Compétence internationale

Compétence internationale en matière de relations matrimoniales

Art. 42. Les juridictions belges sont compétentes pour connaître de toute demande concernant le mariage ou ses effets, le régime matrimonial, le divorce ou la séparation de corps, outre dans les cas prévus par les dispositions générales de la présente loi, si :

1° en cas de demande conjointe, l'un des époux a sa résidence habituelle en Belgique lors de l'introduction de la demande;

2° la dernière résidence habituelle commune des époux se situait en Belgique moins de douze mois avant l'introduction de la demande;

3° l'époux demandeur a sa résidence habituelle depuis douze mois au moins en Belgique lors de l'introduction de la demande; ou

4° les époux sont belges lors de l'introduction de la demande.

Extension de compétence en matière de mariage et de divorce

Art. 43. Les juridictions belges sont également compétentes pour connaître de toute demande :

1° tendant à convertir en divorce une décision rendue en Belgique sur la séparation de corps, ou à réviser une décision rendue en Belgique concernant les effets du mariage, du divorce ou de la séparation de corps;

2° ingesteld door het openbaar ministerie, die betrekking hebben op de rechtsgeldigheid van een huwelijk, indien dit in België is gesloten of indien een van de echtgenoten bij de instelling van de vordering Belg is of zijn gewone verblijfplaats in België heeft.

Bevoegdheid van de Belgische overheden
om het huwelijk te voltrekken

Art. 44. Het huwelijk kan in België worden voltrokken indien een van de toekomstige echtgenoten bij de voltrekking Belg is, zijn woonplaats of sinds meer dan drie maanden zijn gewone verblijfplaats in België heeft.

Afdeling 2. — Recht toepasselijk op de huwelijksbelofte

Recht toepasselijk op de huwelijksbelofte

Art. 45. De huwelijksbelofte wordt beheerst :

1° door het recht van de Staat op wiens grondgebied beide toekomstige echtgenoten op het tijdstip van de huwelijksbelofte hun gewone verblijfplaats hebben;

2° bij gebreke van gewone verblijfplaats op het grondgebied van een zelfde Staat, door het recht van de Staat waarvan beide toekomstige echtgenoten de nationaliteit hebben bij de huwelijksbelofte;

3° in de andere gevallen, door het Belgisch recht.

Afdeling 3. — Recht toepasselijk op het huwelijk

Recht toepasselijk op de totstandkoming van het huwelijk

Art. 46. Onder voorbehoud van artikel 47 worden de voorwaarden voor de geldigheid van het huwelijk voor elke echtgenoot beheerst door het recht van de Staat waarvan hij bij de voltrekking van het huwelijk de nationaliteit heeft.

Een bepaling van het door het eerste lid toepasselijk verklaard recht, die het huwelijk tussen personen van hetzelfde geslacht verbiedt, is niet van toepassing indien een van de personen de nationaliteit bezit van een Staat waarvan het recht een dergelijk huwelijk toestaat of op het grondgebied van een dergelijke Staat zijn gewone verblijfplaats heeft.

Recht toepasselijk op de vormvereisten
voor de voltrekking van het huwelijk

Art. 47. § 1. De vormvereisten voor de voltrekking van het huwelijk worden beheerst door het recht van de Staat op wiens grondgebied het huwelijk voltrokken wordt.

§ 2. Dit recht bepaalt met name of en volgens welke nadere regels :

1° het huwelijk in die Staat vooraf moet worden aangegeven en afgekondigd;

2° de akte van huwelijk in die Staat moet worden vastgesteld en overgeschreven;

3° het voor een godsdienstige instantie gesloten huwelijk rechtsgevolgen heeft;

4° het huwelijk bij volmacht kan plaatsvinden.

Recht toepasselijk op de gevolgen van het huwelijk

Art. 48. § 1. Onder voorbehoud van de artikelen 49 tot 54, worden de gevolgen van het huwelijk beheerst :

1° door het recht van de Staat op wiens grondgebied beide echtgenoten hun gewone verblijfplaats hebben op het tijdstip dat die gevolgen worden ingeroepen of indien het ingeroepen gevolg een rechtshandeling beïnvloedt, op het tijdstip waarop deze handeling heeft plaatsgevonden;

2° bij gebreke van gewone verblijfplaats op het grondgebied van een zelfde Staat, door het recht van de Staat waarvan beide echtgenoten de nationaliteit hebben op het tijdstip dat die gevolgen worden ingeroepen of indien het ingeroepen gevolg een rechtshandeling beïnvloedt, op het tijdstip waarop deze handeling heeft plaatsgevonden;

3° in de andere gevallen, door het Belgisch recht.

2° formée par le ministère public et concernant la validité d'un mariage, si celui-ci a été célébré en Belgique ou si l'un des époux est belge ou a sa résidence habituelle en Belgique lors de l'introduction de la demande.

Compétence des autorités belges pour célébrer le mariage

Art. 44. Le mariage peut être célébré en Belgique lorsque l'un des futurs époux est belge, est domicilié en Belgique ou a depuis plus de trois mois sa résidence habituelle en Belgique, lors de la célébration.

Section 2. — Droit applicable à la promesse de mariage

Droit applicable à la promesse de mariage

Art. 45. La promesse de mariage est régie :

1° par le droit de l'Etat sur le territoire duquel l'un et l'autre des futurs époux ont leur résidence habituelle au moment de la promesse de mariage;

2° à défaut de résidence habituelle sur le territoire d'un même Etat, par le droit de l'Etat dont l'un et l'autre des futurs époux ont la nationalité au moment de la promesse de mariage;

3° dans les autres cas, par le droit belge.

Section 3. — Droit applicable au mariage

Droit applicable à la formation du mariage

Art. 46. Sous réserve de l'article 47, les conditions de validité du mariage sont régies, pour chacun des époux, par le droit de l'Etat dont il a la nationalité au moment de la célébration du mariage.

L'application d'une disposition du droit désigné en vertu de l'alinéa 1er est écartée si cette disposition prohibe le mariage de personnes de même sexe, lorsque l'une d'elles a la nationalité d'un Etat ou a sa résidence habituelle sur le territoire d'un Etat dont le droit permet un tel mariage.

Droit applicable aux formalités relatives
à la célébration du mariage

Art. 47. § 1er. Les formalités relatives à la célébration du mariage sont régies par le droit de l'Etat sur le territoire duquel le mariage est célébré.

§ 2. Ce droit détermine notamment si et selon quelles modalités :

1° des déclarations et publications préalables au mariage sont requises dans cet Etat;

2° l'acte de mariage doit être établi et transcrit dans cet Etat;

3° le mariage célébré devant une autorité confessionnelle a des effets de droit;

4° le mariage peut avoir lieu par procuration.

Droit applicable aux effets du mariage

Art. 48. § 1er. Sous réserve des articles 49 à 54, les effets du mariage sont régis :

1° par le droit de l'Etat sur le territoire duquel l'un et l'autre époux ont leur résidence habituelle au moment où ces effets sont invoqués ou, lorsque l'effet invoqué affecte un acte juridique, au moment où celui-ci a été passé;

2° à défaut de résidence habituelle sur le territoire d'un même Etat, par le droit de l'Etat dont l'un et l'autre époux ont la nationalité au moment où ces effets sont invoqués ou, lorsque l'effet invoqué affecte un acte juridique, au moment où celui-ci a été passé;

3° dans les autres cas, par le droit belge.

§ 2. Het in § 1 aangewezen recht bepaalt met name :

- 1° de plichten tot samenwonen en getrouwheid;
- 2° de bijdrage van de echtgenoten in de lasten van het huwelijk;
- 3° de ontvangst van inkomsten door elke echtgenoot en de besteding ervan;
- 4° de toelaatbaarheid van contracten en giften tussen echtgenoten en de herroeping ervan;
- 5° de nadere regels inzake de vertegenwoordiging van een echtgenoot door de andere;
- 6° de rechtsgeldigheid, ten aanzien van een echtgenoot, van een voor de belangen van het gezin schadelijke handeling verricht door de andere echtgenoot, evenals het herstel van de schadelijke gevolgen ervan ten aanzien van die echtgenoot.

§ 3. In afwijking van de §§ 1 en 2, wordt de uitoefening door een echtgenoot van de rechten betreffende het onroerend goed dat het gezin tot hoofdverblijf dient of inzake de roerende goederen die zich daarin bevinden, geregeld door het recht van de Staat op wiens grondgebied het onroerend goed is gelegen.

Afdeling 4. — Recht toepasselijk op het huwelijksvermogen

Keuze van het recht toepasselijk op het huwelijksvermogen

Art. 49. § 1. Het huwelijksvermogen wordt beheerst door het recht dat de echtgenoten kiezen.

§ 2. De echtgenoten kunnen slechts een van de volgende rechtsstelsels aanwijzen:

- 1° het recht van de Staat op wiens grondgebied zij na de voltrekking van het huwelijk hun eerste gewone verblijfplaats vestigen;
- 2° het recht van de Staat op wiens grondgebied een van hen op het tijdstip van de keuze zijn gewone verblijfplaats heeft;
- 3° het recht van de Staat waarvan een van hen op het tijdstip van de keuze de nationaliteit heeft.

Nadere regels inzake de rechtskeuze

Art. 50. § 1. De rechtskeuze kan worden gedaan voor de voltrekking van het huwelijk of tijdens het huwelijk. Zij kan een eerdere keuze wijzigen.

§ 2. De keuze moet gebeuren overeenkomstig artikel 52, eerste lid.

Zij moet het gehele vermogen van de echtgenoten betreffen.

§ 3. De uit de keuze van de echtgenoten voortvloeiende wijziging van het toepasselijk recht heeft slechts gevolg voor de toekomst. De echtgenoten kunnen anders beslissen, maar mogen de rechten van derden niet schaden.

Recht toepasselijk bij gebreke van keuze

Art. 51. Bij gebreke van rechtskeuze door de echtgenoten wordt het huwelijksvermogen beheerst :

- 1° door het recht van de Staat op wiens grondgebied beide echtgenoten na de voltrekking van het huwelijk hun eerste gewone verblijfplaats vestigen;
- 2° bij gebreke van gewone verblijfplaats op het grondgebied van een zelfde Staat, door het recht van de Staat waarvan beide echtgenoten de nationaliteit hebben bij de voltrekking van het huwelijk;
- 3° in de andere gevallen, door het recht van de Staat op wiens grondgebied het huwelijk is gesloten.

§ 2. Le droit désigné au § 1er détermine, notamment :

- 1° les devoirs de cohabitation et de fidélité;
- 2° la contribution des époux aux charges du mariage;
- 3° la perception des revenus par chaque époux et leur affectation;
- 4° l'admissibilité des contrats et libéralités entre époux, et la révocation de celles-ci;
- 5° les modalités de la représentation d'un des époux par l'autre;
- 6° la validité à l'égard d'un époux d'un acte passé par l'autre qui affecte les intérêts de la famille, ainsi que la réparation des conséquences dommageables d'un tel acte à l'égard de cet époux.

§ 3. Par dérogation aux §§ 1er et 2, le droit de l'Etat sur le territoire duquel est situé l'immeuble qui sert au logement principal de la famille régit l'exercice, par l'un des époux, de droits concernant cet immeuble ou des meubles qui garnissent celui-ci.

Section 4. — Droit applicable au régime matrimonial

Choix du droit applicable au régime matrimonial

Art. 49. § 1er. Le régime matrimonial est régi par le droit choisi par les époux.

§ 2. Les époux ne peuvent désigner que l'un des droits suivants:

- 1° le droit de l'Etat sur le territoire duquel ils fixeront pour la première fois leur résidence habituelle après la célébration du mariage;
- 2° le droit de l'Etat sur le territoire duquel l'un d'eux a sa résidence habituelle au moment du choix;
- 3° le droit de l'Etat dont l'un d'eux a la nationalité au moment du choix.

Modalités du choix du droit applicable

Art. 50. § 1er. Le choix du droit applicable peut être fait avant la célébration du mariage ou au cours du mariage. Il peut modifier un choix antérieur.

§ 2. Le choix doit être effectué conformément à l'article 52, alinéa 1er.

Il doit porter sur l'ensemble des biens des époux.

§ 3. Le changement de droit applicable résultant d'un choix effectué par les époux n'a d'effet que pour l'avenir. Les époux peuvent en disposer autrement, sans pouvoir porter atteinte aux droits des tiers.

Droit applicable à défaut de choix

Art. 51. A défaut de choix du droit applicable par les époux, le régime matrimonial est régi :

- 1° par le droit de l'Etat sur le territoire duquel l'un et l'autre époux fixent pour la première fois leur résidence habituelle après la célébration du mariage;
- 2° à défaut de résidence habituelle sur le territoire d'un même Etat, par le droit de l'Etat dont l'un et l'autre époux ont la nationalité au moment de la célébration du mariage;
- 3° dans les autres cas, par le droit de l'Etat sur le territoire duquel le mariage a été célébré.

Recht toepasselijk op de vorm van de keuze
van een huwelijksvermogensstelsel

Art. 52. De keuze van een huwelijksvermogensstelsel is naar de vorm geldig indien zij in overeenstemming is ofwel met het op het huwelijksvermogen toepasselijk recht ten tijde van de keuze, ofwel met het recht van de Staat op wiens grondgebied zij is gedaan. Zij moet ten minste in een gedateerd en door beide echtgenoten ondertekend geschrift worden vastgesteld.

De wijziging van het huwelijksvermogensstelsel gebeurt volgens de vormvereisten voorgeschreven door het recht van de Staat op wiens grondgebied de wijziging plaatsvindt.

Toepassingsgebied van het recht toepasselijk
op het huwelijksvermogen

Art. 53. § 1. Onverminderd artikel 52 bepaalt het op het huwelijksvermogen toepasselijk recht met name :

1° de geldigheid van de instemming met de keuze van het toepasselijk recht;

2° de toelaatbaarheid en de geldigheid van het huwelijkscontract;

3° de mogelijkheid tot, en de omvang van een keuze van een huwelijksvermogensstelsel;

4° of en in welke mate de echtgenoten hun huwelijksvermogensstelsel mogen wijzigen, en of het nieuwe stelsel met terugwerkende kracht geldt of de echtgenoten daaraan terugwerkende kracht kunnen geven;

5° de samenstelling van de vermogens en de toekenning van de bestuursbevoegdheden;

6° de ontbinding en de vereffening van het huwelijksvermogensstelsel, alsmede de regels voor de verdeling.

§ 2. De wijze van samenstelling en van toedeling van de loten wordt beheerst door het recht van de Staat op wiens grondgebied de goederen zich op het tijdstip van de verdeling bevinden.

Bescherming van derden

Art. 54. § 1. De tegenwerpbaarheid van het huwelijksvermogensstelsel aan derden wordt beheerst door het op het huwelijksvermogen toepasselijk recht.

Wanneer evenwel de derde en de echtgenoot van wie hij schuldeiser is, bij het ontstaan van de schuld hun gewone verblijfplaats op het grondgebied van dezelfde Staat hadden, is het recht van die Staat van toepassing, tenzij :

1° de voorwaarden inzake publiciteit of registratie voorgeschreven door het recht toepasselijk op het huwelijksvermogen zijn vervuld; of

2° de derde bij het ontstaan van de schuld het huwelijksvermogensstelsel kende of het alleen niet kende wegens zijn eigen onzorgvuldigheid; of

3° de voorschriften inzake publiciteit zijn nageleefd, die in verband met onroerende zakelijke rechten worden voorgeschreven door het recht van de Staat op wiens grondgebied het onroerend goed is gelegen.

§ 2. Het recht toepasselijk op het huwelijksvermogen bepaalt of en in welke mate een schuld die een van de echtgenoten heeft aangegaan voor de behoeften van het huishouden of de opvoeding van de kinderen, de andere echtgenoot verbindt.

Wanneer echter de derde en de echtgenoot van wie hij schuldeiser is, bij het ontstaan van de schuld hun gewone verblijfplaats op het grondgebied van dezelfde Staat hadden, is het recht van die Staat van toepassing.

Droit applicable à la forme du choix
d'un régime matrimonial

Art. 52. Le choix d'un régime matrimonial est valable quant à la forme si celle-ci répond soit au droit applicable au régime matrimonial au moment du choix, soit au droit de l'Etat sur le territoire duquel il a été fait. Il doit au moins faire l'objet d'un écrit daté et signé des deux époux.

La mutation de régime matrimonial a lieu selon les formalités prévues par le droit de l'Etat sur le territoire duquel la mutation est effectuée.

Domaine du droit applicable au régime matrimonial

Art. 53. § 1er. Sans préjudice de l'article 52, le droit applicable au régime matrimonial détermine, notamment :

1° la validité du consentement sur le choix du droit applicable;

2° l'admissibilité et la validité du contrat de mariage;

3° la possibilité et l'étendue du choix d'un régime matrimonial;

4° si et dans quelle mesure les époux peuvent changer de régime, et si le nouveau régime agit de manière rétroactive ou si les époux peuvent le faire agir de manière rétroactive;

5° la composition des patrimoines et l'attribution des pouvoirs de gestion;

6° la dissolution et la liquidation du régime matrimonial, ainsi que les règles du partage.

§ 2. Le mode de composition et d'attribution des lots est régi par le droit de l'Etat sur le territoire duquel les biens sont situés au moment du partage.

Protection des tiers

Art. 54. § 1er. L'opposabilité du régime matrimonial aux tiers est régie par le droit applicable au régime.

Toutefois, lorsque le tiers et l'époux dont il est le créancier avaient leur résidence habituelle sur le territoire du même Etat lors de la naissance de la dette, le droit de cet Etat est applicable, à moins que :

1° les conditions de publicité ou d'enregistrement prévues par le droit applicable au régime matrimonial aient été remplies; ou

2° le tiers connaissait le régime matrimonial lors de la naissance de la dette ou ne l'a ignoré qu'en raison d'une imprudence de sa part; ou

3° les règles de publicité prévues en matière de droits réels immobiliers par le droit de l'Etat sur le territoire duquel l'immeuble est situé aient été respectées.

§ 2. Le droit applicable au régime matrimonial détermine si et dans quelle mesure une dette contractée par l'un des époux pour les besoins du ménage ou l'éducation des enfants oblige l'autre époux.

Toutefois, lorsque le tiers et l'époux dont il est le créancier avaient leur résidence habituelle sur le territoire du même Etat lors de la naissance de la dette, le droit de cet Etat est applicable.

Afdeling 5. – Huwelijksontbinding en scheiding van tafel en bed

Recht toepasselijk op de echtscheiding en de scheiding van tafel en bed

Art. 55. § 1. De echtscheiding en de scheiding van tafel en bed worden beheerst :

1° door het recht van de Staat op wiens grondgebied beide echtgenoten bij de instelling van de vordering hun gewone verblijfplaats hebben;

2° bij gebreke van gewone verblijfplaats op het grondgebied van een zelfde Staat, door het recht van de Staat op wiens grondgebied de laatste gemeenschappelijke gewone verblijfplaats van de echtgenoten zich bevond wanneer een van hen zijn gewone verblijfplaats heeft op het grondgebied van die Staat bij de instelling van de vordering;

3° bij gebreke van gewone verblijfplaats van één van de echtgenoten op het grondgebied van de Staat waar zich de laatste gemeenschappelijke gewone verblijfplaats bevond, door het recht van de Staat waarvan ieder van de echtgenoten de nationaliteit heeft bij de instelling van de vordering;

4° in de andere gevallen, door het Belgisch recht.

§ 2. De echtgenoten kunnen evenwel kiezen welk recht op de echtscheiding of de scheiding van tafel en bed toepasselijk is.

Zij kunnen slechts een van de volgende rechtsstelsels aanwijzen :

1° het recht van de Staat waarvan zij beiden bij de instelling van de vordering de nationaliteit hebben;

2° het Belgisch recht.

De keuze moet bij de eerste verschijning worden uitgedrukt.

§ 3. De toepassing van het door § 1 aangewezen recht wordt uitgesloten voorzover dat recht de instelling van de echtscheiding niet kent. In dat geval wordt het recht toegepast dat is aangewezen op grond van het criterium dat op subsidiaire wijze in § 1 is vastgesteld.

Toepassingsgebied van het recht toepasselijk op de echtscheiding en de scheiding van tafel en bed

Art. 56. Het recht van toepassing op de echtscheiding en op de scheiding van tafel en bed bepaalt met name :

1° de toelaatbaarheid van de scheiding van tafel en bed;

2° de gronden van en de voorwaarden voor de echtscheiding of de scheiding van tafel en bed of, in geval van een gezamenlijke vordering, de voorwaarden voor de toestemming, daaronder begrepen de wijze van uitdrukking ervan;

3° de verplichting voor de echtgenoten om een overeenkomst te sluiten over de maatregelen betreffende de persoon, het onderhoud en de goederen van de echtgenoten en van de kinderen waarvoor zij de verantwoordelijkheid hebben;

4° de ontbinding van de huwelijksband of, in geval van scheiding, de afzwakking van die band.

Buitenlandse ontbinding van het huwelijk gegrond op de wil van de man

Art. 57. § 1. Een in het buitenland opgestelde akte die de wilsverklaring van de man om het huwelijk te ontbinden vaststelt, zonder dat de vrouw een zelfde recht had, kan in België niet worden erkend.

Section 5. — Dissolution du mariage et séparation de corps

Droit applicable au divorce et à la séparation de corps

Art. 55. § 1er. Le divorce et la séparation de corps sont régis:

1° par le droit de l'Etat sur le territoire duquel l'un et l'autre époux ont leur résidence habituelle lors de l'introduction de la demande;

2° à défaut de résidence habituelle sur le territoire d'un même Etat, par le droit de l'Etat sur le territoire duquel se situait la dernière résidence habituelle commune des époux, lorsque l'un d'eux a sa résidence habituelle sur le territoire de cet Etat lors de l'introduction de la demande;

3° à défaut de résidence habituelle de l'un des époux sur le territoire de l'Etat où se situait la dernière résidence habituelle commune, par le droit de l'Etat dont l'un et l'autre époux ont la nationalité lors de l'introduction de la demande;

4° dans les autres cas, par le droit belge.

§ 2. Toutefois, les époux peuvent choisir le droit applicable au divorce ou à la séparation de corps.

Ils ne peuvent désigner que l'un des droits suivants:

1° le droit de l'Etat dont l'un et l'autre ont la nationalité lors de l'introduction de la demande;

2° le droit belge.

Ce choix doit être exprimé lors de la première comparution.

§ 3. L'application du droit désigné au § 1er est écartée dans la mesure où ce droit ignore l'institution du divorce. Dans ce cas, il est fait application du droit désigné en fonction du critère établi de manière subsidiaire par le § 1er.

Domaine du droit applicable au divorce et à la séparation de corps

Art. 56. Le droit applicable au divorce et à la séparation de corps détermine notamment :

1° l'admissibilité de la séparation de corps;

2° les causes et conditions du divorce ou de la séparation de corps ou, en cas de demande conjointe, les conditions du consentement, y compris son mode d'expression;

3° l'obligation d'un accord entre époux portant des mesures concernant la personne, les aliments et les biens des époux et des enfants dont ils ont la charge;

4° la dissolution du lien matrimonial ou, en cas de séparation, l'étendue du relâchement de ce lien.

Dissolution du mariage à l'étranger fondée sur la volonté du mari

Art. 57. § 1er. Un acte établi à l'étranger constatant la volonté du mari de dissoudre le mariage sans que la femme ait disposé d'un droit égal ne peut être reconnu en Belgique.

§ 2. Een zodanige akte kan evenwel in België worden erkend nadat is nagegaan of aan de volgende cumulatieve voorwaarden is voldaan :

1° de akte is gehomologeerd door een rechter in de Staat waarin zij is opgemaakt;

2° geen van de echtgenoten had op het tijdstip van de homologatie de nationaliteit van een Staat waarvan het recht die vorm van huwelijksontbinding niet kent;

3° geen van de echtgenoten had op het tijdstip van de homologatie zijn gewone verblijfplaats in een Staat waarvan het recht die vorm van huwelijksontbinding niet kent;

4° de vrouw heeft de ontbinding van het huwelijk op ondubbelzinnige wijze en zonder enige dwang aanvaard;

5° tegen de erkenning geldt geen enkele weigeringsgrond als bedoeld in artikel 25.

HOOFDSTUK IV. — *De relatie van samenleven*

Begrip « relatie van samenleven »

Art. 58. Het begrip « relatie van samenleven » in deze wet betekent een toestand van samenleven die registratie bij een openbare overheid vraagt en tussen de samenwonende personen geen band scheidt die evenwaardig is aan het huwelijk.

Internationale bevoegdheid inzake de relatie van samenleven

Art. 59. Artikel 42 is naar analogie van toepassing op de vorderingen betreffende een relatie van samenleven.

De registratie van het sluiten van een relatie van samenleven kan in België alleen dan worden gedaan ingeval de partijen op het ogenblik van het sluiten een gemeenschappelijke gewone verblijfplaats hebben in België.

De registratie van de beëindiging van de relatie van samenleven kan in België alleen dan worden gedaan als het sluiten van de relatie in België is geregistreerd.

Recht toepasselijk op de relatie van samenleven

Art. 60. De relatie van samenleven wordt beheerst door het recht van de Staat op wiens grondgebied zij voor het eerst is geregistreerd.

Dit recht bepaalt inzonderheid de voorwaarden van de vaststelling van de relatie, de gevolgen van de relatie voor de goederen van de partijen, alsmede de oorzaken en de voorwaarden inzake de beëindiging van de relatie.

Artikel 54 is naar analogie van toepassing. Ingeval de relatie van samenleven evenwel niet bestaat in het aangewezen recht, wordt het recht toegepast van de Staat op wiens grondgebied de relatie is geregistreerd.

HOOFDSTUK V. — *Afstamming*

Afdeling I. — Oorspronkelijke afstamming

Internationale bevoegdheid inzake afstamming

Art. 61. De Belgische rechters zijn bevoegd om kennis te nemen van de vorderingen betreffende de vaststelling of betwisting van vaderschap of moederschap, naast de gevallen voorzien in de algemene bepalingen van deze wet, indien :

1° het kind bij de instelling van de vordering zijn gewone verblijfplaats in België heeft;

§ 2. Toutefois, un tel acte peut être reconnu en Belgique après vérification des conditions cumulatives suivantes :

1° l'acte a été homologué par une juridiction de l'Etat où il a été établi;

2° lors de l'homologation, aucun époux n'avait la nationalité d'un Etat dont le droit ne connaît pas cette forme de dissolution du mariage;

3° lors de l'homologation, aucun époux n'avait de résidence habituelle dans un Etat dont le droit ne connaît pas cette forme de dissolution du mariage;

4° la femme a accepté de manière certaine et sans contrainte la dissolution du mariage;

5° aucun motif de refus visé à l'article 25 ne s'oppose à la reconnaissance.

CHAPITRE IV. — *Relation de vie commune*

Notion de « relation de vie commune »

Art. 58. Au sens de la présente loi, les termes « relation de vie commune » visent une situation de vie commune donnant lieu à enregistrement par une autorité publique et ne créant pas entre les cohabitants de lien équivalent au mariage.

Compétence internationale en matière de relations de vie commune

Art. 59. L'article 42 est applicable par analogie à toute demande concernant une relation de vie commune.

L'enregistrement de la conclusion de la relation de vie commune ne peut avoir lieu en Belgique que lorsque les parties ont une résidence habituelle commune en Belgique au moment de la conclusion.

L'enregistrement de la cessation de la relation de vie commune ne peut avoir lieu en Belgique que lorsque la conclusion de la relation a été enregistrée en Belgique.

Droit applicable à la relation de vie commune

Art. 60. La relation de vie commune est régie par le droit de l'Etat sur le territoire duquel elle a donné lieu à enregistrement pour la première fois.

Ce droit détermine, notamment, les conditions d'établissement de la relation, les effets de la relation sur les biens des parties, ainsi que les causes et les conditions de la cessation de la relation.

L'article 54 est applicable par analogie. Toutefois, si le droit désigné ne connaît pas la relation de vie commune, il est fait application du droit de l'Etat sur le territoire duquel la relation a été enregistrée.

CHAPITRE V. — *Filiation*

Section 1re. — Filiation biologique

Compétence internationale en matière de filiation

Art. 61. Les juridictions belges sont compétentes pour connaître de toute demande concernant l'établissement ou la contestation de paternité ou de maternité, outre dans les cas prévus par les dispositions générales de la présente loi, si :

1° l'enfant a sa résidence habituelle en Belgique lors de l'introduction de la demande;

2° de persoon van wie het vaderschap of moederschap wordt aangevoerd of betwist, bij de instelling van de vordering zijn gewone verblijfplaats in België heeft; of

3° het kind en de persoon van wie het vaderschap of moederschap wordt aangevoerd of betwist, bij de instelling van de vordering Belg zijn.

Recht toepasselijk op de afstamming

Art. 62. § 1. De vaststelling en de betwisting van het vaderschap of moederschap van een persoon worden beheerst door het recht van de Staat waarvan hij de nationaliteit heeft bij de geboorte van het kind of, indien de vaststelling het resultaat is van een vrijwillige handeling, bij het verrichten van die handeling.

Wanneer het door dit artikel aangewezen rechtsstelsel geen toestemming van het kind eist, worden de vereiste van en de voorwaarden voor diens toestemming evenals de wijze waarop zij wordt uitgedrukt, beheerst door het recht van de Staat op wiens grondgebied het kind op het tijdstip van de toestemming zijn gewone verblijfplaats heeft.

§ 2. Wanneer een afstammingsband volgens het recht toepasselijk uit hoofde van deze wet rechtsgeldig wordt vastgesteld tegenover meerdere personen van hetzelfde geslacht, bepaalt het recht toepasselijk op de afstamming die van rechtswege uit de wet voortvloeit welk gevolg een erkenning hierop heeft. In geval van conflict tussen meerdere afstammingsbanden die van rechtswege uit de wet voortvloeien, wordt tussen de aangewezen rechtsstelsels het recht toegepast van de Staat waarmee het geval de nauwste banden heeft.

Wanneer het kind volgens het recht toepasselijk uit hoofde van deze wet rechtsgeldig wordt erkend door meerdere personen van hetzelfde geslacht, bepaalt het recht toepasselijk op de eerste erkenning het gevolg van een latere erkenning op die eerste.

Toepassingsgebied van het recht toepasselijk op de afstamming

Art. 63. Het recht dat krachtens artikel 62 van toepassing is, bepaalt met name :

1° aan wie het toegelaten is een afstammingsband te doen vaststellen of te betwisten;

2° de bewijslast en de te bewijzen elementen inzake de afstammingsband, alsook de vaststelling van de bewijsmiddelen;

3° de voorwaarden voor en de gevolgen van het bezit van staat;

4° de termijnen voor de instelling van de vordering.

Recht toepasselijk op de vormvereisten van de erkenning

Art. 64. De akte van erkenning wordt opgesteld volgens de vormvereisten voorgeschreven door het recht dat krachtens artikel 62, § 1, eerste lid, op de afstamming van toepassing is of door het recht van de Staat op wiens grondgebied zij wordt opgesteld.

Bevoegdheid om de erkenning te ontvangen

Art. 65. De akte van erkenning kan in België worden opgesteld, indien :

1° de persoon die de erkenning verricht Belg is of zijn woonplaats of gewone verblijfplaats in België heeft bij het opstellen van de akte;

2° het kind in België geboren is; of

3° het kind zijn gewone verblijfplaats in België heeft bij het opstellen van de akte.

Afdeling 2. — Adoptieve afstamming

Internationale bevoegdheid inzake adoptie

Art. 66. In afwijking van de algemene bepalingen van deze wet, zijn de Belgische rechters slechts bevoegd om een adoptie uit te spreken indien de adoptant, een van de adoptanten of de geadopteerde bij de instelling van de vordering Belg is of zijn gewone verblijfplaats in België heeft.

De Belgische rechters zijn bevoegd om de omzetting in een volle adoptie uit te spreken van een adoptie die niet leidt tot de verbreking van de bestaande band van afstamming onder de voorwaarden bedoeld in het eerste lid, of indien de adoptie in België is vastgesteld.

De Belgische rechters zijn bevoegd om de adoptie te herroepen indien de voorwaarden bedoeld in het eerste lid zijn vervuld of indien de adoptie in België is vastgesteld.

De Belgische rechters zijn bevoegd om de herziening uit te spreken van een adoptie onder de voorwaarden bedoeld in het eerste lid ingeval de adoptie in België is vastgesteld of ingeval een rechterlijke beslissing waaruit de adoptie blijkt in België is erkend of uitvoerbaar is verklaard.

2° la personne dont la paternité ou la maternité est invoquée ou contestée a sa résidence habituelle en Belgique lors de l'introduction de la demande; ou

3° l'enfant et la personne dont la paternité ou la maternité est invoquée ou contestée sont belges lors de l'introduction de la demande.

Droit applicable à la filiation

Art. 62. § 1er. L'établissement et la contestation de paternité ou de maternité d'une personne sont régis par le droit de l'Etat dont elle a la nationalité au moment de la naissance de l'enfant ou, si cet établissement résulte d'un acte volontaire, au moment de cet acte.

Lorsque le droit désigné par le présent article ne prévoit pas l'exigence d'un tel consentement, l'exigence et les conditions du consentement de l'enfant, ainsi que le mode d'expression de ce consentement, sont régis par le droit de l'Etat sur le territoire duquel il a sa résidence habituelle au moment de ce consentement.

§ 2. Lorsqu'un lien de filiation est établi valablement selon le droit applicable en vertu de la présente loi à l'égard de plusieurs personnes du même sexe, le droit qui régit la filiation résultant de plein droit de la loi détermine l'effet sur celle-ci d'un acte de reconnaissance. En cas de conflit entre plusieurs filiations résultant de plein droit de la loi, il est fait application, parmi les droits désignés, de celui de l'Etat avec lequel la situation présente les liens les plus étroits.

Lorsque l'enfant est reconnu valablement selon le droit applicable en vertu de la présente loi par plusieurs personnes du même sexe, le droit qui régit la première reconnaissance détermine l'effet sur celle-ci d'une reconnaissance ultérieure.

Domaine du droit applicable à la filiation

Art. 63. Le droit applicable en vertu de l'article 62 détermine notamment :

1° qui est admis à rechercher ou à contester un lien de filiation;

2° la charge et l'objet de la preuve du lien de filiation, ainsi que la détermination des modes de preuve;

3° les conditions et les effets de la possession d'état;

4° les délais d'intentement de l'action.

Droit applicable aux formalités de la reconnaissance

Art. 64. L'acte de reconnaissance est établi selon les formalités prévues, soit par le droit applicable à la filiation en vertu de l'article 62, § 1er, alinéa 1er, soit par le droit de l'Etat sur le territoire duquel il est établi.

Compétence pour recevoir la reconnaissance

Art. 65. Un acte de reconnaissance peut être établi en Belgique si :

1° l'auteur est belge, est domicilié ou a sa résidence habituelle en Belgique lors de l'établissement de l'acte;

2° l'enfant est né en Belgique; ou

3° l'enfant a sa résidence habituelle en Belgique lors de l'établissement de l'acte.

Section 2. — Filiation adoptive

Compétence internationale en matière d'adoption

Art. 66. Par dérogation aux dispositions générales de la présente loi, les juridictions belges ne sont compétentes pour prononcer une adoption que si l'adoptant, l'un des adoptants ou l'adopté est belge ou a sa résidence habituelle en Belgique lors de l'introduction de la demande.

Les juridictions belges sont compétentes pour prononcer la conversion d'une adoption qui n'a pas eu pour effet de rompre le lien préexistant de filiation en une adoption plénière aux conditions visées à l'alinéa 1er ou si l'adoption a été établie en Belgique.

Les juridictions belges sont compétentes pour prononcer la révocation d'une adoption aux conditions visées à l'alinéa 1er ou si l'adoption a été établie en Belgique.

Les juridictions belges sont compétentes pour prononcer la révision d'une adoption aux conditions visées à l'alinéa 1er, si l'adoption a été établie en Belgique ou si une décision judiciaire établissant l'adoption a été reconnue ou déclarée exécutoire en Belgique.

Recht toepasselijk op de voorwaarden
voor de totstandkoming van de adoptie

Art. 67. Onverminderd de toepassing van artikel 357 van het Burgerlijk Wetboek, wordt de totstandkoming van de adoptieve afstamming beheerst door het recht van de Staat waarvan de adoptant of beide adoptanten op dat ogenblik de nationaliteit hebben.

Wanneer de adoptanten niet de nationaliteit van een zelfde Staat hebben, wordt de totstandkoming van de adoptieve afstamming beheerst door het recht van de Staat op wiens grondgebied beide op dat ogenblik hun gewone verblijfplaats hebben of, bij gebreke van hun gewone verblijfplaats in dezelfde Staat, door het Belgisch recht.

De rechter past evenwel het Belgisch recht toe indien hij oordeelt dat de toepassing van buitenlands recht kennelijk het hogere belang van de geadopteerde zou schaden en de adoptant of de adoptanten kennelijk nauwe banden met België hebben.

Recht toepasselijk op de toestemming

Art. 68. Onverminderd de toepassing van artikel 358 van het Burgerlijk Wetboek, worden de toestemming van de geadopteerde en van zijn ouders of wettelijke vertegenwoordigers, evenals de wijze waarop zij wordt uitgedrukt, beheerst door het recht van de Staat op wiens grondgebied de geadopteerde zijn gewone verblijfplaats heeft onmiddellijk voorafgaand aan de overbrenging ter adoptie of, bij afwezigheid van zo een overbrenging, ten tijde van de adoptie.

Het Belgisch recht beheerst evenwel de toestemming van de geadopteerde indien het recht dat krachtens het eerste lid van toepassing is, niet voorziet in de noodzaak van een dergelijke toestemming of de instelling van de adoptie niet kent.

Recht toepasselijk op de wijze van de totstandkoming
van de adoptie

Art. 69. De wijze van de totstandkoming van een adoptie in België wordt beheerst door het Belgisch recht.

Wanneer een adoptieakte in het buitenland is opgesteld volgens het recht van de Staat waar zulks heeft plaatsgevonden en dit recht een gerechtelijke procedure voorschrijft, kan deze in België worden gevoerd overeenkomstig de door het Belgisch recht voorgeschreven procedure.

Aard van de door de adoptie geschapen band

Art. 70. Het recht toepasselijk krachtens artikel 67 bepaalt de aard van de door de adoptie geschapen band en of de geadopteerde ophoudt lid te zijn van zijn oorspronkelijke familie.

Recht toepasselijk op de omzetting, de herroeping
en de herziening van de adoptie

Art. 71. § 1. Onverminderd de toepassing van artikel 359-2 van het Burgerlijk Wetboek, wordt de omzetting van een adoptie beheerst door het recht toepasselijk krachtens de artikelen 67 tot 69.

§ 2. De herroeping van een adoptie wordt beheerst door het recht toepasselijk krachtens de artikelen 67 tot 69. De aanknopingsfactoren worden evenwel beoordeeld naar gelang van de concretisering ervan op het tijdstip van de totstandkoming van de adoptie.

§ 3. De herziening van een adoptie wordt beheerst door het Belgisch recht.

Erkenning van adopties vastgesteld in het buitenland

Art. 72. In afwijking van de bepalingen van deze wet wordt een buitenlandse rechterlijke beslissing of authentieke akte houdende totstandkoming, omzetting, herroeping, herziening of vernietiging van een adoptie niet erkend in België ingeval de bepalingen van de artikelen 365-1 tot 366-3 van het Burgerlijk Wetboek niet werden in acht genomen en een beslissing bedoeld in artikel 367-1 van hetzelfde Wetboek niet is geregistreerd overeenkomstig artikel 367-2 van dat Wetboek.

HOOFDSTUK VI. — *Onderhoudsverplichtingen*

Internationale bevoegdheid
inzake onderhoudsverplichtingen

Art. 73. § 1. De Belgische rechters zijn bevoegd om kennis te nemen van de vorderingen betreffende een onderhoudsverplichting, naast de gevallen voorzien in de algemene bepalingen van deze wet, indien :

1° de onderhoudsgerechtigde bij de instelling van de vordering zijn gewone verblijfplaats in België heeft; of

2° de onderhoudsgerechtigde en de onderhoudsplichtige bij de instelling van de vordering Belg zijn.

Droit applicable aux conditions
de l'établissement de l'adoption

Art. 67. Sans préjudice de l'application de l'article 357 du Code civil, l'établissement de la filiation adoptive est régi par le droit de l'Etat dont l'adoptant ou l'un et l'autre adoptants ont la nationalité à ce moment.

Lorsque les adoptants n'ont pas la nationalité d'un même Etat, l'établissement de la filiation adoptive est régi par le droit de l'Etat sur le territoire duquel l'un et l'autre ont leur résidence habituelle à ce moment ou, à défaut de résidence habituelle dans le même Etat, par le droit belge.

Toutefois, si le juge considère que l'application du droit étranger nuirait manifestement à l'intérêt supérieur de l'adopté et que l'adoptant ou les adoptants ont des liens manifestement étroits avec la Belgique, il applique le droit belge.

Droit applicable aux consentements

Art. 68. Sans préjudice de l'application de l'article 358 du Code civil, les consentements de l'adopté et de ses auteurs ou représentants légaux, ainsi que le mode d'expression de ces consentements, sont régis par le droit de l'Etat sur le territoire duquel l'adopté a sa résidence habituelle immédiatement avant le déplacement en vue de l'adoption ou, à défaut d'un tel déplacement, au moment de l'adoption.

Toutefois, le droit belge régit le consentement de l'adopté si le droit applicable en vertu de l'alinéa 1er ne prévoit pas la nécessité d'un tel consentement ou ne connaît pas l'institution de l'adoption.

Droit applicable au mode d'établissement
de l'adoption

Art. 69. Le mode d'établissement d'une adoption en Belgique est régi par le droit belge.

Lorsqu'un acte d'adoption a été établi à l'étranger conformément au droit de l'Etat dans lequel il a été passé et que ce droit prévoit la nécessité d'une procédure judiciaire, celle-ci peut être poursuivie en Belgique conformément à la procédure prévue par le droit belge.

Nature du lien créé par l'adoption

Art. 70. Le droit applicable en vertu de l'article 67 détermine la nature du lien créé par l'adoption et si l'adopté cesse d'appartenir à sa famille d'origine.

Droit applicable à la conversion, à la révocation et à la révision de l'adoption

Art. 71. § 1er. Sans préjudice de l'application de l'article 359-2 du Code civil, la conversion d'une adoption est régie par le droit applicable en vertu des articles 67 à 69.

§ 2. La révocation d'une adoption est régie par le droit applicable en vertu des articles 67 à 69. Toutefois, les facteurs de rattachement sont appréciés en fonction de leur concrétisation au moment de l'établissement de l'adoption.

§ 3. La révision d'une adoption est régie par le droit belge.

Reconnaissance d'une adoption établie à l'étranger

Art. 72. Par dérogation aux dispositions de la présente loi, une décision judiciaire ou un acte authentique étranger portant établissement, conversion, révocation, révision ou annulation d'une adoption n'est pas reconnu en Belgique si les dispositions des articles 365-1 à 366-3 du Code civil n'ont pas été respectées et tant qu'une décision visée à l'article 367-1 du même Code n'a pas été enregistrée conformément à l'article 367-2 de ce Code.

CHAPITRE VI. — *Obligations alimentaires*

Compétence internationale
en matière d'obligations alimentaires

Art. 73. § 1er. Les juridictions belges sont compétentes pour connaître de toute demande concernant une obligation alimentaire, outre dans les cas prévus aux dispositions générales de la présente loi, si :

1° le créancier d'aliments a sa résidence habituelle en Belgique lors de l'introduction de la demande; ou

2° le créancier et le débiteur d'aliments sont belges lors de l'introduction de la demande.

§ 2. Indien het een bijkomende vordering betreft bij een vordering inzake de staat van de personen, is de Belgische rechter die bevoegd is om kennis te nemen van deze vordering, ook bevoegd om kennis te nemen van de vordering tot onderhoud.

Recht toepasselijk op de onderhoudsverplichting

Art. 74. § 1. De onderhoudsverplichting wordt beheerst door het recht van de Staat op wiens grondgebied de onderhoudsgerechtigde op het tijdstip dat ze wordt ingeroepen zijn gewone verblijfplaats heeft.

De onderhoudsverplichting wordt evenwel beheerst door het recht van de Staat waarvan de onderhoudsgerechtigde en de onderhoudsplichtige op het tijdstip dat deze wordt ingeroepen de nationaliteit hebben indien de onderhoudsplichtige op dat tijdstip zijn gewone verblijfplaats op het grondgebied van die Staat heeft.

§ 2. Wanneer het door § 1 aangewezen rechtsstelsel geen recht op onderhoudsgeld aan de onderhoudsgerechtigde toekent, wordt de onderhoudsverplichting tussen echtgenoten of jegens een minderjarig kind beheerst door het recht van de Staat waarvan de onderhoudsgerechtigde en de onderhoudsplichtige de nationaliteit hebben op het tijdstip dat zij wordt ingeroepen. Indien dat recht geen onderhoudsgeld toekent, wordt het Belgisch recht toegepast.

Overeenkomst tot verstrekking van onderhoud

Art. 75. § 1. De overeenkomst tot verstrekking van onderhoud voortvloeiend uit ouderschap, huwelijk of verwantschap wordt, naar keuze van de partijen, beheerst door het recht van de Staat waarvan op het tijdstip van die keuze een van hen de nationaliteit heeft of op wiens grondgebied op dat tijdstip een van hen zijn gewone verblijfplaats heeft.

§ 2. Bij gebreke van keuze wordt de overeenkomst beheerst door het recht van de Staat op wiens grondgebied de onderhoudsgerechtigde bij het sluiten van de overeenkomst zijn gewone verblijfplaats heeft.

Zij wordt evenwel beheerst door het recht van de Staat waarvan de onderhoudsgerechtigde en de onderhoudsplichtige bij het sluiten van de overeenkomst de nationaliteit hebben, wanneer de onderhoudsplichtige op dat ogenblik zijn gewone verblijfplaats op het grondgebied van die Staat heeft.

§ 3. De overeenkomst is vormelijk geldig indien zij in overeenstemming is met het recht dat krachtens de §§ 1 en 2 van toepassing is of met het recht van de Staat op wiens grondgebied zij is gesloten.

Toepassingsgebied van het recht toepasselijk op de onderhoudsverplichting

Art. 76. § 1. Het op de onderhoudsverplichting toepasselijk recht bepaalt met name :

1° in welke mate en van wie de onderhoudsgerechtigde onderhoud kan vorderen;

2° wie de vordering tot onderhoud kan instellen en binnen welke termijn zulks moet geschieden;

3° of en onder welke voorwaarden het onderhoud kan worden gewijzigd;

4° de oorzaken voor het eindigen van het recht op onderhoud;

5° de grenzen van de verplichtingen van de onderhoudsplichtige wanneer de persoon die onderhoud aan de onderhoudsgerechtigde heeft verschaft, hiervan terugbetaling vordert.

§ 2. De subrogatie in de rechten van de schuldeiser ten voordele van een derde die hem heeft vergoed, wordt beheerst door het recht toepasselijk op de verbintenis van de derde om die schuldeiser te vergoeden, onverminderd § 1, 5°.

HOOFDSTUK VII. — Erfopvolging

Internationale bevoegdheid inzake erfopvolging

Art. 77. De Belgische rechters zijn bevoegd om kennis te nemen van de vorderingen betreffende erfopvolging, naast de gevallen voorzien in de algemene bepalingen van deze wet met uitsluiting van artikel 5, indien :

1° de overledene bij zijn overlijden zijn gewone verblijfplaats in België had; of

2° de vordering goederen betreft die zich bij de instelling van de vordering in België bevinden.

Recht toepasselijk op de erfopvolging

Art. 78. § 1. De erfopvolging wordt beheerst door het recht van de Staat op wiens grondgebied de overledene bij zijn overlijden zijn gewone verblijfplaats had.

§ 2. S'il s'agit d'une demande accessoire à une action concernant l'état des personnes, le juge belge compétent pour connaître de cette action l'est également pour connaître de la demande d'aliments.

Droit applicable à l'obligation alimentaire

Art. 74. § 1er. L'obligation alimentaire est régie par le droit de l'Etat sur le territoire duquel le créancier a sa résidence habituelle au moment où elle est invoquée.

Toutefois, l'obligation alimentaire est régie par le droit de l'Etat dont le créancier et le débiteur d'aliments ont la nationalité au moment où elle est invoquée si le débiteur a sa résidence habituelle sur le territoire de cet Etat à ce moment.

§ 2. Lorsque le droit désigné au § 1er n'accorde pas de droit aux aliments au créancier, l'obligation alimentaire entre époux ou envers un enfant mineur est régie par le droit de l'Etat dont le créancier et le débiteur d'aliments ont la nationalité au moment où elle est invoquée. Lorsque ce droit n'accorde pas de droits aux aliments, le droit belge est applicable.

Convention relative aux aliments

Art. 75. § 1er. Une convention relative aux aliments découlant de relations de parenté, de mariage ou d'alliance est régie, au choix des parties, par le droit de l'Etat dont l'une d'elles a la nationalité au moment de ce choix ou sur le territoire duquel l'une d'elles a sa résidence habituelle à ce moment.

§ 2. A défaut de choix, la convention est régie par le droit de l'Etat sur le territoire duquel le créancier d'aliments a sa résidence habituelle au moment de la conclusion de cette convention.

Toutefois, celle-ci est régie par le droit de l'Etat dont le créancier et le débiteur d'aliments ont la nationalité au moment de sa conclusion, lorsque le débiteur d'aliments a sa résidence habituelle sur le territoire de cet Etat à ce moment.

§ 3. La convention est valable quant à la forme si celle-ci répond soit au droit applicable en vertu des §§ 1er et 2, soit à celui de l'Etat sur le territoire duquel elle a été conclue.

Domaine du droit applicable à l'obligation alimentaire

Art. 76. § 1er. Le droit applicable à l'obligation alimentaire détermine notamment :

1° dans quelle mesure et à qui le créancier peut demander des aliments;

2° qui est admis à intenter l'action alimentaire et quels sont les délais pour l'intenter;

3° si et à quelles conditions les aliments peuvent être modifiés;

4° les causes d'extinction du droit aux aliments;

5° les limites de l'obligation du débiteur lorsque la personne qui a fourni des aliments au créancier en demande le remboursement.

§ 2. La subrogation dans les droits du créancier au profit d'un tiers qui l'a désintéressé est régie par le droit applicable à l'obligation du tiers de désintéresser ce créancier, sans préjudice du § 1er, 5°.

CHAPITRE VII. — Successions

Compétence internationale en matière de succession

Art. 77. Les juridictions belges sont compétentes pour connaître de toute demande en matière successorale, outre dans les cas prévus par les dispositions générales de la présente loi à l'exclusion de l'article 5, si :

1° le défunt avait sa résidence habituelle en Belgique au moment de son décès; ou

2° la demande porte sur des biens situés en Belgique lors de son introduction.

Droit applicable à la succession

Art. 78. § 1er. La succession est régie par le droit de l'Etat sur le territoire duquel le défunt avait sa résidence habituelle au moment de son décès.

§ 2. De vererving van onroerende goederen wordt beheerst door het recht van de Staat op wiens grondgebied het onroerend goed is gelegen.

Indien evenwel buitenlands recht leidt tot de toepassing van het recht van de Staat op wiens grondgebied de overledene bij zijn overlijden zijn gewone verblijfplaats had, is dit laatste recht van toepassing.

Keuze van het recht toepasselijk op de erfopvolging

Art. 79. Een persoon kan de vererving van al zijn goederen onderwerpen aan het recht van een bepaalde Staat. De aanwijzing heeft enkel gevolg indien die persoon bij de aanwijzing of bij zijn overlijden de nationaliteit van die Staat had of zijn gewone verblijfplaats op het grondgebied van die Staat had. Die aanwijzing kan evenwel niet tot gevolg hebben dat een erfgenaam zijn recht op een voorbehouden erfdeel verliest dat hem krachtens het artikel 78 toepasselijk recht wordt gewaarborgd.

De aanwijzing en de herroeping ervan moeten worden uitgedrukt in een verklaring afgelegd in de vorm van een uiterste wilsbeschikking.

Toepassingsgebied van het recht toepasselijk op de erfopvolging

Art. 80. § 1. Het op de erfopvolging toepasselijk recht bepaalt met name :

1° de oorzaken en het tijdstip van het openvallen van de nalatenschap;

2° de roeping van de erfgenamen en de legatarissen, met inbegrip van de rechten van de langstlevende echtgenoot, evenals de andere rechten die tegen de nalatenschap ontstaan door het openvallen ervan;

3° de roeping van de Staat;

4° de oorzaken van onterving en onwaardigheid om te erven;

5° de inhoudelijke geldigheid van uiterste wilsbeschikkingen;

6° het beschikbare deel, het voorbehouden erfdeel en de andere beperkingen van de vrijheid tot het maken van een laatste wilsbeschikking;

7° de aard en de omvang van de rechten van erfgenamen en legatarissen, evenals de door de overledene opgelegde lasten;

8° de voorwaarden en de gevolgen van de aanvaarding of de verwerping zonder afbreuk te doen aan § 2;

9° de bijzondere oorzaken van onbekwaamheid om te beschikken of te ontvangen;

10° de inbreng en de inkorting van giften evenals de verrekening ervan bij de berekening van de erfdelen.

§ 2. De aanvaarding of de verwerping van een nalatenschap geschiedt op de wijze bepaald door het recht van de Staat op wiens grondgebied de betrokken goederen zijn gelegen op het tijdstip van het overlijden indien dat recht bijzondere formaliteiten vereist. De roerende goederen worden geacht gelegen te zijn bij de gewone verblijfplaats van de overledene op het tijdstip van zijn overlijden.

Nadere regels inzake de verdeling

Art. 81. De wijze van samenstelling en van toebedeling van de loten wordt beheerst door het recht van de Staat op wiens grondgebied de goederen zich ten tijde van de verdeling bevinden.

Beheer en overgang van de nalatenschap

Art. 82. § 1. Het beheer en de overgang van de nalatenschap worden beheerst door het recht dat krachtens de artikelen 78 en 79 op de vererving van toepassing is.

In afwijking van het eerste lid worden het beheer en de overgang van een goed beheerst door het recht van de Staat op wiens grondgebied dit goed zich bevindt, wanneer dit recht de tussenkomst van de overheid van die Staat vereist.

§ 2. De bevoegdheden van een persoon die volgens § 1 gemachtigd is om de nalatenschap te beheren, doet geen afbreuk aan de bevoegdheden krachtens een in België genomen of erkende rechterlijke beslissing.

Vorm van de uiterste wilsbeschikkingen

Art. 83. De vorm van testamenten en van de herroeping ervan wordt beheerst door het recht toepasselijk krachtens het Verdrag betreffende de wetsconflicten inzake de vorm van uiterste wilsbeschikkingen, gesloten te Den Haag op 5 oktober 1961.

De toepassing van dit verdrag wordt uitgebreid tot de andere uiterste wilsbeschikkingen.

§ 2. La succession immobilière est régie par le droit de l'Etat sur le territoire duquel l'immeuble est situé.

Toutefois, si le droit étranger conduit à l'application du droit de l'Etat sur le territoire duquel le défunt avait sa résidence habituelle au moment de son décès, le droit de cet Etat est applicable.

Choix du droit applicable à la succession

Art. 79. Une personne peut soumettre l'ensemble de sa succession au droit d'un Etat déterminé. La désignation ne prend effet que si cette personne possédait la nationalité de cet Etat ou avait sa résidence habituelle sur le territoire de cet Etat au moment de la désignation ou du décès. Toutefois, cette désignation ne peut avoir pour résultat de priver un héritier d'un droit à la réserve que lui assure le droit applicable en vertu de l'article 78.

La désignation et sa révocation doivent être exprimées dans une déclaration revêtant la forme d'une disposition à cause de mort.

Domaine du droit applicable à la succession

Art. 80. § 1er. Le droit applicable à la succession détermine notamment :

1° les causes et le moment de l'ouverture de la succession;

2° la vocation des héritiers et légataires, y compris les droits du conjoint survivant ainsi que les autres droits sur la succession qui naissent de l'ouverture de celle-ci;

3° la vocation de l'Etat;

4° les causes d'exhérédation et d'indignité successorale;

5° la validité au fond des dispositions à cause de mort;

6° la quotité disponible, la réserve et les autres restrictions à la liberté de disposer à cause de mort;

7° la nature et l'étendue des droits des héritiers et des légataires, ainsi que les charges imposées par le défunt;

8° les conditions et les effets de l'acceptation ou de la renonciation, sans préjudice du § 2;

9° les causes particulières d'incapacité de disposer ou de recevoir;

10° le rapport et la réduction des libéralités ainsi que leur prise en compte dans le calcul des parts héréditaires.

§ 2. L'acceptation ou la renonciation à une succession a lieu selon le mode prévu par le droit de l'Etat sur le territoire duquel les biens qui en font l'objet sont situés au moment du décès, lorsque ce droit exige des formalités particulières. Les biens meubles sont réputés être situés au lieu de la résidence habituelle du défunt au moment du décès.

Modalités du partage

Art. 81. Le mode de composition et d'attribution des lots est régi par le droit de l'Etat sur le territoire duquel les biens sont situés au moment du partage.

Administration et transmission de la succession

Art. 82. § 1er. L'administration et la transmission de la succession sont régies par le droit applicable à la succession en vertu des articles 78 et 79.

Par dérogation à l'alinéa 1er, l'administration ou la transmission d'un bien est régie par le droit de l'Etat sur le territoire duquel ce bien est situé, lorsque ce droit exige l'intervention d'autorités de cet Etat.

§ 2. Les pouvoirs d'une personne habilitée à administrer la succession en vertu du § 1er sont sans préjudice de ceux attribués en vertu d'une décision judiciaire rendue ou reconnue en Belgique.

Forme des dispositions à cause de mort

Art. 83. La forme des dispositions testamentaires et de leur révocation est régie par le droit applicable en vertu de la Convention sur les conflits de lois en matière de forme des dispositions testamentaires, conclue à La Haye le 5 octobre 1961.

L'application de cette convention est étendue aux autres dispositions à cause de mort.

Interpretatie van de uiterste wilsbeschikkingen

Art. 84. De interpretatie van een uiterste wilsbeschikking en van de herroeping ervan wordt beheerst door het recht dat de beschikker overeenkomstig artikel 79 kiest. Die keuze moet uitdrukkelijk zijn of op ondubbelzinnige wijze blijken uit de wilsbeschikking of de herroeping ervan.

Bij gebreke van keuze wordt de interpretatie beheerst door het recht van de Staat waarmee de beschikking of de herroeping de nauwste banden heeft. Behoudens tegenbewijs wordt vermoed dat de rechts-handeling de nauwste banden heeft met de Staat op wiens grondgebied de beschikker ten tijde van de wilsbeschikking of van de herroeping ervan zijn gewone verblijfplaats had.

HOOFDSTUK VIII. — Goederen

Afdeling 1. — Internationale bevoegdheid

Internationale bevoegdheid inzake zakelijke rechten

Art. 85. De Belgische rechters zijn bevoegd om kennis te nemen van de vorderingen met betrekking tot de zakelijke rechten op een goed, naast de gevallen bedoeld in de algemene bepalingen van deze wet, indien dit goed in België gelegen is of geacht wordt gelegen te zijn krachtens artikel 87, § 2, bij het instellen van de vordering of, in geval van een vordering met betrekking tot de zakelijke rechten op een schuldvordering, indien de schuldenaar zijn woonplaats of zijn gewone verblijfplaats in België heeft bij het instellen van de rechtsvordering.

Internationale bevoegdheid inzake intellectuele eigendom

Art. 86. De Belgische rechters zijn bevoegd om kennis te nemen van de vorderingen betreffende de bescherming van intellectuele eigendomsrechten, naast de gevallen voorzien in de algemene bepalingen van deze wet, indien de vordering een tot het Belgische grondgebied beperkte bescherming betreft.

In afwijking van de algemene bepalingen van deze wet, zijn de Belgische rechters slechts bevoegd om kennis te nemen van de vorderingen betreffende de registratie of de rechtsgeldigheid van intellectuele eigendomsrechten die aanleiding geven tot neerlegging of registratie, indien de neerlegging of registratie in België is verzocht, heeft plaatsgehad of wordt geacht te hebben plaatsgehad in de zin van een internationale overeenkomst.

Afdeling 2. — Toepasselijk recht

Recht toepasselijk op zakelijke rechten

Art. 87. § 1. De zakelijke rechten op een goed worden beheerst door het recht van de Staat op wiens grondgebied dit goed zich bevindt op het tijdstip dat zij worden ingeroepen.

De verwerving en het verlies van die rechten worden beheerst door het recht van de Staat op wiens grondgebied het goed zich bevindt op het tijdstip dat de handelingen of feiten die worden ingeroepen als grond van verwerving of verlies van die rechten, zich voordoen.

§ 2. Ingeval het goed bedoeld in § 1 bestaat uit een vermogen gevormd door een geheel van goederen met een bijzondere bestemming, zoals een handelszaak, wordt het geacht zich te bevinden op het grondgebied van de Staat waarmee het vermogen de nauwste banden heeft.

§ 3. De vestiging van zakelijke rechten op een schuldvordering alsook de gevolgen van de overdracht van een schuldvordering op dergelijke rechten worden beheerst door het recht van de Staat op wiens grondgebied de partij die deze rechten heeft gevestigd of de schuldvordering heeft overgedragen zijn gewone verblijfplaats had op het tijdstip van de vestiging of van de overdracht.

De gevolgen van een bedongen subrogatie op zakelijke rechten worden beheerst door het recht van de Staat op wiens grondgebied de subrogerende persoon zijn gewone verblijfplaats had op het tijdstip van de overdracht.

Recht toepasselijk op transitgoederen

Art. 88. De rechten op en de effecten betreffende een goed in transit worden beheerst door het recht van de Staat van bestemming.

Recht toepasselijk op transportmiddelen

Art. 89. De rechten op een luchtvaartuig, schip, boot of enig ander transportmiddel dat is ingeschreven in een openbaar register, worden beheerst door het recht van de Staat op wiens grondgebied de inschrijving heeft plaatsgevonden.

Recht toepasselijk op cultuuroederen

Art. 90. Wanneer een goed dat een Staat tot zijn cultureel erfgoed rekent het grondgebied van die Staat heeft verlaten op een wijze die het recht van die Staat op het tijdstip van uitvoer onrechtmatig acht, wordt

Interprétation des dispositions à cause de mort

Art. 84. L'interprétation d'une disposition à cause de mort et de sa révocation est régie par le droit choisi par le disposant conformément à l'article 79. Ce choix doit être exprès ou résulter de façon certaine de la disposition ou de sa révocation.

A défaut de choix, l'interprétation est régie par le droit de l'Etat avec lequel la disposition ou sa révocation présente les liens les plus étroits. Il est présumé, sauf preuve contraire, que l'acte présente les liens les plus étroits avec l'Etat sur le territoire duquel le disposant avait sa résidence habituelle au moment de la disposition ou de sa révocation.

CHAPITRE VIII. — Biens

Section 1re. — Compétence internationale

Compétence internationale en matière de droits réels

Art. 85. Les juridictions belges sont compétentes pour connaître de toute demande concernant des droits réels sur un bien, outre dans les cas prévus par les dispositions générales de la présente loi, si ce bien est situé en Belgique ou est réputé l'être en vertu de l'article 87, § 2, lors de l'introduction de la demande, ou, en cas de demande concernant des droits réels sur une créance, si le débiteur est domicilié ou a sa résidence habituelle en Belgique lors de l'introduction de la demande.

Compétence internationale en matière de propriété intellectuelle

Art. 86. Les juridictions belges sont compétentes pour connaître de toute demande concernant la protection de droits de propriété intellectuelle, outre dans les cas prévus par les dispositions générales de la présente loi, si cette demande vise une protection limitée au territoire belge.

Par dérogation aux dispositions générales de la présente loi, les juridictions belges ne sont compétentes pour connaître de toute demande concernant l'inscription ou la validité de droits de propriété intellectuelle donnant lieu à dépôt ou enregistrement, que si ce dépôt ou enregistrement a été demandé en Belgique, y a été effectué ou est réputé y avoir été effectué aux termes d'une convention internationale.

Section 2. — Droit applicable

Droit applicable aux droits réels

Art. 87. § 1er. Les droits réels sur un bien sont régis par le droit de l'Etat sur le territoire duquel ce bien est situé au moment où ils sont invoqués.

L'acquisition et la perte de ces droits sont régies par le droit de l'Etat sur le territoire duquel le bien est situé au moment de la survenance des actes ou des faits invoqués pour fonder l'acquisition ou la perte de ces droits.

§ 2. Lorsque le bien visé au § 1er est constitué d'un patrimoine composé d'un ensemble de biens affectés à une destination particulière, notamment un fonds de commerce, il est réputé être situé sur le territoire de l'Etat avec lequel le patrimoine présente les liens les plus étroits.

§ 3. La constitution de droits réels sur une créance ainsi que les effets de la cession d'une créance sur de tels droits sont régis par le droit de l'Etat sur le territoire duquel la partie qui a constitué ces droits ou a cédé la créance avait sa résidence habituelle au moment de la constitution ou de la cession.

Les effets d'une subrogation conventionnelle sur des droits réels sont régis par le droit de l'Etat sur le territoire duquel le subrogeant avait sa résidence habituelle au moment du transfert.

Droit applicable au bien en transit

Art. 88. Les droits et les titres sur un bien en transit sont régis par le droit de l'Etat de destination.

Droit applicable au moyen de transport

Art. 89. Les droits sur un aéronef, un navire, un bateau ou tout autre moyen de transport inscrit dans un registre public sont régis par le droit de l'Etat sur le territoire duquel l'inscription a eu lieu.

Droit applicable au bien culturel

Art. 90. Lorsqu'un bien qu'un Etat inclut dans son patrimoine culturel a quitté le territoire de cet Etat de manière illicite au regard du droit de cet Etat au moment de son exportation, sa revendication par cet

de terugvordering door die Staat beheerst door het recht van die Staat dat op dat tijdstip van toepassing is of, naar zijn keuze, door het recht van de Staat op wiens grondgebied het goed zich bij de terugvordering bevindt.

Niettemin, indien het recht van de Staat die het goed tot zijn cultureel erfgoed rekent geen enkele bescherming aan de bezitter te goeder trouw toekent, kan deze de bescherming inroepen die het recht van de Staat op wiens grondgebied het goed zich bij de terugvordering bevindt, hem toekent.

Recht toepasselijk op verhandelbare effecten

Art. 91. § 1. De rechten op een effect waarvoor de wet de inschrijving in een register oplegt, worden beheerst door het recht van de Staat op wiens grondgebied het register zich bevindt waarin de inschrijving voorkomt op de individuele rekeningen van de titularissen van de rechten.

Het register wordt vermoed, behoudens tegenbewijs, zich te bevinden bij de plaats van voornaamste vestiging van de persoon die de individuele rekeningen bijhoudt.

§ 2. De rechten op een effect dat niet het voorwerp uitmaakt van een inschrijving als bedoeld in § 1, worden beheerst door het recht van de Staat op wiens grondgebied het effect zich bevindt wanneer zij worden ingeroepen.

De verwerving en het verlies van die rechten worden beheerst door het recht van de Staat op wiens grondgebied het effect zich bevindt op het tijdstip dat de handelingen of feiten die worden ingeroepen als grond van verwerving of verlies van die rechten, zich voordoen.

§ 3. Het recht van de Staat op wiens grondgebied het effect is uitgegeven, bepaalt of dit effect een goed of een roerende waarde vertegenwoordigt en bepaalt of het verhandelbaar is alsook welke rechten daaraan verbonden zijn.

Recht toepasselijk op gestolen goederen

Art. 92. De terugvordering van een gestolen goed wordt beheerst, naar keuze van de oorspronkelijke eigenaar, door het recht van de Staat op wiens grondgebied het goed zich bij zijn verdwijning bevond of door het recht van de Staat op wiens grondgebied het goed zich bij de terugvordering bevindt.

Niettemin, indien het recht van de Staat op wiens grondgebied het goed zich bij zijn verdwijning bevond, geen enkele bescherming aan de bezitter te goeder trouw toekent, kan deze de bescherming inroepen die het recht van de Staat op wiens grondgebied het goed zich bij de terugvordering bevindt, hem toekent.

Recht toepasselijk op intellectuele eigendom

Art. 93. De intellectuele eigendomsrechten worden beheerst door het recht van de Staat voor het grondgebied waarvan de bescherming van de eigendom wordt gevraagd.

De vaststelling wie de oorspronkelijke titularis is van een industrieel eigendomsrecht wordt evenwel beheerst door het recht van de Staat waarmee de intellectuele activiteit de nauwste banden heeft. Wanneer de activiteit plaatsvindt in het kader van contractuele betrekkingen wordt, behoudens tegenbewijs, vermoed dat voornoemde Staat die is waarvan het recht op die betrekkingen van toepassing is.

Toepassingsgebied van het recht toepasselijk op het zakelijk statuut

Art. 94. § 1. Het recht dat krachtens deze afdeling van toepassing is, bepaalt met name :

- 1° of een goed roerend of onroerend is;
- 2° het bestaan, de aard, de inhoud en de omvang van de zakelijke rechten die op een goed kunnen worden gevestigd, alsook van de intellectuele eigendomsrechten;
- 3° de titularissen van die rechten;
- 4° de beschikbaarheid van die rechten;
- 5° de wijzen van ontstaan, wijziging, overdracht en tenietgaan van die rechten;
- 6° de tegenwerpbaarheid van een zakelijk recht aan derden.

§ 2. Met het oog op de tegeldemaking van een goed van een schuldenaar, stelt het krachtens deze afdeling toepasselijk recht tevens het bestaan vast van een recht van voorrang en de rangorde, alsook de verdeling van de opbrengst van de tegeldemaking, onverminderd artikel 119.

Etat est régie par le droit dudit Etat en vigueur à ce moment ou, au choix de celui-ci, par le droit de l'Etat sur le territoire duquel le bien est situé au moment de sa revendication.

Toutefois, si le droit de l'Etat qui inclut le bien dans son patrimoine culturel ignore toute protection du possesseur de bonne foi, celui-ci peut invoquer la protection que lui assure le droit de l'Etat sur le territoire duquel le bien est situé au moment de sa revendication.

Droit applicable au titre négociable

Art. 91. § 1er. Les droits sur un titre dont l'enregistrement est prévu par la loi sont régis par le droit de l'Etat sur le territoire duquel est situé le registre où figure l'inscription en compte des titulaires de droits.

Il est présumé, sauf preuve contraire, que le registre est situé au lieu de l'établissement principal de la personne qui tient le compte des titulaires.

§ 2. Les droits sur un titre ne faisant pas l'objet d'une inscription au sens du § 1er sont régis par le droit de l'Etat sur le territoire duquel le titre est situé lorsqu'ils sont invoqués.

L'acquisition et la perte de ces droits sont régies par le droit de l'Etat sur le territoire duquel le titre est situé au moment de la survenance des actes ou des faits invoqués pour fonder l'acquisition ou la perte de ces droits.

§ 3. Le droit de l'Etat sur le territoire duquel un titre a été émis détermine s'il représente un bien ou une valeur mobilière et en régit le caractère négociable ainsi que les droits qui y sont attachés.

Droit applicable au bien volé

Art. 92. La revendication d'un bien volé est régie, au choix du propriétaire originaire, soit par le droit de l'Etat sur le territoire duquel le bien était situé au moment de sa disparition, soit par celui de l'Etat sur le territoire duquel le bien est situé au moment de sa revendication.

Toutefois, si le droit de l'Etat sur le territoire duquel le bien était situé au moment de sa disparition ignore toute protection du possesseur de bonne foi, celui-ci peut invoquer la protection que lui assure le droit de l'Etat sur le territoire duquel le bien est situé au moment de sa revendication.

Droit applicable à la propriété intellectuelle

Art. 93. Les droits de propriété intellectuelle sont régis par le droit de l'Etat pour le territoire duquel la protection de la propriété est demandée.

Toutefois, la détermination du titulaire originaire d'un droit de propriété industrielle est régie par le droit de l'Etat avec lequel l'activité intellectuelle présente les liens les plus étroits. Lorsque l'activité a lieu dans le cadre de relations contractuelles, il est présumé, sauf preuve contraire, que cet Etat est celui dont le droit est applicable à ces relations.

Domaine du droit applicable au régime des biens

Art. 94. § 1er. Le droit applicable en vertu de la présente section détermine notamment :

- 1° le caractère mobilier ou immobilier d'un bien;
- 2° l'existence, la nature, le contenu et l'étendue des droits réels susceptibles d'affecter un bien, ainsi que des droits de propriété intellectuelle;
- 3° les titulaires de ces droits;
- 4° la disponibilité de ces droits;
- 5° les modes de constitution, de modification, de transmission et d'extinction de ces droits;
- 6° l'opposabilité aux tiers d'un droit réel.

§ 2. Aux fins de réalisation du bien d'un débiteur, le droit applicable en vertu de la présente section détermine également l'existence de causes de préférence et leur rang, ainsi que la distribution du produit de la réalisation, sans préjudice de l'article 119.

Afdeling 3. — Uitwerking van buitenlandse rechterlijke beslissingen**Uitwerking van beslissingen inzake intellectuele eigendom**

Art. 95. Buitenlandse rechterlijke beslissingen betreffende de registratie of de rechtsgeldigheid van intellectuele eigendomsrechten die neerlegging of registratie vereisen, worden in België niet erkend indien, naast het bestaan van een weigeringsgrond bedoeld in artikel 25, de neerlegging of de registratie in België werd verzocht, werd gedaan of had moeten gedaan worden bij toepassing van een internationaal verdrag.

HOOFDSTUK IX. — Verbintenissen**Afdeling 1. — Internationale bevoegdheid****Internationale bevoegdheid inzake contractuele en niet-contractuele verbintenissen**

Art. 96. De Belgische rechters zijn bevoegd om kennis te nemen van de vorderingen aangaande verbintenissen, naast de gevallen voorzien in de algemene bepalingen van deze wet, betreffende :

- 1° een contractuele verbintenis,
 - a) indien zij in België is ontstaan; of
 - b) indien zij in België wordt uitgevoerd of moet worden uitgevoerd;
- 2° een verbintenis voortvloeiend uit een onrechtmatige daad,
 - a) indien de schadelijke handeling zich geheel of gedeeltelijk in België heeft voorgedaan of dreigt zich te zullen voordoen; of
 - b) indien en voorzover de schade zich in België heeft voorgedaan of dreigt zich te zullen voordoen;
- 3° een quasi-contractuele verbintenis, indien het feit waaruit zij ontstaat, zich in België heeft voorgedaan.

Internationale bevoegdheid inzake consumenten- en arbeidsovereenkomsten

Art. 97. § 1. De Belgische rechters zijn bevoegd om kennis te nemen van de vorderingen betreffende een verbintenis bedoeld in artikel 96, ingesteld door een natuurlijk persoon die heeft gehandeld met een doel dat vreemd is aan zijn beroepsactiviteit, namelijk de consument, tegen een partij die een goed of een dienst in het kader van haar beroepsactiviteiten heeft geleverd of had moeten leveren, naast de gevallen voorzien in artikel 96, indien :

- 1° de consument in België de handelingen nodig voor het sluiten van de overeenkomst heeft verricht en op dat tijdstip zijn gewone verblijfplaats in België had; of
- 2° het goed of de dienst is geleverd of had moeten worden geleverd aan een consument die bij de bestelling zijn gewone verblijfplaats in België had, indien de bestelling is voorafgegaan door een aanbod of publiciteit in België.

§ 2. In verband met de individuele arbeidsbetrekkingen wordt de contractuele verbintenis in België uitgevoerd in de zin van artikel 96 wanneer de werknemer zijn werk gewoonlijk in België verricht ten tijde van het geschil.

§ 3. Een overeenkomst om een rechter internationaal bevoegd te maken, heeft ten aanzien van de werknemer of consument slechts gevolgen indien zij na het ontstaan van het geschil wordt gesloten.

Afdeling 2. — Toepasselijk recht**Recht toepasselijk op contractuele verbintenissen**

Art. 98. § 1. Het recht toepasselijk op de contractuele verbintenissen wordt vastgesteld door het Verdrag inzake het recht van toepassing op verbintenissen uit overeenkomst, gesloten te Rome op 19 juni 1980.

Behalve in de gevallen waarin de wet anders bepaalt, worden contractuele verbintenissen die van het toepassingsgebied van dat verdrag zijn uitgesloten, beheerst door het recht dat krachtens de artikelen 3 tot 14 ervan toepasselijk is.

§ 2. Het recht toepasselijk op de wisselbrief en de orderbrief wordt vastgesteld door het Verdrag tot regeling van zekere wettenconflicten ten aanzien van wisselbrieven en orderbriefjes, gesloten te Genève op 7 juni 1930.

§ 3. Het recht toepasselijk op de cheque wordt vastgesteld door het Verdrag tot regeling van zekere wettenconflicten ten aanzien van cheques, gesloten te Genève op 19 maart 1931.

Section 3. — Efficacité des décisions judiciaires étrangères**Efficacité des décisions en matière de propriété intellectuelle**

Art. 95. Une décision judiciaire étrangère concernant l'inscription ou la validité de droits de propriété intellectuelle donnant lieu à dépôt ou enregistrement n'est pas reconnue en Belgique si, outre l'existence d'un motif de refus visé à l'article 25, le dépôt ou enregistrement a été demandé en Belgique, y a été effectué ou est réputé y avoir été effectué aux termes d'une convention internationale.

CHAPITRE IX. — Obligations**Section première. — Compétence internationale****Compétence internationale en matière d'obligations contractuelles et non contractuelles**

Art. 96. Les juridictions belges sont compétentes pour connaître de toute demande en matière d'obligations, outre dans les cas prévus par les dispositions générales de la présente loi, lorsque cette demande concerne :

- 1° une obligation contractuelle,
 - a) si celle-ci est née en Belgique; ou
 - b) si celle-ci est ou doit être exécutée en Belgique;
- 2° une obligation dérivant d'un fait dommageable,
 - a) si le fait générateur de l'obligation est survenu ou menace de survenir, en tout ou en partie, en Belgique; ou
 - b) si et dans la mesure où le dommage est survenu ou menace de survenir en Belgique;
- 3° une obligation quasi contractuelle, si le fait dont résulte cette obligation est survenu en Belgique.

Compétence internationale en matière de consommation et de relations de travail

Art. 97. § 1er. Les juridictions belges sont compétentes pour connaître de toute demande concernant une obligation visée à l'article 96, introduite par une personne physique qui a agi dans un but étranger à son activité professionnelle, c'est-à-dire le consommateur, contre une partie qui a fourni ou devait fournir un bien ou un service dans le cadre de ses activités professionnelles, outre dans les cas prévus à l'article 96, si :

- 1° le consommateur a accompli en Belgique les actes nécessaires à la conclusion du contrat et avait sa résidence habituelle en Belgique à ce moment; ou
- 2° le bien ou le service a été fourni ou devait l'être à un consommateur qui avait sa résidence habituelle en Belgique au moment de la commande, si celle-ci a été précédée d'une offre ou d'une publicité en Belgique.

§ 2. En matière de relation individuelle de travail, l'obligation contractuelle est exécutée en Belgique au sens de l'article 96 lorsque le travailleur accomplit habituellement son travail en Belgique lors du différend.

§ 3. Une convention attributive de compétence internationale ne produit ses effets à l'égard du travailleur ou du consommateur que si elle est postérieure à la naissance du différend.

Section 2. — Droit applicable**Droit applicable aux obligations contractuelles**

Art. 98. § 1er. Le droit applicable aux obligations contractuelles est déterminé par la Convention sur la loi applicable aux obligations contractuelles, conclue à Rome le 19 juin 1980.

Hormis les cas où la loi en dispose autrement, les obligations contractuelles que cette convention exclut de son domaine d'application sont régies par le droit applicable en vertu de ses articles 3 à 14.

§ 2. Le droit applicable à la lettre de change et au billet à ordre est déterminé par la Convention destinée à régler certains conflits de lois en matière de lettres de change et de billets à ordre, conclue à Genève le 7 juin 1930.

§ 3. Le droit applicable au chèque est déterminé par la Convention destinée à régler certains conflits de lois en matière de chèques, conclue à Genève le 19 mars 1931.

Recht toepasselijk op verbintenissen uit onrechtmatige daad

Art. 99. § 1. Verbintenissen voortvloeiend uit een onrechtmatige daad worden beheerst :

1° door het recht van de Staat op wiens grondgebied de aansprakelijke persoon en degene die schade lijdt hun gewone verblijfplaats hebben op het tijdstip dat de onrechtmatige daad zich voordoet;

2° bij gebreke van gewone verblijfplaats op het grondgebied van een zelfde Staat, door het recht van de Staat op wiens grondgebied de schadelijke handeling en de schade zelf zich helemaal hebben voorgedaan of dreigen zich te zullen voordoen;

3° in de overige gevallen, door het recht van de Staat waarmee de betrokken verbintenis de nauwste banden heeft.

§ 2. Verbintenissen voortvloeiend uit een onrechtmatige daad worden evenwel beheerst :

1° in geval van eerroof of schending van de persoonlijke levenssfeer of van persoonlijkheidsrechten door, naar keuze van de eiser, het recht van de Staat op wiens grondgebied de schadelijke handeling of de schade zich heeft voorgedaan of dreigt zich te zullen voordoen, tenzij de aansprakelijke persoon aantoont dat hij niet kon voorzien dat de schade zich in die Staat zou voordoen;

2° in geval van ongeoorloofde mededinging of oneerlijke handelspraktijk, door het recht van de Staat op wiens grondgebied de schade zich heeft voorgedaan of dreigt zich te zullen voordoen;

3° in geval van schade aan goederen of personen ten gevolge van een aantasting van het milieu, door het recht van de Staat op wiens grondgebied de schade zich heeft voorgedaan of dreigt zich te zullen voordoen;

4° in geval van productaansprakelijkheid in hoofde van de producent, de invoerder of de leverancier, door het recht van de Staat op wiens grondgebied de benadeelde persoon zijn gewone verblijfplaats heeft op het tijdstip dat de schade zich voordoet;

5° in geval van een verkeersongeval op de weg, door het recht toepasselijk krachtens het Verdrag inzake de wet van toepassing op verkeersongevallen op de weg, gesloten te Den Haag op 4 mei 1971.

Accessoire aanknoping

Art. 100. In afwijking van artikel 99 worden verbintenissen voortvloeiend uit een onrechtmatige daad die een nauwe band heeft met een reeds tussen partijen bestaande rechtsverhouding, beheerst door het op die verhouding toepasselijk recht.

Keuze van het recht toepasselijk op verbintenissen voortvloeiend uit een onrechtmatige daad

Art. 101. De partijen kunnen, na het ontstaan van het geschil, kiezen welk recht van toepassing is op de verbintenis voortvloeiend uit een onrechtmatige daad, onverminderd het Verdrag inzake de wet van toepassing op verkeersongevallen op de weg, gesloten te Den Haag op 4 mei 1971. De keuze moet uitdrukkelijk zijn en mag de rechten van derden niet schaden.

Inachtneming van veiligheids- en gedragsregels

Art. 102. Ongeacht het recht toepasselijk op een verbintenis voortvloeiend uit een onrechtmatige daad, moet bij de bepaling van de aansprakelijkheid rekening worden gehouden met de veiligheids- en gedragsregels die ter plaatse en ten tijde van de onrechtmatige daad van kracht waren.

Toepassingsgebied van het recht toepasselijk op verbintenissen uit onrechtmatige daad

Art. 103. Het recht toepasselijk op verbintenissen voortvloeiend uit een onrechtmatige daad bepaalt met name :

- 1° de voorwaarden voor en de omvang van de aansprakelijkheid;
- 2° de aansprakelijkheid voor de daad van personen, zaken of dieren;
- 3° de gronden voor uitsluiting van aansprakelijkheid, evenals de beperking en de verdeling van aansprakelijkheid;
- 4° het bestaan en de aard van de schade die voor vergoeding in aanmerking komt;
- 5° de maatregelen die de rechter kan nemen om de schade te voorkomen of te beëindigen;
- 6° de nadere regels inzake en de omvang van de schadevergoeding;
- 7° de personen die recht hebben op vergoeding van de persoonlijk door hen geleden schade;
- 8° de mate waarin het recht van het slachtoffer op schadevergoeding kan worden uitgeoefend door zijn erfgenamen;

Droit applicable aux obligations dérivant d'un fait dommageable

Art. 99. § 1er. L'obligation dérivant d'un fait dommageable est régie :

1° par le droit de l'Etat sur le territoire duquel la personne responsable et la personne lésée ont leur résidence habituelle au moment de la survenance du fait dommageable;

2° à défaut de résidence habituelle sur le territoire d'un même Etat, par le droit de l'Etat sur le territoire duquel le fait générateur et le dommage sont survenus ou menacent de survenir, en totalité;

3° dans les autres cas, par le droit de l'Etat avec lequel l'obligation en cause présente les liens les plus étroits.

§ 2. Toutefois, l'obligation dérivant d'un fait dommageable est régie :

1° en cas de diffamation ou d'atteinte à la vie privée ou aux droits de la personnalité, par le droit de l'Etat sur le territoire duquel le fait générateur ou le dommage est survenu ou menace de survenir, au choix du demandeur, à moins que la personne responsable n'établisse qu'elle ne pouvait pas prévoir que le dommage surviendrait dans cet Etat;

2° en cas de concurrence déloyale ou de pratique commerciale restrictive, par le droit de l'Etat sur le territoire duquel le dommage est survenu ou menace de survenir;

3° en cas de dommage aux biens ou aux personnes résultant d'une atteinte à l'environnement, par le droit de l'Etat sur le territoire duquel le dommage est survenu ou menace de survenir;

4° en cas de responsabilité du producteur, de l'importateur ou du fournisseur du fait d'un produit, par le droit de l'Etat sur le territoire duquel la personne lésée a sa résidence habituelle au moment de la survenance du dommage;

5° en cas d'accident de la circulation routière, par le droit applicable en vertu de la Convention sur la loi applicable en matière d'accidents de la circulation routière, conclue à La Haye le 4 mai 1971.

Rattachement accessoire

Art. 100. Par dérogation à l'article 99, une obligation dérivant d'un fait dommageable ayant un lien étroit avec un rapport juridique préexistant entre parties est régie par le droit applicable à ce rapport.

Choix du droit applicable aux obligations dérivant d'un fait dommageable

Art. 101. Les parties peuvent choisir, après la naissance du différend, le droit régissant l'obligation dérivant d'un fait dommageable, sans préjudice de la Convention sur la loi applicable en matière d'accidents de la circulation routière, conclue à La Haye le 4 mai 1971. Ce choix doit être exprès et ne peut pas porter atteinte aux droits des tiers.

Prise en considération des règles de sécurité et de comportement

Art. 102. Quel que soit le droit applicable à l'obligation dérivant d'un fait dommageable, il doit, dans la détermination de la responsabilité, être tenu compte des règles de sécurité et de comportement en vigueur au lieu et au moment du fait dommageable.

Domaine du droit applicable aux obligations dérivant d'un fait dommageable

Art. 103. Le droit applicable à l'obligation dérivant d'un fait dommageable détermine notamment :

- 1° les conditions et l'étendue de la responsabilité;
- 2° la responsabilité du fait des personnes, des choses ou des animaux;
- 3° les causes d'exonération, ainsi que toute limitation et tout partage de responsabilité;
- 4° l'existence et la nature des dommages susceptibles de réparation;
- 5° les mesures que le juge peut prendre pour assurer la prévention ou la cessation du dommage;
- 6° les modalités et l'étendue de la réparation;
- 7° les personnes ayant droit à réparation du dommage qu'elles ont personnellement subi;
- 8° la mesure dans laquelle le droit de la victime à réparation peut être exercé par ses héritiers;

9° de verjaring en het verval wegens het verstrijken van een termijn, met inbegrip van het tijdstip van aanvang, stuiting en schorsing van de termijnen;

10° de bewijslast en de wettelijke vermoedens.

Recht toepasselijk op quasi-contractuele verbintenissen

Art. 104. § 1. Quasi-contractuele verbintenissen worden beheerd door het recht van de Staat waarmee zij de nauwste banden hebben. Behoudens tegenbewijs wordt vermoed dat de verbintenis de nauwste banden heeft met het recht van de Staat op wiens grondgebied het feit zich heeft voorgedaan dat de verbintenis doet ontstaan. Evenwel wordt, behoudens tegenbewijs, vermoed dat de verbintenis ontstaat uit betaling van andermans schuld de nauwste banden heeft met de Staat waarvan het recht de schuld beheerst.

Bij de beoordeling van de nauwste banden kan rekening worden gehouden met een reeds bestaande of voorgenomen relatie tussen de partijen.

§ 2. De partijen kunnen, na het ontstaan van het geschil, kiezen welk recht van toepassing is op de betrokken quasi-contractuele verbintenis. De keuze moet uitdrukkelijk zijn en mag de rechten van derden niet schaden.

Recht toepasselijk op verbintenissen voortvloeiend uit eenzijdige wilsuiting

Art. 105. Verbintenissen voortvloeiend uit eenzijdige wilsuiting worden beheerd door het recht gekozen door de persoon die zich verbindt. Bij gebreke van dergelijke keuze worden zij beheerd door het recht van de Staat op wiens grondgebied die persoon zijn gewone verblijfplaats heeft op het ogenblik dat hij de verbintenis aangaat.

Recht toepasselijk op de rechtstreekse vordering tegen de verzekeraar

Art. 106. Het krachtens de artikelen 98 tot 105 op de verbintenis toepasselijk recht bepaalt of de persoon die schade lijdt over een rechtstreekse vordering beschikt tegen de verzekeraar van de aansprakelijke persoon.

Indien het krachtens het eerste lid toepasselijk recht die vordering niet kent, kan zij toch worden ingesteld indien zij wordt toegekend door het recht toepasselijk op het betrokken verzekeringscontract.

Recht toepasselijk op de wettelijke subrogatie

Art. 107. De wettelijke subrogatie in de rechten van de schuldeiser ten voordele van een derde die hem heeft vergoed, wordt beheerd door het recht dat van toepassing is op de verbintenis van de derde om die schuldeiser te vergoeden.

Het eerste lid is eveneens van toepassing wanneer verschillende personen tot dezelfde niet-contractuele verbintenis zijn gehouden en de schuldeiser door een van hen is vergoed.

Recht toepasselijk op de gevolgen van een vertegenwoordiging tegenover derden

Art. 108. De vraag of een tussenpersoon de persoon voor wiens rekening hij beweert te handelen, ten aanzien van derden kan vertegenwoordigen, wordt beheerd door het recht van de Staat op wiens grondgebied de tussenpersoon handelt. Behoudens tegenbewijs wordt vermoed dat dit de Staat is op wiens grondgebied hij zijn gewone verblijfplaats heeft.

HOOFDSTUK X. — *Rechtspersonen*

Internationale bevoegdheid inzake rechtspersonen

Art. 109. In afwijking van de algemene bepalingen van deze wet, zijn de Belgische rechters slechts bevoegd om kennis te nemen van de vorderingen betreffende de geldigheid, de werking, de ontbinding of de vereffening van een rechtspersoon, indien de voornaamste vestiging of de statutaire zetel van die rechtspersoon zich in België bevindt bij de instelling van de vordering.

Recht toepasselijk op rechtspersonen

Art. 110. Rechtspersonen worden beheerd door het recht van de Staat op wiens grondgebied zich vanaf de oprichting hun voornaamste vestiging bevindt.

Indien het buitenlands recht verwijst naar het recht van de Staat volgens hetwelk de rechtspersoon is opgericht, is dit laatste recht toepasselijk.

Toepassingsgebied van het recht toepasselijk op rechtspersonen

Art. 111. § 1. Het recht van toepassing op rechtspersonen bepaalt met name :

1° het bestaan en de juridische aard van de rechtspersoon;

9° les prescriptions et les déchéances fondées sur l'expiration d'un délai, y compris le point de départ, l'interruption et la suspension des délais;

10° la charge de la preuve et les présomptions légales.

Droit applicable aux obligations quasi contractuelles

Art. 104. § 1er. L'obligation quasi contractuelle est régie par le droit de l'Etat avec lequel elle a les liens les plus étroits. L'obligation est présumée, sauf preuve contraire, avoir les liens les plus étroits avec l'Etat sur le territoire duquel le fait dont résulte cette obligation est survenu. Toutefois, l'obligation résultant du paiement d'une dette d'autrui est présumée, sauf preuve contraire, avoir les liens les plus étroits avec l'Etat dont le droit régit la dette.

Dans l'appréciation des liens les plus étroits, il peut être tenu compte d'une relation préexistante ou envisagée entre parties.

§ 2. Les parties peuvent choisir, après la naissance du différend, le droit régissant l'obligation quasi contractuelle. Ce choix doit être exprès et ne peut pas porter atteinte aux droits des tiers.

Droit applicable à l'obligation dérivant de l'engagement par déclaration unilatérale de volonté

Art. 105. L'obligation dérivant d'un engagement par déclaration unilatérale de volonté est régie par le droit choisi par la personne qui s'engage. A défaut d'un tel choix, elle est régie par le droit de l'Etat sur le territoire duquel cette personne a sa résidence habituelle au moment de son engagement.

Droit applicable à l'action directe contre l'assureur

Art. 106. Le droit applicable à l'obligation en vertu des articles 98 à 105 détermine si la personne lésée a le droit d'agir directement contre l'assureur du responsable.

Si le droit applicable en vertu de l'alinéa 1er ne connaît pas ce droit, celui-ci peut néanmoins être exercé s'il est reconnu par le droit applicable au contrat d'assurance.

Droit applicable à la subrogation légale

Art. 107. La subrogation légale dans les droits du créancier au profit d'un tiers qui l'a désintéressé est régie par le droit applicable à l'obligation du tiers de désintéresser ce créancier.

L'alinéa 1er s'applique également lorsque plusieurs personnes sont tenues de la même obligation non contractuelle et que le créancier a été désintéressé par l'une d'elles.

Droit applicable à l'effet de la représentation à l'égard de tiers

Art. 108. La question de savoir si un intermédiaire peut représenter envers les tiers la personne pour le compte de laquelle il prétend agir est régie par le droit de l'Etat sur le territoire duquel l'intermédiaire agit. Il est présumé, sauf preuve contraire, que cet Etat est celui sur le territoire duquel il a sa résidence habituelle.

CHAPITRE X. — *Personnes morales*

Compétence internationale relative aux personnes morales

Art. 109. Par dérogation aux dispositions générales de la présente loi, les juridictions belges ne sont compétentes pour connaître de toute demande concernant la validité, le fonctionnement, la dissolution ou la liquidation d'une personne morale que si l'établissement principal ou le siège statutaire de cette personne est situé en Belgique lors de l'introduction de la demande.

Droit applicable à la personne morale

Art. 110. La personne morale est régie par le droit de l'Etat sur le territoire duquel son établissement principal est situé dès sa constitution.

Si le droit étranger désigne le droit de l'Etat en vertu duquel la personne morale a été constituée, le droit de cet Etat est applicable.

Domaine du droit applicable à la personne morale

Art. 111. § 1er. Le droit applicable à la personne morale détermine notamment :

1° l'existence et la nature juridique de la personne morale;

- 2° de firma of de maatschappelijke benaming;
 3° de oprichting, de ontbinding en de vereffening;
 4° de rechtsbekwaamheid van de rechtspersoon;
 5° de samenstelling, bevoegdheden en werking van zijn organen;
 6° de interne verhoudingen onder vennoten of leden alsmede de relaties tussen de rechtspersoon en zijn vennoten of leden;
 7° de verkrijging en het verlies van de hoedanigheid van vennoot of lid;
 8° de rechten en plichten verbonden aan de winstbewijzen of aandelen en de uitoefening ervan;
 9° de aansprakelijkheid voor overtreding van het vennootschapsrecht of van de statuten;
 10° de mate waarin de rechtspersoon ten aanzien van derden gehouden is tot betaling van schulden aangegaan door zijn organen.

§ 2. Niettemin kan een rechtspersoon de onbekwaamheid gegrond op beperkingen in de vertegenwoordigingsbevoegdheid krachtens het toepasselijk recht niet invoeren ten aanzien van een tegenpartij indien die onbekwaamheid onbekend is in het recht van de Staat op wiens grondgebied de tegenpartij de rechtshandeling heeft gesteld en zij op dat ogenblik die onbekwaamheid niet kende noch behoorde te kennen.

Verplaatsing van de voornaamste vestiging

Art. 112. De verplaatsing van de voornaamste vestiging van een rechtspersoon van een Staat naar een andere gebeurt slechts zonder onderbreking in de rechtspersoonlijkheid wanneer zij plaatsvindt met inachtneming van de voorwaarden waaronder het recht van deze Staten zulks toestaat.

Wanneer een rechtspersoon zijn voornaamste vestiging verplaatst naar het grondgebied van een andere Staat, wordt hij vanaf de verplaatsing beheerst door het recht van die Staat.

Fusie

Art. 113. De fusie van rechtspersonen wordt voor elk van hen beheerst door het recht van de Staat dat voor de fusie op die rechtspersonen van toepassing is.

Rechten voortvloeiend uit een openbare uitgifte

Art. 114. Rechten voortvloeiend uit de openbare uitgifte van titels worden beheerst, naar keuze van de houder van de titel, door het recht van toepassing op de rechtspersoon of door het recht van de Staat op wiens grondgebied de openbare uitgifte heeft plaatsgevonden.

Uitwerking van buitenlandse rechterlijke beslissingen

Art. 115. Een buitenlandse rechterlijke beslissing inzake de geldigheid, de werking, de ontbinding of de vereffening van een rechtspersoon wordt in België niet erkend indien, naast het bestaan van een weigeringsgrond bedoeld in artikel 25, de voornaamste vestiging van de rechtspersoon, bij de instelling van de vordering in het buitenland, in België was gevestigd.

HOOFDSTUK XI. — *Collectieve procedures van insolventie*

Toepassingsgebied

Art. 116. Dit hoofdstuk is van toepassing op de collectieve procedures die op de insolventie van de schuldenaar berusten.

Definities

Art. 117. In dit hoofdstuk wordt verstaan onder :

1° « insolventieprocedure » : de collectieve procedures bedoeld in artikel 116;

2° « hoofdprocedure » : een insolventieprocedure met gevolgen die het gehele vermogen van de schuldenaar betreffen;

3° « territoriale procedure » : een insolventieprocedure met gevolgen die alleen de goederen van de schuldenaar betreffen die zich op het grondgebied bevinden van de Staat waar de procedure wordt geopend;

4° « insolventieverordening » : de verordening 1346/2000/EG van de Raad van 29 mei 2000 betreffende de insolventieprocedures;

5° « beheerder » : elke persoon of elk orgaan, dat op grond van een buitenlandse beslissing belast is met het beheer of de vereffening van de goederen waarover de schuldenaar het beheer en de beschikking heeft verloren; of bij gebreke aan een dergelijke persoon, de schuldenaar zelf.

- 2° le nom ou la raison sociale;
 3° la constitution, la dissolution et la liquidation;
 4° la capacité de la personne morale;
 5° la composition, les pouvoirs et le fonctionnement de ses organes;
 6° les rapports internes entre associés ou membres ainsi que les rapports entre la personne morale et les associés ou membres;
 7° l'acquisition et la perte de la qualité d'associé ou de membre;
 8° les droits et obligations liés aux parts ou actions et leur exercice;
 9° la responsabilité pour violation du droit des sociétés ou des statuts;
 10° dans quelle mesure la personne morale est tenue à l'égard de tiers des dettes contractées par ses organes.

§ 2. Toutefois, la personne morale ne peut invoquer une incapacité fondée sur des restrictions du pouvoir de représentation en vertu du droit applicable, à l'encontre d'une partie, si cette incapacité est inconnue du droit de l'Etat sur le territoire duquel l'acte a été passé par cette partie et si celle-ci n'a pas connu et n'a pas dû connaître cette incapacité à ce moment.

Transfert de l'établissement principal

Art. 112. Le transfert de l'établissement principal d'une personne morale d'un Etat à un autre n'a lieu sans interruption de la personnalité qu'aux conditions auxquelles le permet le droit de ces Etats.

En cas de transfert de l'établissement principal sur le territoire d'un autre Etat, la personne morale est régie par le droit de cet Etat à partir du transfert.

Fusion

Art. 113. La fusion de personnes morales est régie, pour chacune de celles-ci, par le droit de l'Etat dont elles relèvent avant la fusion.

Droits dérivant d'une émission publique

Art. 114. Les droits qui dérivent de l'émission publique de titres sont régis, au choix du porteur des titres, soit par le droit applicable à la personne morale, soit par le droit de l'Etat sur le territoire duquel l'émission publique a eu lieu.

Efficacité des décisions judiciaires étrangères

Art. 115. Une décision judiciaire étrangère concernant la validité, le fonctionnement, la dissolution ou la liquidation d'une personne morale n'est pas reconnue en Belgique si, outre l'existence d'un motif de refus visé à l'article 25, l'établissement principal de la personne morale était situé en Belgique lors de l'introduction de la demande à l'étranger.

CHAPITRE XI. — *Règlement collectif de l'insolvabilité*

Champ d'application

Art. 116. Le présent chapitre s'applique aux procédures collectives fondées sur l'insolvabilité du débiteur.

Définitions

Art. 117. Aux fins du présent chapitre, on entend par :

1° « procédure d'insolvabilité » : les procédures collectives visées à l'article 116;

2° « procédure principale » : une procédure d'insolvabilité dont les effets s'étendent à l'ensemble du patrimoine du débiteur;

3° « procédure territoriale » : une procédure d'insolvabilité dont les effets sont limités aux biens du débiteur situés sur le territoire de l'Etat dans lequel la procédure est ouverte;

4° « règlement sur l'insolvabilité » : le règlement 1346/2000/CE du Conseil du 29 mai 2000 relatif aux procédures d'insolvabilité;

5° « administrateur » : toute personne ou tout organe qui, en vertu d'une décision étrangère, est chargé d'administrer ou de liquider les biens dont le débiteur a perdu l'administration ou dont il est dessaisi; à défaut d'une telle personne, le débiteur lui-même.

Internationale bevoegdheid inzake insolventie

Art. 118. § 1. In afwijking van de algemene bepalingen van deze wet, zijn de Belgische rechters slechts bevoegd om een insolventieprocedure te openen in de gevallen voorzien in artikel 3 van de insolventieverordening.

In de andere gevallen zijn zij evenwel bevoegd :

1° om een hoofdprocedure te openen : indien ofwel de voornaamste vestiging of de statutaire zetel van een rechtspersoon in België gelegen is, ofwel de woonplaats van een natuurlijk persoon in België gelegen is;

2° om een territoriale procedure te openen : indien de schuldenaar op het grondgebied van België een vestiging bezit.

§ 2. Indien een Belgische rechter zich bevoegd verklaarde om een insolventieprocedure te openen op grond van de insolventieverordening of op grond van § 1, is hij eveneens bevoegd kennis te nemen van de geschillen die daar rechtstreeks uit ontstaan.

§ 3. De erkenning in België van een buitenlandse rechterlijke beslissing die een hoofdprocedure opent, belet niet dat door een Belgische rechter een territoriale procedure wordt geopend.

Recht toepasselijk op de collectieve procedures van insolventie

Art. 119. § 1. De insolventieprocedure geopend krachtens artikel 118, § 1, tweede lid, en haar gevolgen worden beheerst door het Belgisch recht.

Het Belgisch recht bepaalt onder welke voorwaarden deze procedure wordt geopend, verloopt en wordt beëindigd. Het bepaalt met name de rechtsvragen die onder artikel 4, § 2, (a) tot (m) van de insolventieverordening worden genoemd.

§ 2. In afwijking van § 1, maar onverminderd de toepassing van het recht aangewezen krachtens § 1 op de vorderingen tot nietigheid, vernietiging of niet-tegenwerpbaarheid van handelingen die voor het geheel van de schuldeisers nadelig zijn, wordt de uitwerking van de opening van een insolventieprocedure op :

1° de zakelijke rechten van derden op goederen die toebehoren aan de schuldenaar en die zich bij de opening van de procedure op het grondgebied van een andere Staat bevinden, beheerst door het recht dat op die zakelijke rechten van toepassing is;

2° het recht van een schuldeiser om de verrekening van zijn vordering met de vordering van de schuldenaar te vragen, beheerst door het recht dat op de vordering van de insolvente schuldenaar van toepassing is;

3° het eigendomsvoorbehoud van de verkoper van een goed dat zich bij de opening van de procedure op het grondgebied van een andere Staat bevindt, beheerst door het recht dat op de zakelijke rechten op dat goed van toepassing is.

§ 3. In afwijking van § 1 wordt de uitwerking van de opening van een insolventieprocedure op :

1° een overeenkomst die recht geeft op de verkrijging of het gebruik van een onroerend goed, beheerst door het recht dat op die overeenkomst van toepassing is;

2° de rechten en verplichtingen van deelnemers aan een betalingssysteem of afwikkelingssysteem of aan een financiële markt, beheerst door het recht dat op dat systeem of die markt van toepassing is;

3° de arbeidsovereenkomsten en arbeidsbetrekkingen, beheerst door het recht dat op de arbeidsovereenkomst van toepassing is;

4 de rechten van de schuldenaar op een onroerend goed, op een schip of op een luchtvaartuig dat aan inschrijving in een openbaar register onderworpen is, beheerst door het recht dat op die rechten van toepassing is.

§ 4. In afwijking van § 1 :

1° wordt, indien degene die voordeel heeft gehad bij een voor het geheel van de schuldeisers nadelige handeling bewijst dat deze handeling onderworpen is aan het recht van een andere Staat en dit recht in het gegeven geval die handeling niet laat bestrijden, de nietigheid, de vernietigbaarheid of de niet-tegenwerpbaarheid van die handeling beheerst door het recht van die Staat;

2° wordt, in geval de schuldenaar door een rechtshandeling onder bezwarende titel verricht na de opening van de insolventieprocedure, heeft beschikt over een onroerend goed, of over een schip of luchtvaartuig dat aan inschrijving in een openbaar register is onderworpen, of over een effect waarvan het bestaan inschrijving in een wettelijk voorgeschreven register veronderstelt, de rechtsgeldigheid van die handeling tegenover de derde-verkrijger, beheerst door het recht van de Staat waar het onroerend goed gelegen is, of het register gehouden wordt;

Compétence internationale en matière d'insolvabilité

Art. 118. § 1er. Par dérogation aux dispositions générales de la présente loi, les juridictions belges ne sont compétentes pour ouvrir une procédure d'insolvabilité que dans les cas prévus à l'article 3 du règlement sur l'insolvabilité.

Dans les autres cas, elles sont toutefois compétentes :

1° pour ouvrir une procédure principale : lorsque l'établissement principal ou le siège statutaire d'une personne morale est situé en Belgique, ou lorsque le domicile d'une personne physique est situé en Belgique;

2° pour ouvrir une procédure territoriale : lorsque le débiteur possède un établissement situé en Belgique.

§ 2. Lorsque le juge belge s'est déclaré compétent pour ouvrir une procédure d'insolvabilité, sur la base du règlement sur l'insolvabilité ou du § 1er, il l'est également pour connaître des contestations qui en dérivent directement.

§ 3. La reconnaissance en Belgique d'une décision judiciaire étrangère ouvrant une procédure principale ne fait pas obstacle à l'ouverture d'une procédure territoriale par un juge belge.

Droit applicable au règlement collectif de l'insolvabilité

Art. 119. § 1er. La procédure d'insolvabilité ouverte en vertu de l'article 118, § 1er, alinéa 2, et ses effets sont régis par le droit belge.

Le droit belge détermine les conditions d'ouverture d'une telle procédure, son déroulement et sa clôture. Il régit notamment les matières énumérées à l'article 4, § 2, (a) à (m) du règlement sur l'insolvabilité.

§ 2. Par dérogation au § 1er mais sans préjudice de l'application du droit désigné en vertu du § 1er aux actions en nullité, en annulation ou en inopposabilité des actes préjudiciables à l'ensemble des créanciers, l'effet de l'ouverture d'une procédure d'insolvabilité sur :

1° les droits réels des tiers portant sur les biens appartenant au débiteur et qui sont situés sur le territoire d'un autre Etat au moment de l'ouverture de la procédure, est régi par le droit applicable à ces droits réels;

2° le droit d'un créancier d'invoquer la compensation de sa créance avec la créance du débiteur, est régi par le droit applicable à la créance du débiteur insolvable;

3° la réserve de propriété du vendeur portant sur un bien situé sur le territoire d'un autre Etat au moment de l'ouverture de la procédure, est régi par le droit applicable aux droits réels sur ce bien.

§ 3. Par dérogation au § 1er, l'effet de l'ouverture d'une procédure d'insolvabilité sur :

1° un contrat donnant le droit d'acquérir ou de jouir d'un bien immobilier, est régi par le droit applicable à ce contrat;

2° les droits et obligations des participants à un système de paiement ou de règlement ou à un marché financier, est régi par le droit applicable audit système ou marché;

3° les contrats de travail et les rapports de travail, est régi par le droit applicable au contrat de travail;

4° les droits du débiteur sur un bien immobilier, un navire ou un aéronef qui sont soumis à une inscription dans un registre public, est régi par le droit applicable à ces droits.

§ 4. Par dérogation au § 1er :

1° lorsque celui qui a bénéficié d'un acte préjudiciable à l'ensemble des créanciers apporte la preuve qu'un tel acte est soumis au droit d'un autre Etat et qu'en vertu de celui-ci, cet acte ne peut en l'espèce être attaqué, la nullité, l'annulation ou l'inopposabilité de cet acte est régie par le droit de cet Etat;

2° lorsque le débiteur a disposé, par un acte conclu à titre onéreux après l'ouverture de la procédure d'insolvabilité, d'un bien immobilier, d'un navire ou d'un aéronef soumis à une inscription dans un registre public ou de valeurs mobilières dont l'existence suppose une inscription dans un registre prévu par la loi, la validité d'un tel acte à l'égard du tiers acquéreur est régie par le droit de l'Etat sur le territoire duquel le bien immobilier est situé ou le registre est tenu;

3° wordt de uitwerking van de opening van een insolventieprocedure op een lopende rechtsvordering betreffende een goed of recht waarover de schuldenaar het beheer en de beschikking heeft verloren, beheerst door het recht van de Staat waar die rechtsvordering aanhangig is.

Plicht tot informatieverstrekking en samenwerking

Art. 120. De curator van een hoofdprocedure of van een territoriale procedure geopend door een rechter bevoegd krachtens artikel 118, § 1, tweede lid, is verplicht om met de beheerders van buitenlandse insolventieprocedures betreffende de schuldenaar, samen te werken en informatie uit te wisselen. Die verplichting geldt slechts onder de voorwaarde dat het recht van die vreemde Staat waar de procedure werd ingesteld, op wederkerige basis een gelijkwaardige samenwerking en informatie-uitwisseling voor de betrokken procedure organiseert.

De plichten beschreven in het eerste lid worden nageleefd in de mate waarin de kosten van registratie, van publiciteit en van samenwerking niet onredelijk zijn, in acht genomen het actief van de boedel, ook al zou het recht van een vreemde Staat sommige lokale maatregelen verplicht maken.

Indien de vereffening van de boedel van een territoriale procedure de mogelijkheid biedt alle in die procedure toegelaten vorderingen uit te keren, draagt de in die procedure aangewezen curator het saldo onverwijld over aan de beheerder van de hoofdprocedure, onder de voorwaarde van een wederkerige samenwerking en informatie-uitwisseling in de betrokken procedure.

Uitwerking van buitenlandse rechterlijke beslissingen inzake insolventie

Art. 121. § 1. Een buitenlandse rechterlijke beslissing die de opening, het verloop of de sluiting van een insolventieprocedure betreft en die niet is uitgesproken op grond van de insolventieverordening, wordt in België, overeenkomstig artikel 22 erkend of uitvoerbaar verklaard :

1° als een beslissing in een hoofdprocedure, indien de beslissing werd genomen door een rechter in de Staat waar de voornaamste vestiging van de schuldenaar bij de inleiding van die procedure gelegen was;

2° als een beslissing in een territoriale procedure, indien de beslissing werd genomen door een rechter in de Staat waar de schuldenaar bij de inleiding van die procedure een andere vestiging dan zijn voornaamste vestiging bezat; in dit geval mag de erkenning of de uitvoering van de beslissing slechts goederen betreffen die waren gelegen op het grondgebied van de Staat waar de procedure werd geopend.

§ 2. Een buitenlandse rechterlijke beslissing bedoeld in § 1, mag in België geen gevolg krijgen dat in strijd is met de rechten van partijen volgens de regels gesteld in artikel 119, § 2 tot § 4.

§ 3. De erkenning brengt met zich dat de beheerder de bevoegdheden mag uitoefenen die hem werden opgedragen in de buitenlandse beslissing, met name om als beheerder van een hoofdprocedure in België een territoriale procedure of voorlopige en bewarende maatregelen aan te vragen in zijn hoedanigheid van beheerder van een buitenlandse hoofdprocedure.

§ 4. In afwijking van artikel 23 is de rechtbank van koophandel bevoegd om kennis te nemen van vorderingen bedoeld in § 1.

De rechtbank van koophandel is eveneens bevoegd om kennis te nemen van vorderingen tot erkenning of uitvoerbaarverklaring van de buitenlandse rechterlijke beslissingen die genomen werden op grond van de insolventieverordening.

Die afwijkingen gelden echter niet voor beslissingen inzake de collectieve schuldenregeling van de persoon die geen handelaar is in de zin van het Belgisch recht.

HOOFDSTUK XII. — Trust

Kenmerken van de trust

Art. 122. Het begrip « trust » in deze wet betekent een rechtsverhouding die door een rechtshandeling van de oprichter of door een rechterlijke beslissing in het leven wordt geroepen, waarbij goederen onder de macht van een trustee worden gebracht om ze te besturen ten behoeve van een begunstigde of voor een bepaald doel. Die rechtsverhouding heeft de volgende kenmerken :

1° de goederen van de trust vormen een afzonderlijk vermogen en zijn geen deel van het vermogen van de trustee;

2° de rechtstitel betreffende de goederen van de trust is opgesteld op naam van de trustee of op naam van een andere persoon voor rekening van de trustee;

3° l'effet de l'ouverture d'une procédure d'insolvabilité sur une instance en cours concernant un bien ou un droit dont le débiteur a perdu l'administration ou dont il est dessaisi, est régi par le droit de l'Etat dans lequel cette instance est en cours.

Devoirs d'information et de coopération

Art. 120. Le curateur de la procédure principale ou de la procédure territoriale ouverte par un juge compétent en vertu de l'article 118, § 1er, alinéa 2, est tenu d'un devoir de coopération et d'échange d'informations à l'égard des administrateurs des procédures étrangères d'insolvabilité. Ce devoir ne s'impose qu'à la condition que le droit de l'Etat étranger où la procédure est poursuivie organise, à titre de réciprocité, une coopération et un échange d'informations de manière équivalente pour cette procédure.

Les devoirs décrits à l'alinéa 1er ne doivent être respectés que dans la mesure où les frais d'inscription, de publicité et de coopération ne sont pas déraisonnables compte tenu de l'actif du débiteur, même si le droit étranger impose certaines mesures locales.

Si la liquidation des actifs de la procédure territoriale permet de payer toutes les créances admises dans cette procédure, le curateur désigné dans cette procédure transfère sans délai le surplus d'actif à l'administrateur de la procédure principale, à la condition de l'existence d'une coopération et d'un échange d'informations réciproques dans la procédure en cause.

Efficacité des décisions judiciaires étrangères en matière d'insolvabilité

Art. 121. § 1er. Une décision judiciaire étrangère relative à l'ouverture, au déroulement ou à la clôture d'une procédure d'insolvabilité et qui n'a pas été prononcée en vertu du règlement sur l'insolvabilité, est reconnue ou déclarée exécutoire en Belgique conformément à l'article 22 :

1° en tant que décision dans une procédure principale, lorsque la décision a été rendue par une juridiction de l'Etat où était situé l'établissement principal du débiteur au moment de l'introduction de cette procédure;

2° en tant que décision dans une procédure territoriale, lorsque la décision a été rendue par une juridiction de l'Etat où était situé un établissement autre que l'établissement principal du débiteur au moment de l'introduction de cette procédure; dans cette hypothèse, la reconnaissance et l'exécution de la décision ne concernent que les biens situés sur le territoire de l'Etat où cette procédure a été ouverte.

§ 2. Une décision judiciaire étrangère visée au § 1er ne peut sortir en Belgique d'effets qui seraient contraires aux droits des parties conformément aux règles de l'article 119, § 2 à § 4.

§ 3. En cas de reconnaissance, l'administrateur peut exercer les pouvoirs établis dans la décision étrangère, comme celui de demander l'ouverture d'une procédure territoriale en Belgique ou de solliciter des mesures provisoires et conservatoires en sa qualité d'administrateur d'une procédure principale étrangère.

§ 4. Par dérogation à l'article 23, le tribunal de commerce est compétent pour connaître de toute demande visée au § 1er.

Le tribunal de commerce est également compétent pour connaître de toute demande concernant la reconnaissance ou la déclaration de la force exécutoire d'une décision judiciaire étrangère rendue sur base du règlement sur l'insolvabilité.

Ces dérogations n'affectent pas une demande concernant le règlement collectif de dettes d'une personne qui n'a pas la qualité de commerçant au sens du droit belge.

CHAPITRE XII. — Trust

Caractéristiques du trust

Art. 122. Au sens de la présente loi, le terme « trust » vise une relation juridique créée par un acte du fondateur ou par une décision judiciaire, par lequel des biens sont placés sous le contrôle d'un trustee afin de les administrer dans l'intérêt d'un bénéficiaire ou dans un but déterminé. Cette relation juridique présente les caractéristiques suivantes :

1° les biens du trust constituent une masse distincte et ne font pas partie du patrimoine du trustee;

2° le titre relatif aux biens du trust est établi au nom du trustee ou d'une autre personne pour le compte du trustee;

3° de trustee heeft de bevoegdheid en de plicht, terzake waarvan hij verantwoording verschuldigd is, om in overeenstemming met de bepalingen van de trust en de bijzondere verplichtingen waaraan hij door de wet is onderworpen, de goederen van de trust te besturen en te beheren of erover te beschikken.

Internationale bevoegdheid inzake trust

Art. 123. § 1. De Belgische rechters zijn bevoegd om kennis te nemen van de vorderingen betreffende de betrekkingen tussen oprichter, trustee of begunstigde van een trust, naast de gevallen voorzien in de algemene bepalingen van deze wet, indien :

1° de trust in België wordt bestuurd; of

2° de vordering goederen betreft die zich bij de instelling van de vordering in België bevinden.

§ 2. Wanneer in de trustakte bevoegdheid wordt toegekend aan Belgische of buitenlandse rechters, of aan een van hen, zijn de artikelen 6 en 7 naar analogie van toepassing.

Recht toepasselijk op de trust

Art. 124. § 1. De trust wordt beheerst door het recht dat de oprichter kiest. De keuze moet uitdrukkelijk zijn of voortvloeien uit de bepalingen van de akte tot oprichting van de trust, van het geschrift waaruit het bestaan van de trust blijkt of uit de omstandigheden van het geval. De oprichter kan het toepasselijk recht aanwijzen voor de gehele trust of slechts voor een deel ervan.

Wanneer, behoudens de rechtskeuze, alle betekenisvolle elementen van de trust zijn verbonden met een Staat waarvan het recht de instelling van de trust niet kent, heeft die keuze geen rechtsgevolgen.

§ 2. Bij gebreke van een rechtskeuze overeenkomstig § 1 of wanneer het gekozen recht de trust niet geldig acht, wordt de trust beheerst door het recht van de Staat op wiens grondgebied de trustee bij de oprichting van de trust zijn gewone verblijfplaats heeft.

§ 3. De toepassing van het recht dat de trust beheerst, kan niet tot gevolg hebben dat een erfgenaam zijn recht op een voorbehouden erfdeel verliest dat hem krachtens het artikel 78 toepasselijk recht wordt gewaarborgd.

Toepassingsgebied van het recht toepasselijk op de trust

Art. 125. § 1. Het op de trust toepasselijk recht bepaalt met name :

1° de oprichting van de trust en de nadere regels ervan;

2° de interpretatie van de trust;

3° het bestuur van de trust evenals de rechten en verplichtingen die daaruit voortvloeien;

4° de gevolgen van de trust;

5° de beëindiging van de trust.

§ 2. Dit recht bepaalt niet de rechtsgeldigheid van de akten van verkrijging of van overdracht van zakelijke rechten op de goederen van de trust, en evenmin de overdracht van zakelijke rechten op die goederen of de bescherming van derde-verkrijgers van die goederen. De rechten en plichten van een derde die een goed van de trust bezit, blijven beheerst door het recht toepasselijk krachtens hoofdstuk VIII.

HOOFDSTUK XIII. — Slotbepalingen

Afdeling 1. — Overgangsbepalingen

Internationale bevoegdheid en uitwerking van buitenlandse rechterlijke beslissingen en authentieke akten

Art. 126. § 1. De artikelen inzake de internationale bevoegdheid van rechters zijn van toepassing op rechtsoverheden ingesteld na de inwerkingtreding van deze wet.

De artikelen inzake de internationale bevoegdheid van overheden zijn van toepassing op akten opgesteld na de inwerkingtreding van deze wet.

§ 2. De artikelen betreffende de uitwerking van buitenlandse rechterlijke beslissingen en authentieke akten zijn van toepassing op de beslissingen en akten die na de inwerkingtreding van deze wet tot stand zijn gekomen.

Een beslissing of akte die voor de inwerkingtreding van deze wet tot stand is gekomen, kan echter gevolgen hebben in België indien zij aan de voorwaarden van deze wet voldoet.

In afwijking van het tweede lid, kan een huwelijk tussen personen van hetzelfde geslacht vanaf 1 juni 2003 gevolgen hebben in België, indien het huwelijk voldoet aan de voorwaarden van deze wet.

3° le trustee est investi du pouvoir et chargé de l'obligation, dont il doit rendre compte, d'administrer, de gérer ou de disposer des biens selon les termes du trust et les règles particulières imposées au trustee par la loi.

Compétence internationale en matière de trust

Art. 123. § 1er. Les juridictions belges sont compétentes pour connaître de toute demande concernant les relations entre le fondateur, le trustee ou le bénéficiaire d'un trust, outre dans les cas prévus par les dispositions générales de la présente loi, si :

1° le trust est administré en Belgique; ou

2° la demande concerne des biens situés en Belgique lors de son introduction.

§ 2. Lorsque l'acte constitutif d'un trust attribue compétence aux juridictions belges ou aux juridictions d'un Etat étranger, ou à l'une d'elles, les articles 6 et 7 sont applicables par analogie.

Droit applicable au trust

Art. 124. § 1er. Le trust est régi par le droit choisi par le fondateur. Le choix doit être exprès ou résulter des dispositions de l'acte constitutif du trust ou de l'acte en apportant la preuve, ou des circonstances de la cause. Par ce choix, le fondateur peut désigner le droit applicable à la totalité ou à une partie seulement du trust.

Lorsque tous les éléments significatifs du trust, à l'exception du choix du droit applicable, sont localisés dans un Etat dont le droit ne connaît pas l'institution du trust, ce choix est sans effet.

§ 2. Lorsque le droit applicable au trust n'a pas été choisi conformément au § 1er ou lorsque le droit choisi ne valide pas le trust, le trust est régi par le droit de l'Etat sur le territoire duquel le trustee a sa résidence habituelle au moment de sa constitution.

§ 3. L'application du droit qui régit le trust ne peut avoir pour effet de priver un héritier d'un droit à la réserve que lui assure le droit applicable en vertu de l'article 78.

Domaine du droit applicable au trust

Art. 125. § 1er. Le droit applicable au trust détermine, notamment :

1° la constitution et les modalités du trust;

2° l'interprétation du trust;

3° l'administration du trust, ainsi que les droits et obligations qui en découlent;

4° les effets du trust;

5° la cessation du trust.

§ 2. Ce droit ne détermine ni la validité des actes d'acquisition ou de transfert de droits réels sur les biens du trust, ni le transfert de droits réels sur ces biens, ni la protection de tiers acquéreurs de ces biens. Les droits et obligations d'un tiers détenteur d'un bien du trust demeurent régis par le droit applicable en vertu du chapitre VIII.

CHAPITRE XIII. — Dispositions finales

Section 1re. — Dispositions transitoires

Compétence internationale et efficacité des décisions judiciaires et des actes authentiques étrangers

Art. 126. § 1er. Les articles concernant la compétence internationale des juridictions s'appliquent aux demandes introduites après l'entrée en vigueur de la présente loi.

Les articles concernant la compétence internationale des autorités s'appliquent aux actes établis après l'entrée en vigueur de la présente loi.

§ 2. Les articles concernant l'efficacité des décisions judiciaires étrangères et des actes authentiques étrangers s'appliquent aux décisions rendues et aux actes établis après l'entrée en vigueur de la présente loi.

Toutefois, une décision rendue ou un acte établi avant l'entrée en vigueur de la présente loi peut également recevoir effet en Belgique s'il satisfait aux conditions de la présente loi.

Par dérogation à l'alinéa 2, le mariage conclu entre personnes de même sexe peut recevoir effet en Belgique à partir du 1er juin 2003 s'il satisfait aux conditions de la présente loi.

Conflictenrecht

Art. 127. § 1. Deze wet bepaalt het recht dat van toepassing is op de rechtshandelingen en rechtsfeiten die zich voordoen na de inwerking-treding ervan.

Deze wet bepaalt het recht dat van toepassing is op de gevolgen die na de inwerking-treding ervan voortvloeien uit een rechtshandeling of rechtsfeit die voor de inwerking-treding ervan heeft plaatsgevonden, met uitzondering van de gevolgen van een handeling of feit bedoeld in de artikelen 98, 99, 104 en 105.

§ 2. Een door de partijen voor de inwerking-treding van deze wet gedane rechtskeuze is geldig indien zij voldoet aan de voorwaarden van deze wet.

§ 3. Artikel 46, tweede lid, is van toepassing op het huwelijk dat is aangegaan vanaf 1 juni 2003.

§ 4. De artikelen 55 en 56 zijn van toepassing op vorderingen ingesteld na de inwerking-treding van deze wet.

§ 5. De artikelen 62 tot 64 zijn van toepassing op vorderingen ingesteld na de inwerking-treding van deze wet.

Zij hebben evenwel geen invloed op een voor die dag geldig vastgestelde afstammingsband.

§ 6. De artikelen 67 tot 69 zijn van toepassing op akten opgemaakt na de inwerking-treding van deze wet.

§ 7. Artikel 90 is van toepassing op het goed dat het grondgebied van de Staat na de inwerking-treding van deze wet op onrechtmatige wijze heeft verlaten.

§ 8. De artikelen 124 en 125 zijn van toepassing op akten opgemaakt voor de inwerking-treding van deze wet.

Zij hebben evenwel geen invloed op een voor die dag geldig opgemaakte akte.

Afdeling 2. — Wijzigingsbepalingen

Overschrijving van buitenlandse akten van de burgerlijke stand die betrekking hebben op Belgen

Art. 128. Artikel 48 van het Burgerlijk Wetboek, opgeheven bij de wet van 15 december 1949, wordt hersteld in de volgende lezing :

« Art. 48. — § 1. Iedere Belg, of zijn wettelijke vertegenwoordiger, kan verzoeken dat een in een vreemd land opgemaakte akte van de burgerlijke stand die op hem betrekking heeft, wordt overgeschreven in de registers van de burgerlijke stand van de gemeente van zijn woonplaats of van zijn eerste vestiging bij de terugkeer op het grondgebied van het Rijk. Van deze overschrijving wordt melding gemaakt op de kant van de lopende registers, volgens de dagtekening van het feit waarop de akte betrekking heeft.

Bij gebreke van een woonplaats of verblijfplaats in België, kan de overschrijving van een in het eerste lid bedoelde akte gebeuren in de registers van de burgerlijke stand van de gemeente van de laatste woonplaats in België van betrokkene of van een van zijn ascendenten, of van de gemeente van zijn geboorteplaats, of bij gebreke hiervan, in de registers van de burgerlijke stand van Brussel.

§ 2. De procureur des Konings kan verzoeken dat een in een vreemd land opgemaakte akte van de burgerlijke stand betreffende een Belg, overeenkomstig § 1 wordt overgeschreven in de registers van de burgerlijke stand. ».

Bewijs van de verblijfplaats bij de aangifte van het huwelijk

Art. 129. Artikel 64, § 1, 5°, van hetzelfde Wetboek, hersteld bij de wet van 4 mei 1999, wordt aangevuld als volgt :

« evenals in voorkomend geval een bewijs van de gewone verblijfplaats in België sinds meer dan drie maanden ».

Vermelding van de keuze van het recht toepasselijk op het huwelijksvermogensrecht

Art. 130. In artikel 76, 10°, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 16 december 1851 en vervangen bij de wet van 14 juli 1976, worden na de woorden « het huwelijksvermogensstelsel van de echtgenoten », de volgende woorden ingevoegd :

« en, in internationale gevallen, de eventuele keuze door de echtgenoten gedaan van het nationaal recht dat op hun huwelijksvermogen van toepassing is ».

Draagwijdte van de adoptiewet

Art. 131. In artikel 359-3 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 24 april 2003, worden de woorden « de regels van het internationaal privaatrecht en » geschrapt.

Conflits de lois

Art. 127. § 1er. La présente loi détermine le droit applicable aux actes et aux faits juridiques qui sont survenus après son entrée en vigueur.

Elle détermine le droit applicable aux effets produits après son entrée en vigueur par un acte ou un fait juridique survenu avant son entrée en vigueur, à l'exception des effets produits par un acte ou un fait visé aux articles 98, 99, 104 et 105.

§ 2. Un choix du droit applicable par les parties antérieur à l'entrée en vigueur de la présente loi est valide s'il satisfait aux conditions de la présente loi.

§ 3. L'article 46, alinéa 2, s'applique au mariage célébré à partir du 1er juin 2003.

§ 4. Les articles 55 et 56 s'appliquent aux demandes introduites après l'entrée en vigueur de la présente loi.

§ 5. Les articles 62 à 64 s'appliquent aux demandes introduites après l'entrée en vigueur de la présente loi.

Toutefois, ils n'affectent pas un lien de filiation valablement établi avant cette date.

§ 6. Les articles 67 à 69 s'appliquent aux actes établis après l'entrée en vigueur de la présente loi.

§ 7. L'article 90 s'applique au bien qui a quitté le territoire de l'Etat de manière illicite après l'entrée en vigueur de la présente loi.

§ 8. Les articles 124 et 125 s'appliquent aux actes établis avant l'entrée en vigueur de la présente loi.

Toutefois, ils n'affectent pas un acte valablement établi avant cette date.

Section 2. — Dispositions modificatives

Transcription d'actes étrangers de l'état civil concernant des Belges

Art. 128. L'article 48 du Code civil, abrogé par la loi du 15 décembre 1949, est rétabli dans la rédaction suivante :

« Art. 48. — § 1er. Tout Belge, ou son représentant légal, peut demander qu'un acte de l'état civil le concernant et fait en pays étranger soit transcrit sur les registres de l'état civil de la commune de son domicile ou de son premier lieu d'établissement après son retour sur le territoire du Royaume. Mention est faite de cette transcription en marge des registres courants à la date du fait auquel l'acte se rapporte.

En l'absence de domicile ou de résidence en Belgique, la transcription d'un acte visé à l'alinéa 1er peut se faire sur les registres de l'état civil de la commune du dernier domicile en Belgique de l'intéressé ou de l'un de ses ascendants ou de la commune de son lieu de naissance ou encore, à défaut, sur les registres de l'état civil de Bruxelles.

§ 2. Le procureur du Roi peut demander qu'un acte de l'état civil relatif à un Belge dressé en pays étranger soit transcrit sur les registres de l'état civil conformément au § 1er. ».

Preuve de la résidence lors de la déclaration du mariage

Art. 129. L'article 64, § 1er, 5°, du même Code, rétabli par la loi du 4 mai 1999, est complété comme suit :

« ainsi que, le cas échéant, une preuve de la résidence habituelle en Belgique depuis plus de trois mois ».

Mention du choix du droit applicable au régime matrimonial

Art. 130. A l'article 76, 10°, du même Code, inséré par la loi du 16 décembre 1851 et remplacé par la loi du 14 juillet 1976, les mots suivants sont insérés après les mots « le régime matrimonial des époux » :

« et, dans une situation internationale, le choix éventuel par les époux du droit national applicable à leur régime matrimonial ».

Portée de la loi sur l'adoption

Art. 131. Dans l'article 359-3 du même Code, inséré par la loi du 24 avril 2003, les mots « Les règles de droit international privé et » sont supprimés.

Keuze van het huwelijksvermogensstelsel
wanneer een van de echtgenoten Belg is

Art. 132. In artikel 1389 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wet van 14 juli 1976, worden de woorden « of, indien een van hen Belg is, naar een buitenlandse wetgeving » geschrapt.

Wijziging van het huwelijksvermogensstelsel in het buitenland

Art. 133. Artikel 1395 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wetten van 14 juli 1976 en 9 juli 1998, wordt aangevuld met de volgende paragraaf :

« § 6. Een buitenlandse akte houdende wijziging van het huwelijksvermogensstelsel kan, indien zij voldoet aan de voorwaarden nodig voor de erkenning ervan in België, worden vermeld op de kant van een akte opgesteld door een Belgische notaris en bij die akte worden gevoegd. Deze formaliteit wordt verricht met het oog op de bekendmaking van de wijziging en heeft niet tot gevolg dat ze aan derden tegenwerpbaar wordt. »

Bevoegdheid van de rechtbank van eerste aanleg
en van de rechtbank van koophandel

Art. 134. Artikel 570 van het Gerechtelijk Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling :

« Art. 570. — De rechtbank van eerste aanleg doet uitspraak, ongeacht de waarde van het geschil, over de vorderingen bedoeld in de artikelen 23, § 1, 27 en 31 van de wet van 16 juli 2004 houdende het Wetboek van internationaal privaatrecht.

In afwijking van het eerste lid doet de rechtbank van koophandel uitspraak over de vorderingen bedoeld in artikel 121 van dezelfde wet. »

Territoriale bevoegdheid inzake faillissement

Art. 135. Artikel 631, § 1, tweede lid, van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wetten van 8 augustus 1997 en 4 september 2002, wordt vervangen als volgt :

« De rechtbank van koophandel bevoegd om een territoriaal of secundair faillissement uit te spreken met toepassing van artikel 3, § 2 of § 3, van verordening 1346/2000/EG van de Raad van 29 mei 2000 betreffende insolventieprocedures, is die welke gelegen is in het rechtsgebied waarbinnen de schuldenaar de bedoelde vestiging bezit. Indien er meerdere vestigingen zijn, is de rechtbank waartoe men zich het eerst wendt, bevoegd. »

Territoriale bevoegdheid inzake de collectieve schuldenregeling

Art. 136. In artikel 1675/2, eerste lid, van hetzelfde Wetboek worden de woorden « met woonplaats in België » geschrapt.

Erkenning van buitenlandse vennootschappen

Art. 137. In artikel 58 van het Wetboek van vennootschappen, ingesteld bij de wet van 7 mei 1999, worden de woorden « werkelijke zetel » vervangen door de woorden « voornaamste vestiging ».

Territoriaal faillissement van de schuldenaar

Art. 138. In artikel 3 van de wet van 8 augustus 1997 inzake het faillissement, gewijzigd bij de wet van 4 september 2002, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

A. Het eerste lid wordt vervangen als volgt :

« § 1. Wordt een territoriale insolventieprocedure geopend krachtens artikel 3, § 2, van verordening (EG) nr. 1346/2000 van de Raad van 29 mei 2000 betreffende insolventieprocedures of krachtens artikel 118, § 1, tweede lid, 2°, van de wet van 16 juli 2004 houdende het Wetboek van internationaal privaatrecht, dan wordt de staat van faillissement van de vestiging beoordeeld los van de hoedanigheid van koopman van de schuldenaar en van de staat van zijn vestigingen in het buitenland gelegen.

Wordt een territoriale insolventieprocedure geopend krachtens artikel 3, § 3, van de genoemde verordening of krachtens artikel 118, § 1, tweede lid, 2°, van de genoemde wet, als gevolg van de erkenning van een buitenlandse rechterlijke beslissing om een hoofdprocedure te openen, dan geschiedt de faillietverklaring zonder dat de staat van schuldenaar op enigerlei wijze wordt onderzocht. »

Choix du régime matrimonial lorsque l'un des époux
est belge

Art. 132. A l'article 1389 du même Code, modifié par la loi du 14 juillet 1976, les mots « ou, si l'un d'eux est Belge, à une législation étrangère » sont supprimés.

Mutation de régime matrimonial intervenue à l'étranger

Art. 133. L'article 1395 du même Code, modifié par les lois des 14 juillet 1976 et 9 juillet 1998, est complété par le paragraphe suivant :

« § 6. Un acte étranger portant modification du régime matrimonial peut, s'il remplit les conditions requises pour sa reconnaissance en Belgique, être mentionné en marge d'un acte établi par un notaire belge et être joint à cet acte. Cette formalité est effectuée à titre de publicité de la mutation et n'a pas pour effet de rendre celle-ci opposable aux tiers. »

Compétence du tribunal de première instance
et du tribunal de commerce

Art. 134. L'article 570 du Code judiciaire est remplacé par la disposition suivante :

« Art. 570. — Le tribunal de première instance statue, quelle que soit la valeur du litige, sur les demandes visées aux articles 23, § 1er, 27 et 31 de la loi du 16 juillet 2004 portant le Code de droit international privé.

Par dérogation à l'alinéa 1er, le tribunal de commerce statue sur les demandes visées à l'article 121 de la même loi. »

Compétence territoriale en matière de faillite

Art. 135. L'article 631, § 1er, alinéa 2, du même Code, modifié par les lois des 8 août 1997 et 4 septembre 2002, est remplacé par l'alinéa suivant :

« Le tribunal de commerce compétent pour déclarer une faillite territoriale ou secondaire en application de l'article 3, § 2 ou § 3, du règlement 1346/2000/CE du Conseil du 29 mai 2000 relatif aux procédures d'insolvabilité est celui dans le ressort duquel le débiteur possède l'établissement visé. En cas de pluralité d'établissements, le tribunal premier saisi est compétent. »

Compétence territoriale en matière de règlement collectif de dettes

Art. 136. A l'article 1675/2, alinéa 1er, du même Code, les termes « domiciliée en Belgique » sont supprimés.

Reconnaissance des sociétés étrangères

Art. 137. A l'article 58 du Code des sociétés, institué par la loi du 7 mai 1999, les mots « siège réel » sont remplacés par les mots « établissement principal ».

Faillite territoriale du débiteur

Art. 138. A l'article 3 de la loi du 8 août 1997 sur les faillites, modifié par la loi du 4 septembre 2002, sont apportées les modifications suivantes :

A. L'alinéa 1er est remplacé par le texte suivant :

« § 1er. Lors d'une procédure territoriale d'insolvabilité ouverte en vertu de l'article 3, § 2, du règlement 1346/2000/CE du Conseil du 29 mai 2000 relatif aux procédures d'insolvabilité ou en vertu de l'article 118, § 1er, alinéa 2, 2°, de la loi du 16 juillet 2004 portant le Code de droit international privé, l'état de faillite de l'établissement s'apprécie indépendamment de la qualité de commerçant du débiteur et de l'état des établissements de celui-ci situés à l'étranger.

Lors d'une procédure territoriale d'insolvabilité ouverte en vertu de l'article 3, § 3, de ce règlement, ou en vertu de l'article 118, § 1er, alinéa 2, 2°, de cette loi à la suite de la reconnaissance d'une décision judiciaire étrangère d'ouverture d'une procédure principale, la faillite est déclarée indépendamment de tout examen de l'état du débiteur. »

B. Het tweede lid wordt § 2.

Afdeling 3. — Opheffingsbepalingen
Opgeheven bepalingen

Art. 139. Volgende bepalingen worden opgeheven :

- 1° de artikelen 3, 15 en 47 van het Burgerlijk Wetboek;
- 2° artikel 170 van het Burgerlijk Wetboek, gewijzigd bij de wetten van 12 juli 1931, 1 maart 2000 en 13 februari 2003;
- 3° artikel 170ter van het Burgerlijk Wetboek, ingevoegd bij de wet van 12 juli 1931;
- 4° artikel 171 van het Burgerlijk Wetboek, vervangen bij de wet van 12 juli 1931 en gewijzigd bij de wet van 13 februari 2003;
- 5° artikel 359-5 van het Burgerlijk Wetboek, ingevoegd bij de wet van 24 april 2003;
- 6° artikel 912 van het Burgerlijk Wetboek, gewijzigd bij de wet van 15 december 1980;
- 7° artikel 999 van het Burgerlijk Wetboek, gewijzigd bij de wetten van 15 december 1949 en van 29 juli 1971;
- 8° de artikelen 586, 2° en 3°, 635, 636 en 638 van het Gerechtelijk Wetboek;
- 9° de wet van 27 juni 1960 op de toelaatbaarheid van de echtscheiding wanneer ten minste één van de echtgenoten een vreemdeling is;
- 10° artikel 56 van de wet van 7 mei 1999 houdende het Wetboek van vennootschapsrecht;
- 11° artikel 145 van de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten;
- 12° artikel 24, § 1, van de wet van 24 april 2003 tot hervorming van de adoptie.

Afdeling 4. — Inwerkingtreding
Inwerkingtreding

Art. 140. Deze wet treedt in werking op de eerste dag van de derde maand na die waarin zij is bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad*.

Hoofdstuk V, afdeling 2, artikel 131 en artikel 139, 5° en 12°, treden evenwel ten vroegste in werking de dag van de inwerkingtreding van de wet van 24 april 2003 tot hervorming van de adoptie.

Hoofdstuk I is slechts van toepassing op de adoptie of op de herroeping van de adoptie vanaf de datum van inwerkingtreding van hoofdstuk V, afdeling 2. Artikel 15 van het Burgerlijk Wetboek en de artikelen 635, 636 en 638 van het Gerechtelijk Wetboek blijven van kracht tot dezelfde datum voor zover zij betrekking kunnen hebben op de adoptie of op de herroeping van de adoptie.

Kondigen deze wet af, bevelen dat zij met 's Lands zegel zal worden bekleed en door het *Belgisch Staatsblad* zal worden bekendgemaakt.

Gedaan te Brussel, 16 juli 2004.

ALBERT

Van Koningswege :

De Minister van Justitie,
Mevr. L. ONKELINX

Met 's Lands zegel gezegeld :

De Minister van Justitie,
Mevr. L. ONKELINX

Nota's

(1) *Stukken van de Senaat.*

3-27 – BZ 2003.

— Nr. 1 : Wetsvoorstel van mevr. Leduc c.s.

3-27 – 2003/2004.

— Nrs. 2 tot 4 : Amendementen.

— Nr. 5 : Verslag van het adviescomité voor gelijke kansen voor vrouwen en mannen.

— Nr. 6 : Amendementen.

— Nr. 7 : Verslag.

— Nr. 8 : Tekst aangenomen door de commissie.

— Nr. 9 : Tekst aangenomen in plenaire vergadering en overgezonden aan de Kamer.

Handelingen van de Senaat : 28 en 29 april 2004

B. L'alinéa 2 devient le § 2.

Section 3. — Dispositions abrogatoires
Dispositions abrogées

Art. 139. Sont abrogés :

- 1° les articles 3, 15 et 47 du Code civil;
- 2° l'article 170 du Code civil, modifié par les lois des 12 juillet 1931, 1er mars 2000 et 13 février 2003;
- 3° l'article 170ter du Code civil, inséré par la loi du 12 juillet 1931;
- 4° l'article 171 du Code civil, remplacé par la loi du 12 juillet 1931 et modifié par la loi du 13 février 2003;
- 5° l'article 359-5 du Code civil, inséré par la loi du 24 avril 2003;
- 6° l'article 912 du Code civil, modifié par la loi du 15 décembre 1980;
- 7° l'article 999 du Code civil, modifié par les lois du 15 décembre 1949 et du 29 juillet 1971;
- 8° les articles 586, 2° et 3°, 635, 636 et 638 du Code judiciaire;
- 9° la loi du 27 juin 1960, sur l'admissibilité du divorce lorsqu'un des conjoints au moins est étranger;
- 10° l'article 56 de la loi du 7 mai 1999 contenant le Code des sociétés;
- 11° l'article 145 de la loi du 2 août 2002 relative à la surveillance du secteur financier et aux services financiers;
- 12° l'article 24, § 1er, de la loi du 24 avril 2003 réformant l'adoption.

Section 4. — Entrée en vigueur
Entrée en vigueur

Art. 140. La présente loi entre en vigueur le premier jour du troisième mois qui suit celui au cours duquel elle aura été publiée au *Moniteur belge*.

Toutefois le Chapitre V, section 2, l'article 131 et l'article 139, 5° et 12°, entrent en vigueur au plus tôt le jour de l'entrée en vigueur de la loi du 24 avril 2003 réformant l'adoption.

Le Chapitre Ier ne s'applique à l'adoption ou à la révocation de l'adoption qu'à la date d'entrée en vigueur du Chapitre V, section 2. L'article 15 du Code civil et les articles 635, 636 et 638 du Code judiciaire restent en vigueur jusqu'à la même date dans la mesure où ils peuvent porter sur l'adoption ou la révocation de l'adoption.

Promulguons la présente loi, ordonnons qu'elle soit revêtue du sceau de l'Etat et publiée par le *Moniteur belge*.

Fait à Bruxelles, le 16 juillet 2004.

ALBERT

Par le Roi :

La Ministre de la Justice,
Mme L. ONKELINX

Scellé du sceau de l'Etat :

La Ministre de la Justice,
Mme L. ONKELINX

Notes

(1) *Documents du Sénat.*

3-27 – SE 2003.

— N° 1 : Proposition de loi de Mme Leduc et consorts.

3-27 – 2003/2004.

— N°s 2 à 4 : Amendements.

— N° 5 : Rapport du comité d'avis pour l'égalité des chances entre les femmes et les hommes.

— N° 6 : Amendements.

— N° 7 : Rapport.

— N° 8 : Texte adopté par la commission.

— N° 9 : Texte adopté en séance plénière et transmis à la Chambre.

Annales du Sénat — 28 et 29 avril 2004.

Stukken van de Kamer van volksvertegenwoordigers.
51-1078 – 2003/2004.
— Nr. 1 : Ontwerp overgezonden door de Senaat.
— Nrs. 2 tot 4 : Amendementen.
— Nr. 5 : Verslag.
— Nr. 6 : Tekst aangenomen door de commissie.
— Nr. 7 : Tekst geamendeerd door de Kamer van volksvertegenwoordigers en teruggezonden naar de Senaat.
Integraal verslag : 24 juni 2004.
Stukken van de Senaat.
3-27 – 2003/2004.
— Nr. 10 : Ontwerp geamendeerd door de Kamer van volksvertegenwoordigers.
— Nr. 11 : Verslag.
— Nr. 12 : Beslissing om in te stemmen met het door de Kamer van volksvertegenwoordigers geamendeerde ontwerp.
Handelingen van de Senaat : 1 juli 2004.

Documents de la Chambre des représentants.
51-1078 – 2003/2004.
— N° 1 : Projet transmis par le Sénat.
— N°s 2 à 4 : Amendements.
— N° 5 : Rapport.
— N° 6 : Texte adopté par la commission.
— N° 7 : Texte amendé par la Chambre des Représentants et renvoyé au Sénat.
Compte rendu intégral – 24 juin 2004.
Documents du Sénat.
3-27 – 2003/2004.
— N° 10 : Projet amendé par la Chambre des représentants.
— N° 11 : Rapport.
— N° 12 : Décision de se rallier au projet amendé par la Chambre des représentants.
Annales du Sénat : 1er juillet 2004.

FEDERALE OVERHEIDSDIENST FINANCIËN

N. 2004 — 2936 [C – 2004/03297]

4 JULI 2004. — Koninklijk besluit houdende goedkeuring van de eerste wijziging van het beheerscontract dat op 27 maart 2003 werd gesloten tussen de Belgische Staat en de Nationale Loterij, naamloze vennootschap van publiek recht, en dat werd goedgekeurd bij het koninklijk besluit van 4 april 2003

ALBERT II, Koning der Belgen,
Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen, Onze Groet.

Gelet op de wet van 19 april 2002 tot rationalisering van de werking en het beheer van de Nationale Loterij, inzonderheid op de artikelen 14, 15, 16 en 17;

Gelet op de beraadslaging van het directiecomité van de Nationale Loterij, van 26 januari 2004;

Gelet op de goedkeuring van de raad van bestuur van de Nationale Loterij, gegeven op 17 februari 2004;

Gelet op het advies van de Inspecteur van Financiën, gegeven op 1 april 2004;

Gelet op de akkoordbevinding van Onze Minister van Begroting, gegeven op 21 juni 2004;

Op de voordracht van Onze Minister van Overheidsbedrijven, en op het advies van Onze in Raad vergaderde Ministers,

Hebben Wij besloten en besluiten Wij :

Artikel 1. De eerste wijziging van het beheerscontract dat op 27 maart 2003 werd gesloten tussen de Belgische Staat en de Nationale Loterij, naamloze vennootschap van publiek recht, opgenomen in bijlage van dit besluit, wordt goedgekeurd.

Art. 2. Dit besluit en de bijlage eraan treden in werking de dag waarop ze in het *Belgisch Staatsblad* worden bekendgemaakt.

Art. 3. De Minister bevoegd voor de Nationale Loterij is belast met de uitvoering van dit besluit.

Gegeven te Brussel, 4 juli 2004.

ALBERT

Van Koningswege :
De Minister van Overheidsbedrijven,
J. VANDE LANOTTE

SERVICE PUBLIC FEDERAL FINANCES

F. 2004 — 2936 [C – 2004/03297]

4 JUILLET 2004. — Arrêté royal portant approbation du premier avenant au contrat de gestion conclu le 27 mars 2003 entre l'Etat belge et la Loterie Nationale, société anonyme de droit public, approuvé par l'arrêté royal du 4 avril 2003

ALBERT II, Roi des Belges,
A tous, présents et à venir, Salut.

Vu la loi du 19 avril 2002 relative à la rationalisation du fonctionnement et de la gestion de la Loterie Nationale, notamment les articles 14, 15, 16 et 17;

Vu la délibération du comité de direction de la Loterie Nationale, du 26 janvier 2004;

Vu l'approbation du conseil d'administration de la Loterie Nationale, donnée le 17 février 2004;

Vu l'avis de l'Inspecteur des Finances, donné le 1er avril 2004;

Vu l'accord de Notre Ministre du Budget, donné le 21 juin 2004;

Sur la proposition de Notre Ministre des Entreprises publiques, et de l'avis de Nos Ministres qui en ont délibéré en Conseil,

Nous avons arrêté et arrêtons :

Article 1er. Le premier avenant au contrat de gestion conclu le 27 mars 2003 entre l'Etat belge et la Loterie Nationale, société anonyme de droit public, annexé au présent arrêté, est approuvé.

Art. 2. Le présent arrêté et son annexe entrent en vigueur le jour de leur publication au *Moniteur belge*.

Art. 3. Le Ministre qui a la Loterie Nationale dans ses attributions est chargé de l'exécution du présent arrêté.

Donné à Bruxelles, le 4 juillet 2004.

ALBERT

Par le Roi :
Le Ministre des Entreprises publiques,
J. VANDE LANOTTE